

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, Ч. 7, 1983

JULY-AUGUST, No. 7, 1983

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XL ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ, Ч. 7 JULY-AUGUST, No. 7 Vol. XL

Є. Плужник. Ні словечка	1
У. Л. Стосувати вчинки до принципів, чи навпаки	1
О. Воропай. Зілля. Пісні на Івана Купала	2-3
Л. Гладка. Українки на 92-й Конвенції ГФЖК	4
І. Дибко. Згадаймо Наталену Королеву	5
Український Музей	6
З'їзд "Українська молодь Христові"	7
І. Сеньків. Як Федькович став на старість ворожитом	8
М. Гельб'іг. Українська жінка у власному підприємстві	10
Вітаємо з днем народження	12
Л. Мисевич. За ширмою	13
Ле. К. Хлопчик з казки. М. Щербак. Весняні сні	14
Л-КА. Паломники. Б. Кравців. Память	15
Ф. Любінецька. Українська жінка і українська школа	16
М. Осадчий. А ростуть калини	16
Що читати. Н. Пазуняк. О звичайна "Ти"	17
М. Голод. Маріяшка. Бібліотека	17
У. Терлецька. Жіноча Конференція	18
У. Л. У. Богачевська про оперу в Санта Фе	18
Наші стипендисти	19
Тільки між нами а телефоном. Відгуки	20
О-КА. А що ми, бабусі, залишимо. Е.П. Поминки на Бавнд Бруку	21
А. Г. Горбач. Кулінарний фейлетон	22
Вісті з Централі	23
100-тисячний Фонд	24
Our Life	25
Вишивка. Блюзка з калиною	28
Харчування. Л. Гриців. Салатки в ґалереті	29
Нат. Серед квітів і зелені. Практичні поради	29
Датки на поміч Ростикові	30
Хроніка Округи Чікаго	35
Дописи	40
Нашим малцям	42
Посмертна згадка. Замість квітів	44

ГОЛОВНА УПРАВА СУА РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редактор — Уляна Любович
Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англomовні сторінки ред. А. Г. Савицька
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: Володимир Балас. В ніч Івана Купала. Рисунок.
Cover illustration: Volodymyr Balas. On the Night of Ivana Kupala. Drawing.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
International Copyright Secured — All Rights Reserved
Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
Марія Томоруг — 2-га заступниця голови
Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
Наталія Даниленко — 4-та заступниця
Анна Дидик — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі — англomовна секретарка
Ольга Літепло — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка
Ольга Гнатейко — вільний член
— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
Оксана Ленець — культурно-освітня
Любов Волинець — музейна-мистецька
Марта Данилюк — виховна
Анна Кравчук — суспільної опіки
Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
Ірена Чайківська — пресова
Ірена Куровицька — зв'язків
Марта Федорів — зв'язків
Люїса Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Ірена Кіндрачук, Леся Гой — членки
Евгенія Новаківська
Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
Ростислава Матла — Філадельфія
Лідія Магун — Нью-Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
Ірина Чайківська — Нью Джерзі
Надія Дейчаківська — Округа Огайо
Евстахія Струтинська — Чікаго
Анна Любинська — Нова Англія
Ярослава Томич — Південний Нью-Йорк.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Suppky"
16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2.
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

СТОСУВАТИ ВЧИНКИ ДО ПРИНЦИПІВ, ЧИ НАВПАКИ?

Питання видається абсурдним, але на ділі нерідко зустрічаємо вчинки поодиноких осіб, чи груп, які стосують одні принципи до власних дій, а чого іншого вимагають від інших. Якже часто чуємо ми осуд чи критику особистого життя знайомих, коли самі з даною справою не дуже вміємо дати собі раду.

У суспільному житті можна спостерегти подібне, наприклад, в оцінці демократичного чи недемократичного підходу. Вимагається від одних рівного трактування усіх членів даної організації, підпорядкування меншості волі більшості, навіть коли ця більшість "натягнена", а в інших ситуаціях принцип більшості має вже іншу інтерпретацію і меншість не спішить підпорядкуватися більшості, хоч нема застережень, що вона була правильно признана за більшість.

Таких прикладів багато і то у різних прошарках від товариств, організацій, аж до об'єднань, а навіть держав чи народів.

Ось свобода слова на зборах чи засіданнях. Можна подивляти зручність головуючих, які вміють не дати голосу тому, кого не хочеться слухати, а інших допускають до предовгої промови чи звіту. Все вияснюють тим чи іншим принципом, який вміють насвітлити залежно від потреби і ситуації.

Коли до цього питання підійти з ширшого погляду взаємин між народами чи державами, то тут ця "принциповість" вдаряє особливо сильно. Це стосується, наприклад, до справи роззброєння для добра миру, або охорони прав людини, свободи слова тощо. Від Гельсінкських угод аж до трирічної Мадридської конференції все говориться про охорону прав людини, а про те, як її стосується не доводиться пригадувати.

Півсліпого Юрія Шухевича продовжують ізолювати, не випускають поза границі Радянського Союзу, де міг би знайти опіку.

Перед нами звернення до Його Святости Папи Римського в обороні Йосипа Терелі, який "більш половини свого життя провів у таборах, тюрмах і тюремних спецпсихлікарнях", який очолив комітет українських католиків на землях України та "Ініціативну групу захисту прав віруючих і Церкви". Можна б наводити сотки й тисячі випадків інтерпретації свободи людини, яку стосують радянські можновладці.

Але чи ми самі без прогріхів? Як же часто знаємо, як повинні діяти наші земляки в Україні, як повинні боротися і протиставитися терорів, русифікації, поширюванню атеїзму і іншим жорстокостям "власність імуших".

А ми неспроможні навіть уявити собі усієї глибини і спустошення, яке вчинив терор. При тому не беремо до уваги співчинника часу, який кожне знущання особливо поглиблює і посилює. Легше бути героєм на недовгий час, ніж впродовж десятків літ, а в тому випадку почерез три покоління. Вони росли й виховувалися під терором, а при тому під свідомо плеканим недовір'ям поміж членами навіть

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Ні словечка йому не сказав старий.
Мовчки вивів коня за ворота.

Потихеньку осіння лилася згори
На степи позолота.

А коли упав перший у жовтні сніг,
Лист прийшов весь пом'ятий:
За далеке майбутнє ліг
В бур'ян головою спати.

До товару... По воду... А день за днем...
Знов подвір'я взялось травною...
Серце, серце! З твоїм вогнем —
— У бур'ян головою!

*Три збірки! Інститут Літератури ім. Михайла
Ореста. 1979. Мюнхен*

власної родини. У тих умовах спротиви, які існують від часів шестидесятників треба уважати чудом людської душевної сили. Але нам тут видається, що ми те все робили б краще, міцніше, що ми зуміли б протиставитися й розбити сучасний режим.

А що ж і як ми діємо тут, у вільному світі? У цій вільній країні ми навіть не вміємо об'єднатися для спільних починів (як ось відзначення 50-ліття голодової масакри 1933 року). Ми не вміємо довести до того, щоб рідною мовою для наших дітей чи внуків була українська мова, очевидно побіч необхідної мови країни нашого поселення. Критикуємо і розчаровані, коли у Києві чи Львові мало і не всюди чуємо українську мову. А знання цієї мови тут це пряма відповідь на її переслідування там. Ми мусимо знати і вдосконалювати англійську мову, бо ми ж громадяни цієї вільної країни, але це не значить, що наших дітей і внуків не стати на знання рідної мови. Це принцип, якого інтерпретації не можна змінити так, як нам вигідно. Пригадується горде ствердження однієї нашої діяльної союзанки, родженої тут уже, мабуть, у третьому поколінні: "А мої внуки краще знають українську мову від мене". Ображають цю вільну країну ті, хто твердить, що раз ми тут живемо, то маємо говорити тільки цією мовою. Бо ж ми приїхали тут не тільки для того, щоб жити в добробуті, але щоб могли плекати усе те, що загрожене там, на рідних землях! Чи інші принципи стосуємо до тих, хто живе в Україні чи Польщі, а інші до самих себе?

В особистому житті, особливо у справах виховання молодого покоління, ми теж нерідко стосуємо різні оцінки для себе і для інших. Якже легко критикувати тих, чії діти не пішли тією дорогою, якої бажали б ми для молодого українського покоління. Як же часто залежить це не тільки від батьків і їх педагогічних здібностей, а від цілого комплексу життєвих умовин. Якщо не поведеться нам з нашими дітьми чи внуками, то вміємо знайти виправдання чи вияснення, але іншим цього не можемо вибачити.

Легше критикувати чи осуджувати, ніж самому пристосувати свої вчинки до прийнятих нами життєвих принципів.

У. Л.

ЗІПЛЯ

Існує вірування, що вніч напередодні Івана Купала дерева переходять із місця на місце й шумом гілля розмовляють між собою. Хто має цвіт папороті, той може бачити, як розходяться дуби й чути, як ведуть вони свою тиху розмову; може зрозуміти мову всякого створіння; може бачити, де заховані в землі скарби і здобувати їх.

Наші стародавні предки про спорові рослини, мабуть, нічого не знали, а тому й вірили, що кожна рослина повинна мати квітку, а що в папороті квітки ніхто ніколи не бачив, то й виникло багато легенд про таємничу квітку папороті.

В Літинському повіті на Поділлі існує вірування, що чоловік, здобувши цвіт папороті, стає всезнаючим і всебачучим. Папороть цвіте дуже короткий час, тільки одну мить уніч під Івана Купала, а тому й здобути цю квітку дуже тяжко; тим більше, що той цвіт бережеться від людей самою нечистою силою. Отже, хто хоче здобути цвіт папороті, той мусить перемогти самого чорта.

Помітивши заздалегідь куц папороті, звичайно, десь у лісі, відважний чоловік, як розповідає переказ, ввечері напередодні дня Івана Купала повинен піти до того куща, розістлати скатерку, на якій святити паски на Великдень, свяченим ножом накреслити коло, окропити куц свяченою водою і починати молитву. Як уже стемніє, то чорт пробує різні засоби, щоб налякати чоловіка: стріляє, кидає каміння, шпурляє паліччям... Радять не боятися чорта, бо ж він має силу тільки до кола, що окреслене свяченим ножом, а в колі — ні, і чоловік там може сидіти безпечно. О 12-тій годині вночі папороть ніби розцвітає і блискуча квітка, як жарина, зразу ж падає на розстелену скатерку, яку треба швиденько звинутися і заховати за пазуху.

В Грубешівському повіті вірять, що чорт завжди перешкоджає людям здобути цвіт папороті, і при цьому розповідають таку казку. Один чоловік загубив свої воли і коли він шукав їх, ходячи по лісі, йому в личак упав цвіт папороті; чоловік зразу ж побачив, де його воли пасуться, ба більше, він зразу

ж побачив, де в лісі заховані скарби. В той час, як чоловік ходив по лісі та планував, як він здобуде ті скарби й розбагатіє, підійшов до нього якийсь пан, добре одягнутий, і запропонував свої блискучі чоботи на личаки міняти. Чоловік зразу ж погодився, він сів на пенюк, скинув свої вже старі личаки, взяв чоботи й пішов. Як тільки чоловік скинув личаки, то про все забувся: забув, де його воли пасуться, забув і про скарби. А пан той зник, бо то був не пан, а нечиста сила¹.

Микола Гоголь використав народні перекази про цвіт папороті в своєму оповіданні "Вечір напередодні Івана Купала". На підставі народніх вірувань письменник описує, як мав би виглядати той цвіт папороті, він пише: "Дивиться — червоніє маленька брунька квітки і, як ніби жива, рухається. І справді дивно! Рухається і стає все більша, більша, більша і червоніє, як жевріюча вуглина. Спалахнула зірочка, щось тихо затріщало, і квітка розгорнулася перед його очима, ніби полум'я, освітивши й інших біля себе".

Крім квітки папороті, існує ще багато легенд і про інші рослини. За народнім віруванням, лікарські трави тільки тоді й виявляють справжню поміч, коли будуть зібрані вніч під Івана Купала, або рано вранці з "Іванівською" росю. Зібране зілля в цей час називається "Святоянські зіллям"², колись наші селяни таке зілля святити в церкві й зберігали його на покутті, під образами, а на випадок недуги людей, чи худоби, вживали те зілля як ліки.

За народніми казками та оповіданням, цілющі трави сіють русалки, мавки та інші "лісові планети"³, вони ж і доглядають за тими травами і знають, як і коли їх треба вживати. Одне з таких оповідань було записане на Гуцульщині, а саме про те, що поміж горами Туркала і Чорногорою є таке озеро, що "коли б кинув до води камінь, то за дві-три години знявся б вихор, буря, ви не втекли б. Там є шпича, туди канатом спускаються, а як там сі добрати, то є грядочки, там на свято Івана, до схід сонця двох-трьох чесних богомільних людей може взяти всяких трав на лікування. Ви якби

побачили, то подумали б, що там добрий городник, — то все ті лісні обробляють. Як прийдете, подивитесь з гори в долину: красний город!.. а вас страх забере і ви не доступите до нього, якщо ви лихий чоловік. Лісні — це лісові планети. Якщо ви зайшли в ліс і заблудили, то ви ходите... і ходите... Нараз чуєте голос... Не озивайтеся, а тихо сідайте на землю й пересидіть ту хвилину. Якщо озветесь, то вона підійде до вас — геть як жінка, тільки гола; без одежі. Ви будете ходити два тижні, а подумаєте, що дві-три години. Тоді пропадете!.. Може бути і чоловік, — чугайстер"⁴.

На Полтавщині існує повір'я, що хто зірве "переліт-траву", той буде у всьому щасливий. Переліт-трава, за народнім віруванням, має силу переноситися з місця на місце, а цвіт у неї такий барвистий, як веселка. Вніч під Івана Купала цвіт переліт-трава світиться зіркою.

Під назвою "переліт-трава" й справді існує кілька рослин в Україні, але ні одна з них, розуміється, такого цвіту не має.

Олекса Воропай. Звичаї нашого народу. Том II.

Заховуємо правопис оригіналу.

1. Чубинський, I, стор. 77-78.

2. Ця назва, "Святоянське зілля", часом стосується і до окремої рослини, що має ще й інші назви: "Іванів цвіт", "звіробій", "заяча кров". Наукова назва цієї рослини — *Hypericum Perforatum L.*

3. Планета — від грецького "Planetes", що значить "блукаючий". Саме в цьому розумінні слово "планета" вживається в українському фольклорі. Іноді планетою називають долю, судьбу, задаймо вираз: "Така воже моя планета". Доля теж, за народньою уявою, бродить, блукає: "Де ти бродиш, моя доле..." Книжне "планета" — це небесні тіла, які обертаються навколо сонця.

4. Оповідання записала моя дружина, Валентина Воропай, у той час, як гуцул, пан Гець, розповідав, звертаючись до мене.

Слава Геруляк. Вінок. Шовкодрук.

Slava Gerulak. Wreath. Silkscreen.

ПІСНІ НА ІВАНА КУПАЛА

В гаю зелененькім соловейко щечече,
 Соловейко щечече;
 Там дівчина мила віночок пустила
 З барвіночку, з барвіночку.
 Плинь, плинь, віночку, гарний з барвіночку,
 За миленьким, за миленьким...

Ой, у полі, де пшениченька,
 Походила там русалонька,
 Русалонька, як та квіточка,
 У віночку та й голівонька...

По садочку ходжу, виноград саджу,
 Посадивши та й поливаю,
 Ой поливши та й нащипаю,
 Нащипавши, віночок зів'ю,
 Віночок зів'ю, на воду пущу:
 Хто вінок пійме, той мене візьме

Ой, на Івана, ой, на Купала
 Красна дівчина зілля копала,
 Квіти збирала, віночки плела,
 Далі водою їх пускала.
 — Плинь, віночку, по синій хвилі,
 Поплинь, віночку, де живе милий!..

УКРАЇНКИ НА 92-Й КОНВЕНЦІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ.

Делегатки українських жіночих організацій СФУЖО, СУА, Українського Золотого Хреста взяли участь у 92-ій Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів. Конвенція відбулася від 29-го травня до 2-го червня 1983 р. у готелі Шератон Товерс в Орлянді, Флоріда.

СФУЖО репрезентувала голова — Марія Квітковська, СУА голова Іванна Рожанковська і заступниця голови Лідія Гладка, УЗХ — голова Наталія Іванів. Гістьми були Наталія Даниленко — заступниця голови СУА, Мирослава Стахів, і Лідія Куй — членки СУА. — Мирослава Стахів влаштувала на Конвенції виставку народнього мистецтва, своїх власних праць і цією добірною виставкою у великій мірі причинилася до успіху нашого виступу на Конвенції.

Крім цього було виставлено англомовні видання СФУЖО, СУА і Українського Музею в Нью-Йорку.

Конвенція, у якій брали участь 1307 делегаток і 800 гостей проходила дуже справно, а програма була цікава і тематикою достосована до проблем праці у жіночих організаціях, а також стосувалася до актуальних справ, які у теперішньому часі вимагають уваги.

Доповідачі на панелях були звичайно професійні особи. На пленарних сесіях і під час полуденків усе було цікаві доповідачі, з політичного, наукового, або мистецького американського світу.

І так на відкритті Конвенції, яке відбулося дуже урочисто у присутності делегаток і гостей з Америки, Канади і 13-ох чужих країн — Європи, Далекого Сходу, Південної і Центральної Америки, Ка-

Учасниці конвенції, зліва: Лідія Гладка, Іванна Рожанковська, Марія Квітковська, Наталія Івахів. Стоїть Мирослава Стахів.

Participants of the Convention of the General Federation of Women's Clubs. From left: L. Hladky, I. Rozankowsky, M. Kwitkowsky, N. Ivachiw. Standing: M. Stachiw.

Виставка народнього мистецтва — праць Мирослави Стахів. Зліва сидять: Мирослава Стахів, Іванна Рожанковська; стоять: Наталія Даниленко, Лідія Куй, Лідія Гладка.

Exhibit of Ukrainian folk art-work of M. Stachiw. Sitting from left: M. Stachiw, I. Rozankowsky. Standing: N. Danylenko, L. Kuy, L. Hladky.

рібських Островів, а навіть далекої Африки — промовляв відомий журналіст, коментатор і письменник Говард К. Сміт. Він у своїй промові, "Changing Challenge to America", дав дуже добру аналізу міжнародної політики та економічної ситуації в Америці.

На кінцевому міжнародньому бенкеті почесним гостем і промовцем був заступник президента Джордж Буш. Він з'ясував політику уряду та його успішні реформи у ділянці жіночих прав і поступу в Америці. Генеральна Федерація Жіночих Клубів це консервативна і патріотична організація, у якій молитва, патріотизм та засади моралі не затратили свого передового значення. Ціллю Федерації є добровільна служба для своєї спільноти, тому Конвенція проходила під гаслом: "Volunteers in Action".

Зі звітів ми дізналися, що ця 300.000-на організація за останній тільки рік збрала на добродійні цілі 45,000.000 доларів, а членки дали 17,000.000 годин добровільної праці для поліпшення життя других, менше упривілейованих і потребуючих. Це великий успіх, і було про що звітувати!

Голова Генеральної Федерації Juanita M. Bryant, яка постійно перебуває і працює у головній квартирі Федерації у Вашингтоні, відбула минулого року подорож до всіх країн, де є Клуби приналежні до Генеральної Федерації. Вона відвідувала країни Далекого Сходу, Полудневої і Центральної Америки і Африки. Туди вона повезла поміч, особливо дітям різного віку, школам та іншим установам суспільної служби.

Усюди у тих країнах вітали її і допомагали членки Жіночих Клубів, а ціллю її подорожі була в

ЗГАДАЙМО НАТАЛЕНУ КОРОЛЕВУ.

На провесні, 3-го березня 1888 року почалось життя Наталени Королевої. І хоч прожила вона 78 років, заскоро від нас відійшла. В Чехословаччині, в 1966 році зупинилось її серце, те, що так дуже любило Край своєї бабусі, з боку батька, та свого мужа д-ра Василя Королева. У передмові, до книжки "Що є істина", Роман Завадович про письменницю пише: *"Донька Адріяна Дунін-Борковського, нащадка старого українського роду, відомого вже в княжу й козацьку добу, та матері із шляхетського еспанського роду. Уродилася Наталена в Іспанії, училась в Парижі, Римі, Києві, Петербурзі. Вона власниця трьох докторських дипломів, та поліглот із знанням дев'ятьох мов."*

Вкладаючи багатогранне знання у свою літературну творчість, Наталена Королева збагачує ним світ нашої літератури. Залишила письменниця, нам, скарби вдумливої творчості, в якій домінують прикмети духа.

За словами письменниці: "вчений бо мудрістю, як праведний святістю служить Всемогутньому." Служила і вона кришталістною піетизму у всіх своїх творах, та збагачувала нектаром всенародніх легенд з різних епох часу, бо вірила у висновок М. Марґа: — "Скрізь де виростають квіти легенд, є під ними родюча, добра земля правди".

Наталена Королева як лікарка зупиняється у своїх творах над людиною, її психологічними тріюмфами і вадами-недугами, що *"підлягали бурі власних прямивань, ворожнечі й боротьбі зі собою"*. І звертає вона увагу на нащадків Юди посеред людей, *"і бряжчать їхні монети, бряжчать опадаючи, як металеві сльози"...* (із твору "Предок").

Як археолог, за фахом, чи не одна з перших "археологів" духа в українській літературі, поруч Лесі Українки, в прозі. Вона проходить границі віків, шукає скарбів прихованих часом, просліджує середньовіччя, родинні аннали та аннали з давно минулих років та епох.

Як поліглот, із знанням дев'ятьох мов, відчиняє двері до далеких держав, поза межами України, для

дійсності, реалізація мотта Генеральної Федерації: "Unity in Diversity". Це мотто прийняла Федерація ще у початках свого існування, а Конвенція у 1958 р. офіційно його затвердила.

Наша делегація багато скористала з участі у Конвенції. Мали ми також нагоду зробити висновки, як треба належно підготуватися, щоб наші виступи на міжнародньому форумі були якнайбільше успішні.

Лідія Гладка.

кращого зрозуміння народів. Читає Коран, щоб, зрозумівши мудрість його, ще дужче затріюмфувала, у її творах, наука Ісуса Христа.

Як дипломована мисткиня малярка, Наталена Королева змалювала явища природи картинами мистецького вислову від найжорстокішого землетрусу, що читаємо у повісті "Що є Істина", до шедеврів краси місячної ночі з пахощами ямину, в повісті "Предок".

Про свою літературну творчість в автобіографії пише: *"писала я спочатку у французькій пресі. Думала працювати у французькій літературі. Королів почав мене учити на українську письменницю. З 1919-го року почала я писати по-українсьому. Але мені закидали, що я беру далекі українцям теми. Мій дружина переконливо дораджував: — пиши, бо те, що ти можеш дати українській літературі свого, буде цінніше, але це оцінене буде пізніше"*.

Думаю, що слід нам докласти всіх старань, щоб слова д-р. Василя Королева справдилися, не забуваймо її, зберігаймо її твори, бо заледве чи під цю пору в Україні творчість Наталени Королевої, під цензурою партії та у полоні атеїзму, є у руках нашої молоді. Чи взагалі хоч одна книжка її, є на полицях бібліотеки в Україні? Тому на нас лежить відповідальність зберігати унікальну творчість її, проймаючи виховним піетизмом. На жаль, з творчості Наталени Королевої, ще не абияк кількість творів в рукописах, про те ще і сама письменниця, за життя, згадує, що історична повість "Останній бог", — що є другою частиною повісті "Сни тіні", лежить в рукопису у видавництві "Добра Книжка", подібна доля повісті "Стежками і шляхами життя", "Мезу жрець єгипетський", що також в рукописах, але ці дві не знати в чиїх руках. Значить по відході ред. Моха з Торонто, хто знає, яка буде доля рукописів Наталени Королевої.

Але я вірю, що ще оживе творчість її! На це підказує мені епілог у повісті "Предки", що дихає силою перемоги, а може й віщування: *"Скільки вчинила шкоди і знищення хуртовина у розцвілому саді! ... он полумані мальви схилилися над землею і б'ють поклони голівками кругленьких і нерозцвілих ще пуп'янків. Великий ясножовтий метелик конає під ними, між перлами конвалій. Хуртовина немов зла сила, понівечила наш сад. Скільки великих і малих смертей... але відживе наш сад! Відродиться знову і нове листя вкриє свіжі, сьогоднішні рани"*.

Останні слова ці, підказують вірити, що і наш "сад" відживе, нове листя вкриє рани на дереві життя України, а у "саду", новому, зацвітуть квіти творчості Наталени Королевої, на чорноземі правди!

Це є моє, і вірю, що й чималої кількості любителів Слова, побажання у пам'ять 95-тої річниці дня народження письменниці.

Ірина Дибко

3-го березня 1983 року

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРІМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

Показ українського одягу в історичному аспекті під час "Товариської зустрічі у садку" у д-ра Карла і Софії Цайнінгерів, 5-го червня 1982 р. Зліва: Зеня Матківська, Мотря Турянська, Люба Матківська, Софія Зелік, Ольга Гнатейко, Роксоляна Лучечко, Гайді Цайнінгер, Тамара Слупчинська, Ксеня Зелік, Мирослава Граб, Роксана Гнатейко. Одягу — власність 64-го Відділу СУА.

Show of historical Ukrainian Folk costumes at a "Garden Party" at the residence of Dr. Karl and Sofia Zaininger, June 5, 1982. Costumes — Courtesy of UNWLA Branch 64.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

1000.00 дол. — Володимир Сушків;

250.00 дол. — Н.Н.;

по 100.00 дол. — Ярослав і Ірина Куровицькі, Роман і Стефанія Цегельські, Український Народний Союз в Перт Амбой;

по 50.00 дол. — Мирон і Ольга Гнатейко, Лідія і Карл Вейдел III, д-р Юрій і д-р Христина Махійдо, Володимир і Лідія Гладкі, Теодозій і Ольга Зазупі, Мирослав і Люба Прокони, Анна і Володимир Раки, Володимир і Франсес Назаревичі, д-р Зенон і пані Матківські, Євген і Іванна Сумики, Оксана Рак;

по 30.00 дол. — Роман і Марія Кобринські, подружжя Сяляки;

по 25.00 дол. — 83-й Відділ СУА, д-р Володимир Коропей, Н.Н., Дороті і Джан Вайлдер, Юрій Бульбенко, Романа і Андрій Гадзевичі, Роман Волчук, Марія Шуст, Оксана Байко, Йосиф Данко, Марія Даниш, Надія Данилюк, Іванна Джус, Татяна Бутович, Юлія Сквіртнянська, Богдан і Оксана Богославець, Марта Ярош, Петро і Людмила Дармограй, Ольга Руденська, д-р Б. О. і д-р Софія Шебунчаки, Роман Ільницький, Олена Качала;

по 20.00 дол. — Євгенія Рубчак, Ольга Дубик, Дам'ян і Лідія Геча, д-р Денис і Мира Стахів

15.00 дол. — Осип Залеский

по 10.00 дол. — д-р Томас Конте, Анна Шапіро, Марія Оксана Бачинська

Щиро дякуємо!
Дарія Байко

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

500.00 дол. — Іван і Марія Оленські (додано до тривалого фонду Івана і Марії Оленських)

250.00 дол. Александра Куницька

по 200.00 дол. — Дарія і Едвард Жарські, Осип Левицький ("метчинг" даток від Пфайзер Інк.)

100.00 дол. — 102-ий Відділ СУА

70.00 дол. — Ольга Овсянецька

66.70 дол. Анна Гомик ("метчинг" даток від Юнайтед Технолоджіс)

50.00 дол. — Лідія Закревська ("метчинг" даток від Бенк Америка Фондейшен)

31.00 дол. — Ірена Грушкевич

25.00 дол. — Н.Н.

по 20.00 дол. — Юрій і Оксана Мельниковичі, Марія Мулькевич

по 10.00 дол. — д-р Марія Дицьо, Богдан Кондра, Ангеліна Безушко, Дора Гарасимович, Василь Дерлиця, Іванна Хилевська

6.00 дол. — Софія Михайлишин,

5.00 дол. — Роман і Марія Погорецькі

1.00 дол. — О. Ерстенюк

Щиро дякуємо!
Дарія Байко

Дописи написані недбало й нечітко, часто у формі рукописів не тільки прибавляють праці Редакції, але теж спричиняють відложення дописів до наступних чисел.

Присипайте дописи, нотатки, листи тощо, написані чітко. Тим не тільки улегшете працю Редакції, але теж скорте поміщення матеріалів у "Нашому Житті".

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

В пам'ять **сл. п. Романа Мандрусяка** складаю 1000.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Надія Мандрусяк

В пам'ять **Миколи Савицького** зложили на Український Музей — 100.00 дол. **Юлія Сквіртнянська**, 25.00 дол. **Йосиф і Стефанія Іванчуки**.

В пам'ять мого найдорожчого брата **бл. п. Антона Слижа** складаю 100.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку, якого Покійний був членом.

Ярослава Панчук з родиною

В пам'ять **бл. п. Меланії Шепарович** складаємо 50.00 дол. на Український Музей,

Зенон і Ірина Шепарович

З приводу смерти чоловіка нашої довголітньої і відданої членки Анни Сорохтей, пересилаємо наші вислови глибокого співчуття дружині і родині, а замість квітів складаємо на "Запасний Фонд" журналу "Наше Життя" 100.00 дол. і на Український Музей в Нью Йорку 44.00 дол.,

Управа і членки 47-го Від. СУА, Рочестер, Н.Й.

Замість квітів на свіжу могилу **сл. п. Іляріона Вацика** мужа членки 1-го Відділу Євгенії Вацик складаємо 40.00 дол. на Український Музей, а дружині і дітям ширі співчуття,

О. і В. Натина, Л. і П. Гой, Д.В. Мудрі, К. і А. Недогода

В пам'ять **бл. п. Мирослава Кознарського** складаю 30.00 дол. на Український Музей,

Анна Капітан

Члени організації "Січ" під час демонстрації в 20-их роках. З матеріалів виставки, яку приготував Український Музей. Випозичено з Української Бібліотеки Стемфорду.

Members of "Sich" organization demonstrating in the 20's. From an exhibit under preparation by the Ukrainian Museum. On loan from the Ukrainian Library of Stamford.

У світлу пам'ять **бл. п. д-ра Петра Богданського** складаю 20.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку,

Євгенія Чапельська

В пам'ять покійної **бл. п. Софії (з Кордубів) Старух** складаємо 20.00 дол. на Український Музей, а дорогим Сяні, Льоневі та Фількові з родинами складаємо наші ширі співчуття,

Оля і Ярослав Городецькі з дітьми

З'їзд "УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ХРИСТОВІ"

Восени 1982 року заходами Чикагського Деканату Епархії св. о. Миколая створено Комітет Молоді для відзначення 50-ліття з'їзду "Українська Молодь Христові" у Львові 1933, 50-ліття Великого Голоду в Україні та 1000-ліття Християнства в Україні.

Під вмілим проводом Владики Кир Іннокентія Лотоцького отці із чотирьох найбільших українських католицьких парафій з ентузіазмом прийняли здійснити такий задум. Покликано спеціальний комітет із представників усіх парафій та організацій молоді Чикаго, який активно зайнявся б організацією цієї великої події.

Комітет оформив підготовчі пляни з'їзду. З'їзд під кличем "Українська Молодь Христові" відбудеться 11, 12 і 13-го листопада 1983 р. в готелі "Бест Вестерн" в Чикаго. В програмі візьмуть участь особи відомі з духовної й академічної діяльності на церковному відтинку.

З'їзд "Українська Молодь Христові" має на меті згуртувати молодих віруючих українців для взаємного пізнання, для відзначення історичних дат, а особливо для збагачення духовного життя учасників

Зустріч членів Комітету ЗУМХ з Владикою Кир Іннокентієм.

Convention Committee meeting with his excellency Bishop Innocent.

напередодні тисячолітнього ювілею українського Християнства. Цей з'їзд матиме характер духовний та підкреслюватиме молитву особисту і спільну, як джерело ефективної християнської дії в модерному світі. Підкреслюватиметься теж товариську сторінку: програма включатиме розвагові заняття, неформальні зустрічі, святочний бенкет і забаву. Незабаром появлятимуться афіші з точнішими даними по всіх парафіях. Заохочуємо всіх до участі.

ЯК ФЕДЬКОВИЧ СТАВ НА СТАРІСТЬ ВОРОЖБИТОМ ТА АСТРОЛОГОМ

В 70-тих роках минулого століття Федьковича дуже цікавили релігійні теми, мітологія, містика та заборони. Від 1874 до 1885 поет нічого вже не писав, лише займався інтенсивно ворожінням і астрологією. Ще перед своїм переселенням до Чернівців, збирав він у Стороці-Путилові цілющі квіти та рослини, а пізнавати цілюще зілля навчився він від місцевих ворожок і ворожбитів, з якими жив у великій приятні. В Чернівцях посвятився він цілком астрологічним студіям. За посередництвом німецьких книгарень у Відні і Берліні купував він не лише найновіші видання астрологічних книжок, але також старосвітські книги з минулих віків, писані середньовічною латиною. А що Федькович латини не знав, то зв'язався він з професором від латини Лопушанським у Станиславові, який йому за доброю заплатою ці книги перекладав. На астрологічну і астрономічну літературу видавав поет багато грошей. Днями і ночами студіював він її з великою посвятою і писав сам астрологічні праці. Цілих 10 років стратив поет на це псевдонаукове зайняття.

Федькович не жалувал, що посвятив так багато грошей та праці на астрологію. Навпаки, він був цілком задоволений, що нарешті знайшов професію, яка його тішила і в'язала з людьми. Остаточно став він професійним астрологом, виписуючи собі і людям гороскопи. В однім оголошенні, яке він помістив в німецькій пресі, писав він таке: "Я постановив собі як найдокладніше простудіювати астрологію всіх старих і нових культурних народів і по десятилітніх тяжких і дорогих дослідах дійшов до результату, якого я ніколи не сподівався: я можу тепер сміло сказати, що долю людини і її будучину можна відгадати. Всіх попереджених людей, котрі не маловажають усього, чого смі не годні зрозуміти, я звиваю цим, щоб написали до мене, а я певний, що переконаю і найбільших недовірків, і я їм ручу, що будуть вдоволені."

Федькович дійсно вірив у зв'язки людей з планетами і зорями і в їх вплив на тіло і долю людей. Він вірив, що з положення зір на небі під час уродин новородка можна відчитати, яку долю призначили йому космічні сили. Ця віра у вплив зір на долю людини відбилася теж у поезіях Федьковича (Поезія "До неї", "Куда?", "Свекруха" та інші). Коли вже наперед призначено людині, яка має бути її будучина, і якщо можна її відгадати, то тоді сліпий випадок перестає діяти, і не може бути мови теж про вільну волю людини. На їх місці приходить вічний закон, який визначає кожній людині згори дорогу, добру або злу, це її доля, від якої не втекти. А що всякий закон має свою мету і походить від Бога, то ніщо так сильно не підтримує віри у божество і у те, що є Бог, як астрологія. Федькович думав, що людині стає від цього легше, якщо вона знає, що їй має бути по Божому закону на цім світі зле, а не від випадку. Цей наївний детермінізм був улюбленою філософією Федьковича, якою він захопився. Для нашого народу був цей детермінізм хибний і шкідливий, бо наказував йому погодитися з

національним гнітом і економічним визиском різних окупантів наших земель як неминучим призначенням, насланим на наш народ Божим законом.

Астрологія така стара як людство. Від непам'ятних віків шукають люди відповіді на пекуче питання їх життя, чому одним на цім світі поводить добре, а другим зле. Не знайшовши відповіді в філософії та релігії, шукають її у зорях та детермінізмі. Багато людей осамітнених і розчарованих у своєму оточенні і кривних, горнуть до астрологів, всякого рода ворожбитів та сектарських дурисвітів в надії, що в них знайдуть поміч та пільгу на свою журбу та безвихідне становище. Якраз тепер ми є свідками дивовижного феномену, який охопив Західню Німеччину та сусідні європейські краї. Тепер мільйони людей, освічених і неосвічених, горнуть в Західній Європі до астрології, магії і всякого чарівництва. Вони готові повірити в усякий астрологічний блеф, під умовою, що він є гарно прибраний в науковий плащик. Астрологія стала модним предметом та поплатним товаром для багатьох спекулянтів та сумнівних підприємств, які в надії доброго зиску надали астрології вигляд наукової достовірності та поваги. Так то Федькович своєю непохитною вірою в астрологію випередив Західню Європу на повних 100 років.

Джерела німецького астробуму

Різні газети публікують щоденно астрологічні гороскопи, в них зачитується публіка найперше, перед всякими іншими відомостями. Тисячі людей відвідують професійних астрологів, жадаючи своїх гороскопів та порад, як мають поводитися в житті та фінансових справах. Інші знов купують астрологічну літературу і відчитують вдома самі свою будучину. 54% німецького населення займається читанням гороскопів і є свято переконана, що зорі і планети мають вплив на їх долю і життя. 100 мільйонів марок видають німці в Західній Німеччині річно на віру в зорі. Навіть поважні підприємства і біржі користають з порад професійних астрологів, платять їм добрі гонорари, від яких податковий уряд не жадають жадного оподаткування. Найліпший дохід з астрологічної дурійки тягнуть деякі німецькі видавництва. Продукція астрологічних книжок, порадишників, календарів і таблиць зросла в цім році на 40%. Так н. пр. одне лише видавництво Вільгельм Гейне в Мюнхені видало в короткім часі 50 астрологічних книжок, а кожна з них мала більше як 40 тисяч накладу. Для осіб, які любуються в сексі, видав Вільгельм Гейне окремі "ероскопи" та "Лібесгороскопе", щоби вони і в ліжку могли користати з помочі зір.

Цей астробум завдячує німецька астрологія між іншим теж привабливій чарівниці Єлисаветі Тесіє (40 років). Ця симпатична парижанка чарує від кількох років німців і не-німців своїми астрологічними порадами та гороскопами. Вона відіграє теж важливу роллю

в астрологічних передачах німецької телевізії. Тесіє написала астрологічну книжку п. з. "Унд ді штерне габен дох рехт" (Однак зорі мають рацію), в якій вона обороняє астрологію як життєву конечність, без якої люди не можуть обійтись.

Багато людей вірять у примари і в те, що з духами померлих можна говорити, а парапсихологи мали відкрити таємничі закони природи, завдяки яким можна голоси померлих сприймати навіть на коротких хвилях. Теорію цю пропагує професор Артур Джемс Еллісон, який є тепер деканом факультету електротехніки і електроніки університету "Сіті оф Лондон". Він є рівночасно головою британського Товариства Парапсихології. На його думку є в парапсихології все можливе, як н. пр. передача думок. Нема нічого, щоб було так метафізичне як магнетичне поле. Його не можна ані чути, ані бачити, доткнути чи смаком відчути, а незважаючи на це мусимо в нього вірити. На парапсихологію покликується німецька чарівниця Єлісавета Кроль (42). Ця симпатична німкеня хвалиться, що вона може говорити з духом кожної померлої людини і її голос приймає вона на тасьми свого касетенрекордеру. Ворожка Кроль має велику клієнтелю зі всіх кіл суспільства в місті Ахен, а своєю чарівничу професію виконує вона цілком легально на підставі дозволу міського магістрату.

Різні науковці задумуються поважно над питанням що може бути причиною німецького астробуму? Одні уважають, що головною пружиною, яка пхає людей в обійми астрології, є страх перед непевною будучиною, перед загрозою атомової війни, господарчою кризою, безробіттям, інфляцією тощо. Другі кажуть, що важливу роль відіграє тут людська цікавість пізнати та довідатися щось з найближчої будучини, що принесе нам найближчий тиждень чи місяць. Важливу роль відіграє тут теж надія, бо жадна людина не може жити без неї, а джерела надії є так різнорідні як люди. Якраз це запевняє всім родам ворожіння та пророкування велику популярність, бо астрологія найліпше потрапить заспокоювати людські надії. Модерна астрологія послуговується якраз методом наукової аргументації. Вона бере наукові терміни з астрономії, медицини, психології і інших наук. Своїми псевдонауковими гороскопами та пророчими небиліцями здобуває вона собі велику клієнтелю.

Американський учений Лоренс Жером пише, що астрологія від своїх початків ніколи не була наукою, лише своєрідною формою магії. Німецький науковець Гоймар фон Дітфурт вважає астрологію за забобон, який важиться заглядати Богові в карти. Астроном Гайнц Габер назвав астрологічні гороскопи "тупоумством біологічного оточення". Американський філософ Павло Курц пише: "Живемо на початку епохи псевдонаукового ірраціоналізму, щось наче модерного середньовіччя: нараз мільйони людей вірять в позагробове життя і покликуються при тім на нібито наукові докази американця Раймонда Муді".

Астрологічну гарячку, яка тепер панує в Німеччині, зрозумів і пояснив найліпше автор Райнер Гор на основі розмови, яку він вів з головним репрезентантом німецької астрології в Мюнхені Торвальдом Детлефсеном (36 літ). Він проповідує науку реінкарнації (перевтілення) або постійного відродження людини.

Є це ідея про мандрівку душ, яка походить з Індії. Коли душа відлучиться від тіла, вона прибирає іншу, нову постать, наче батьків, богів або інших істот. Відповідно до того, хто чим був, тим родиться: хто добро чинив, родиться даліше добродієм. Хто зло діяв, родиться даліше злочинцем. Людина стає шляхетною завдяки своїм шляхетним вчинкам, а злою через своє зло. Це основна думка науки про мандрівку душ або реінкарнацію. В Індії панує від непам'ятних віків астрологічна віра, що ніщо в людським житті не діється випадково і що людська доля дається зрозуміти лише як частина в нескінченним ланцюгу перевтілення.

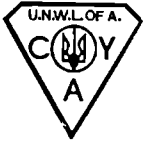
Детлефсен перебрав цей недоказаний хід думок з індійської філософії і поучає, що ніхто не потребує боятися смерті, бо людина постійно відроджується. Даліше каже він, що ніщо на цім світі не діється випадково, бо всі події тут є вже наперед визначені. Всякі нещастя як повітряні катастрофи літаків, смертельні хороби і навіть вбивці є службовими виконавцями неблаганної долі, від якої ніхто втекти не може. Згідно зі своєю вірою в призначення долі пояснює Детлефсен теж масове вимордування 6 мільйонів жидів в Німеччині. На його думку була це така призначена жидам згори доля. Тут чистий випадок не відігравав жадної ролі. Жиди були неминуче заплутані в процес своєї долі. Яке було їх насіння і засів, такі жнива. Детлефсен пояснює даліше, що навіть діти, які гинули з голоду в варшавським гетті, або індійські діти що тепер гинуть на вулицях Бомбею були або є неминуче заплутані в їх власне нещастя. Вони покутують сьогодні за свої провини з попереднього життя. Це ядро астрологічно-езотеричного світогляду Детлефсена та його науки реінкарнації. Німці не хочуть даліше терпіти за провини, які поповнив гітлерівський уряд в імені німецького народу. Їм подобається дуже наука реінкарнації, бо вона поперше виправдує наперед заплановані і виконані нацистами злочини, а подруге перетворює жертви терору в злочинців і проклятих цієї землі. Цей макабричний світогляд", каже Райнер Гор, "скроений на міру бувших націонал-соціалістичних проводирів, є нічим іншим, лише відродженням неонацизму під маскою модерної астрології."

Мало кому сьогодні відомо, що гітлерівська верхівка та мужчини з оточення Гітлера вірили в зорі і астрологію. Гайнріх Гімлер мав себе за перевтілення короля Гайнріха I. Гімлер затруднював у себе постійно придворних астрологів, а Рудольф Гес, заступник Гітлера, був палким астрологом і вірив в призначення Фюрера. Також визначний ідеолог III. райху, Альфред Розенберг, був до останньої хвилини вірним астрологом. Він проповідував реінкарнацію германської душі в гітлерівській державі. Найбільше прислужився гітлерівцям своєю астрологією барон фон Себотендорф, який був довгі роки головою таємного астрологічного ордену, відомого під назвою Товариства Туле, з осідком в Мюнхені. Було це товариство, в яким збиралися особи німецької аристократії, з кіл індустрії, науки і армії. Всі вони зайняли пізніше, як Гітлер дійшов до влади, високі становища в гітлерівській ієрархії. Вже в році 1924 поєднав Себотендорф всіх німецьких астрологів в одну велику організацію, яка стала цілком на послугах націонал-соціалістичної ідеології і боротьби за владу.

Докінчення на стор. 34

УКРАЇНЬСЬКА ЖІНКА У ВЛАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

ДОПОВІДЬ МАРІЇ ГЕЛЬБІГ

НА КОНФЕРЕНЦІЇ "УКРАЇНЬСЬКА ЖІНКА У ДВОХ СВІТАХ"

Особисті дані... Вас мусять бачити, ваш голос мусять чути, вас мусять розуміти і пам'ятати. Ви мусите бути агресивною і впертою в тому, що бажаєте здобути, а в першу чергу готовою тяжко працювати. Треба зі скромністю приймати похвали, а критику — із спокоєм та вдячністю. Людям, які, може, і заподіяли вам кривду, треба простити і забути, бо ніколи не знати, хто і коли вам стане в пригоді.

Які є можливості дістати професійні поради у відкритті власного підприємства? Поради є доступні, але одночасно дуже коштовні. Нпр., як ви хочете відкрити бюро продажу нерухомостей (Realestate), фірма Century 21 радо Вам це полагоди́ть, якщо вкложите своїх 30 тисяч дол., а після цього вони вимагатимуть 10 до 15 відсотків з вашого чистого доходу. Існують різні професійні організації, які радо послужать вам порадами, як заснувати нове підприємство, чи це ресторан, чи подорожнє бюро, чи продаж нерухомостей, але це все робиться за немалою оплатою. Моя порада — найперше працювати в підприємстві, яким ви зацікавлені, і не лише в одному, а хоч у двох-трьох, протягом яких 5 років, і вчитися даного діла практично; а крім цього — читати і читати про ділянку, в якій ви зацікавлені, і щойно тоді пробувати свого власного щастя!

Чи варто входити в т. зв. chain business? Я особисто цього не рекомендую, бо (як вже попередньо згадала) при відкритті філії, скажім Century 21, ви робите прислугу фірмі, а не собі. Ви самі мусите придбати клієнтелю, мусите вкласти певну суму грошей і багато, багато незаплачених годин праці, а головне підприємство збирає прибуток. Тут не є важливим, чи ви працюєте для Century 21 чи Liberty Travel, чи Holiday Inn — ваші клієнти прийдуть до вас лише тому, що вас знають, респектують, вам довіряють — **вам** особисто! Очевидно: славні назви фірм помагають, але ще раз зазначую — корінь кожного підприємства лежить в особистих контактах. Мене недавно запитали: "пані Марійко, скільки Ваше бюро варте сьогодні, яка його ціна?" Моя відповідь була: "Мое бюро без мене нічого не варте". У всіх початкових стадіях **ви самі** є підприємством!

Які є можливості фінансової допомоги? Позички для жінок і дискримінація банками, чи фінансовими установами. Дискримінація є очевидною, але в багатьох випадках це наша вина. Ви можете дістати позичку, якщо маєте доказ т. зв. доброго кредиту. Я раз хотіла зтягнути позичку і мені відмовлено, бо "you, Madam, do not have personal credit rating". Я цього ніяк не могла зрозуміти. Вияснюю, що маю ВІЗА, АМЕРІКАН ЕКСПРЕС, моргедж на хаті, який точно сплачую, позичку на авто, але де там! Кажуть:

"Всі ті картки є або на вашого чоловіка, або на вас обое; ви самі нічого не маєте". — Отже раджу, Пані, погляньте на свої кредитові картки і постарайтеся дістати власний "кредит рейтинг"! Часами відмовляють позичок, тому що, мовляв, ваш прибуток не є достатній. В такому випадку не залишається нічого іншого — хіба переконати свого найдорожчого, щоб підписав вам цю позичку. Покищо тяжко зарадити фінансовій дискримінації; ми — від соток літ перепрацьована, недоплачена, але краща половина людства! Щойно останніми часами малі зміни на краще. Одначе, раз ви одержите позичку і щасливо її сплатите, — з дальшими позичками звичайно немає клопотів. Мушу сказати, що в українських іституціях жінці ще навіть тяжче одержати позичку. В моєму випадку американські банки радше зичили мені гроші, видавали бонди, ніж українські іституції, які не вірили, що мое жіноче підприємство може бути успішним.

Чи самозатруднення вимагає більше як 8 годин праці (9-5)? Чи ці години ідуть всупереч нормальному подружньому життю, функціям жінки, мами і громадської діячки? У власному підприємстві немає чогось такого, як праця від 9-ої до 5-ої. Це праця 24-ьох годин на добу. Я приходжу до бюро біля 7-ої год. ранку і працюю до 5-ої веч., а в понеділки до 6-ої. Тільки за особливим домовленням приходжу до бюро в інших годинах. Ви мусите привчити свою клієнтелю (а головним чином українську), що ви є до їхнього розпорядження тільки в таких і таких годинах. В іншому випадку телефон буде дзвонити 20 годин на добу, а то ще й до хати прийдуть "з маленьким бізнесом". Закриваючи бюро, я не перестаю працювати: в авті маю нотатник і олівець, те саме біля мого ліжка і майже в кожному кутку моєї хати, тому, що я все записую: пляни на наступний день, куди подзвонити, що забула зробити і т. п. Одне слово, ментально ніколи не перестаю працювати. Багато з моїх хатніх обов'язків я передала чоловікові і мамі. Під час тижня я не варю, не шию, не перу, не прибираю. Більшість закупів полагоджу мій чоловік, він також возить дітей на лекції балету, фортепіану, на пластові зайняття і т. п. Я є в тому щасливому становищі, що маю надзвичайну маму, яка з нами живе і дбає про наші дві доні — це для мене колосальна поміч. Одначе я не зовсім вилучена від ведення хати, — я все ж таки все координую, про все думаю і пляную. Якщо говорити про прийняття чи товариські зустрічі, які в моїй професії є доволі конечними, ними займаюся я з допомогою мами. Прийшовши по 5-ій до хати, я починаю т. зв. "другу шихту", як мама. Вправляю з дітьми на фортепіані, а поклавши їх біля 9-ої веч. спати, змучена лягаю

також. На "третю шихту", як жінка вже не стає сили. Хоч яка втомлена часто вночі буджуся і шукаю свого записника, бо дістала нову ідею, або пригадала, що забула заплатити якийсь рахунок. Суботи й неділі стараюся присвятити виключно родині. На активну участь у громадському житті не залишається часу, але фінансовими датками стараюся сплачувати свій борг громаді.

Чи моральна підпора і виrozumіння від родини є потрібні? Я сказала б, що не лише потрібні, а konieczні. Я ніколи не була б досягнула таких успіхів без допомоги мого чоловіка і мами. Однак тут також мушу додати, що я мала щастя підібрати собі бюрову допомогу, яка складається з льоаяльних до мене працівниць, які в потребі працюють поза бюровими годинами, щиро мені радять, зносять мої злі гумори і вислухують мене тоді, коли вже й родина має мене досить. Якщо говорити про провідників моїх тур, вони також надзвичайні; виконують мої вказівки і гідно репрезентують мою фірму під час подорожей.

Які користі й некористі з української клієнтелі? Працювати, мешкати і зачинати власне підприємство в українському гетті, мушу признати, було для мене дуже корисним. В першу чергу моя перша клієнтеля почалась льокально від наших парафіян, сусідів, знайомих і приятелів, але з уваги на те, що я не є членом лише ньюаркської громади, а таки всієї української спільноти, я одержала клієнтелю і з-поза границь нашого міста. Цю дальшу клієнтелю я досягнула через розсилання реклам, через оголошування в українських радієвих програмах, а в першу чергу через нашу пресу — головним чином через щоденник "Свобода", дещо менше через "Америку" і "Народну Волю". Оголошення у "Свободі" відразу ознайомлюють 35 тисяч читачів з моїм підприємством. В останніх двох роках ми обслужили 4 тисячі клієнтів чи то в туристичних чи еміграційних справах, і до цього часу не було випадку, щоб чек, виставлений українцями, не мав покриття. Однак українська клієнтеля не є зовсім легкою. Більшість з них є менш виrozumілими, бо менше подорожують, порівнюючи з пересічними американцями. Українці не уважно читають інструкції, або в свій спосіб собі їх інтерпретують. Але, в основному, ніде правди діти — таки українці допомогли мені бути тим, чим я є сьогодні, і 90 відсотків моєї клієнтелі це українці з Америки, Канади, а то й Європи.

Чи я колись маю вакації? Досі, властиво, ще не мала, і це не з фінансових причин, а через брак досвідченої особи, що могла б мене заступити. З кожним днем ситуація кращає, і мій персонал стає щораз то більш професійним. Часами вдавалося мені получити "бизнес" із приємністю; і так, минулого року поїхала я, як провідниця тури на Джамайку, куди поїхали і мій чоловік і діти. Коли вимагала потреба, він дбав про дітей, а я про клієнтів.

Які поради для жінок, що хочуть відкрити власне підприємство? Не вагайтеся, але, як я вже попередньо зазначувала, — працюйте в тому полі найперше у когось іншого і зачинайте потім з маленького. Ніколи не вкладайте в перше підприємство велику суму грошей — не більш, як половину того що маєте;

решту залишіть, як обертову готівку. Не купуйте нічого великого. Як будете працювати по-професійному — ваше підприємство буде рости. Якщо вам не пощастить, підприємство поволі завмре, але хоч не втратите все, лиш цю частину, яку в нього вклали. Очевидно, ніколи немає запоруки, що будете мати відразу успіхи, на це впливають різні зовнішні і внутрішні чинники, але не знеохочуйтеся. Треба пробувати і пробувати і найважливіше, яке б це підприємство не було, клієнтелі треба дати багато альтернатив.

Чому я особисто відкрила власне підприємство? Я все хотіла бути самостійною, сама все вирішувати, а це можливе тільки тоді, коли ви є власником підприємства. В перших роках не можна розраховувати на жодний фінансовий прибуток. Весь заробіток треба вкласти назад у підприємство, якщо хочете, щоб воно росло. Більша кількість клієнтів вимагає кращого вивінування бюра (ресторану чи готелю), вимагає більше працівників, нової програми, нових ідей. І це є немов зачароване коло, але за те успіхи бувають дуже солодкими.

Наведу один приклад з власного досвіду, як доказ організаційного хисту: Рік тому хор ньюаркської парафії звернувся до мене, щоб зорганізувати для них "чартер" на посвячення української церкви в Люрді і привітання їх Блаженства Патріярха Йосифа в Римі. Я згодилася тільки під умовою, що всією організацією "чартера", всіми готелями, турами, провідниками і т. п. буде займатися виключно мое бюро. В той час, тобто в жовтні 1981 року, найменший літак до винайму був на 250 осіб. Я зачартерувала його за великим завдатком, затагаючи другий моргедж на свою хату, з умовою, що до 1-го квітня зможу його відкликати без значної втрати. Ми видрукували 10 тисяч летючок, сконтактувалися з більшими парафіями в США, пропонуючу одну дарову подорож за кожних 25 пасажирів. Сама реклама в "Свободі" коштувала понад 6 тисяч дол. Коротко перед 1-им квітня ми мали всього 187 осіб під завдатком 250.00 дол. кожна. І чи ризикувати, чи відкликати? Чи між квітнем і відлетом в серпні зголотися ще 70 туристів? До того часу видатки зв'язані з "чартером" доходили до 20 тисяч дол., які нам чи саяк чи так пропадали, але в це не входив той великий завдаток на самий літак. Становище виглядало досить безнадійно. Аж, припадково, однієї безсонної ночі я переглядала туристичні журнали і знайшла зовсім нову фірму, яка рекламувала "чартер" на 189 осіб. До ранку важко було дочекатися. Не відкликаючи ще попереднього "чартера", затагаючи третій моргедж на хату я завдаткувала другий чартер. Щоб скоротити довгу історію — все пішло якнайкраще. Перший "чартер" своєчасно відмовлено, другий заповнено до останнього місця. Проца відбулася з великим успіхом. Клієнти вдоволені, а власниця українського бюра подорожей "СКОВП" ще більше, і на другий рік плянується знову новий "чартер".

Дописи написані недбало й нечітко, часто у формі рукописів не тільки прибавляють праці Редакції, але теж спричиняють відложення дописів до наступних чисел.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В СЕРПНІ Й ВЕРЕСНІ

1. РИМАР Володимир Улянович — 8 серпня 47 років (1936 р. нар.). Мав звільнитися з табору 26 червня 1983 року. Адреса дружини Палажки Василівни: м. Хотин Чернівецької обл., вул. Пушкіна, 12
2. КИРИЛЮК Анатолій Прокопович — 18 серпня 39 років (1944 р. нар.). Адреса, за якою він відбуває примусові роботи: 315322, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 50-річчя Жовтня, Гуртожиток № 4, кімната 425. Адреса дружини Надії Микитівни з 7-ма дітьми: 348003, м. Ворошиловград, вул. Чорноморська, 79.
3. СІЧКО Петро Васильович — 18 серпня 57 років (1926 р. нар.). Його адреса в таборі: Ворошиловградська обл., м. Брянка-6, уст. УЛ-314/11. Адреса дружини ПЕТРАШ Стефанії Василівни з дочкою Оксаною: Івано-Франківська обл., м. Долина, вул. П. Мирного, 14.
4. АНТОНОВ Іван Якович — 19 серпня 64 роки (1919 р. нар.). Його адреса в ув'язненні невідома. Адреса дружини Неоніли Іванівни з двома доньками-близнятами: 316013, м. Кіровоград, вул. Котовського, 41.
5. БОДНАР Лідія Трохимівна — 20 серпня 48 років (1935 р. нар.). Її адреса в ув'язненні невідома. Адреса сестри Сем'янюк Марії: Краснодарський край, ст. Елизаветинская, ул. Зеленая, 76.
6. ЛУК'ЯНЕНКО Левко Григорович — 24 серпня 53 (фактично 52) роки (1927-28 р. нар.). Його адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1.
7. МАТУСЕВИЧ (ГЕЙКО) Ольга Дмитрівна — 9 вересня 30 років (1953 р. нар.). Від 12 березня 1983 р. перебуває в Одеській слідчій тюрмі. Чоловік Микола в Чистопольській тюрмі. Адреса матері: 252167, м. Київ-167, м. Київ-167, вул. Туманяна, 6, кв. 101.
8. ГОРБАЛЬ Микола Андрійович — 10 вересня 42 роки (1941 р. нар.). Його адреса в таборі: 329013, Ми-

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У ЛИПНІ

- КАНДИБА ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ
нар. 7 липня 1930 р.
- ГЕЛЬ ІВАН АНДРІЙОВИЧ
нар. 14 липня 1937 р.
- ПОЛУШИН ЛЕОНТІЙ МИКОЛАЙОВИЧ
нар. 17 липня 1938 р.
- КОЗОРІЗОВ ОЛЕКСІЙ ТРОХИМОВИЧ
нар. 18 липня 1933 р.
- НАЗАРЕВИЧ АНТОН АНТОНОВИЧ
нар. 18 липня 1945 р.
- МАТУСЕВИЧ МИКОЛА ІВАНОВИЧ
нар. 19 липня 1947 р.
- АНТОНЮК ЗИНОВІЙ ПАВЛОВИЧ
нар. 24 липня 1933 р.
- МАЛАХОВ ГЕННАДІЙ ДЕМИДОВИЧ
нар. 31 липня 1938 р.

колаївська обл., Казанківський р-н, ст. Новоданилівка, уст. ИН-316/93-1. Адреса сина Андрійка (нар. 21; VI. 1978 р.): м. Київ-52, вул. Павла Тичини, 1, кв. 30. З дружиною А. Марченко розлучений.

9. МАКСИМОВА Галина Андріївна — 11 вересня 51 рік (1932 р. нар.). Її адреса в таборі невідома. Син Олександр також в ув'язненні. Адреса, за якою вони жили до арешту: м. Ужгород Закарпатської обл., вул. Заньковецької, 7, кв. 2.
10. ДІДНЯК Геннадій Васильович — 16 вересня 27 років (1956 р. нар.) Мав звільнитися навесні 1983 р. Адреса дружини Світлани Іванівни з донькою та батька Василя Костянтиновича (мати Марія теж ув'язнена): 327029, м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 44, кв. 7.
11. СПІНЕНКО Василь Володимирович — 19 вересня 36 років (1947 р. нар.). Його адреса в психлікарні: 339019, Донецька обл., м. Макіївка, шахта ім. Бажанова, міський ПНД.
12. ЧАБАН Павло Савелійович — 25 вересня 49 років (1934 р. нар.). Його адреса в ув'язненні невідома. Адреса дружини Степаниди Антонівни: Волинська обл., м. Ковель, вул. Крупської, 23, кв. 1.
13. ПРОНЮК Євген Васильович — 23 вересня 47 років (1936 р. нар.). Його адреса в засланні: 743134, УзбССР, Каракалпакская АССР, Ленинадбдський р-н, с/х ім. XXII партсъезда. Дружина ДІДКІВСЬКА Галина Григорівна з двома меншими синами (1980 і 1982 рр. нар.) живе разом з ним на засланні.

ПНД — психо-неврологічний диспансер

Це заголовок повісти відомого автора Антоненка Давидовича. Я дозволю собі запозичити його для символічного значення духового відгородження. Скільки ж бо то людей сьогодні, з причин життєвих умов та нового стилю життя, живуть, чи може докінчують жити, хоча в вигодах, добробуті, з можливостями кожноточасної лікарської опіки, — здавалося б, в ідеальних умовах, а все ж таки вони... за психологічною ширмою. Вони за параваном добровільного чи примусового відокремлення від усього, чим вони жили досі, від родини і, хоча в гурті..., однак часто в самотності. Бо приявність других не обов'язково виключає самотність; навпаки, вона загострює її. Читач, певно, догадується про що мова, — старечі дома. Вони часто містяться поза міським рухом, серед природи, багатші з них роблять вражіння багатих хуторів. А назви їх лагідно-заспокійливі: "спокійне джерело", "дім відпочинку", "пристань спокою" і тим подібні. Як привабливо! А рівночасно вони є коннотацією чогось іншого, чим людина живе. Життя ж це рух, активність, боротьба... А тут "спокій". Насправді ж це відокремлення від життя, що і є суттю духової ширми.

Ці думки стали в моїй голові дуже чіткими під час відвідин одного дому для старших і немічних. За порадою знайомих я вибиралася туди вже довший час, точніше півтора року, коли моя мама стала безвладною. Добрі люди казали — "не видержиш, це буде краще для тебе і для неї". Так, так... коли ж я робила конкретні пляни поїздки оглянути такі місця, тоді перед моїми очима з'явилася постать матері лікаря, героя повісти "За ширмою", як трагічний приклад людини, що вже на маргінесі життя. І я відкладала поїздки на колись, іншим разом. Але сьогодні, після безсонної ночі, я нагло зробила рішення, і поїхала.

Поза містом, на горбах, на тлі лісу розташований модерний комплекс забудовань. По обох сторонах і фойє численні залі, відпочивальня, концентрова, вітальня для відвідувачів, а далі фриз'єрня, кафетерія тощо. У вітальні групами сидять мешканці цього дому з їхніми відвідувачами. Мою увагу приковує одна група: двоє середнього віку і сивенька жінка, мабуть тутешня. Відвідувачі зайняті між собою живою розмовою, а ця третя, з лагідним ітелігентним обличчям, дивилася кудись попри них, не беручи участі в їхній розмові. Байдужа, в своєму світі, вона цілим своїм еством наче казала без слів: "це їх світ, це їх справи, вони не мої, я до них не належу, я... за ширмою"...

А в коридор з фриз'єрні, за допомогою молоденької сестри, виїхала на візочку літня дама. Я з цікавістю глянула їй в обличчя і мене вдарив контраст — вибагливої зачіски, яскраво-червоної сукенки і порожнього, зрезигнованого обличчя. Штучне обрамування браку змісту і самотності. Стало якось ніяково і сумно...

І в той же момент прийшла мені на думку моя прабабуня, про яку я абсолютно ніколи не думаю. Справді, моя прабабуня.

Вона "мешкала" теж за параваном, в їдальні. Кажу "мешкала", бо незважаючи на те, що дім мого дідуня був великий, вона не мала своєї власної кімнати, бо в домі дідуня жили ще дві заміжні дочки. Прабабуня була маленька, дрібненька, з гладенькою, біленькою зачіскою, завжди в чорній сукні, а на плечах чорна, з полинялим взором, турецька хустка. А обличчя її було завжди якимсь таке ясне, і очі майже легенько всміхалися, головню, до нас, правнуків. Такою стоїть вона в моїй пам'яті й сьогодні. Ми, правнуки, радо забігали туди, за параван. Там було так затишно, таємничо і цікаво. Біля ліжка, на століку було що оглядати — світлини, вазочки, засохлі травички, касеточки. А по полудні, коли прабабуня спала, то треба було не галасувати. І навіть тоді, коли вона потяла в поясочки (на шматяні хідники) нові шовкові панчохи однієї з моїх тет, навіть тоді, ніхто не поважився гостро говорити про цей "випадок", щоб, мовляв, не робити бабуні прикрости. Так, вона жила за ширмою, але тільки фізичною, зумовленою тодішніми мешканцевими умовами, однак в атмосфері пошани, уваги й любови, не відокремлена від життя, яке було й її життям доти, доки вона не заснула, таки ж за тим параваном, назавжди.

Так, це було колись. Хоча не аж так давно, однак здається, це було в іншій епосі. Сьогодні? Сьогодні косметика модерного цивілізованого життя педантно розв'язує проблему старших віком, відгороджуючи їх, мовляв, щоб було вигідно одним і другим. Здавалося б, проблема розв'язана. Чи дійсно? Щоб відчувати дійсну правду, слід тільки заглянути в порожні, байдужі обличчя мешканців навіть дуже люксових старечих домів, які на гойдаючих фотелях рахують години й хвилини від сніданку до обіду, від обіду до вечері. День за днем, вижидуючи відвідин рідних, від яких з кожним днем більш відчужуються.

Родинна близькість, тепло людського ставлення, все, чим людина живе, для чого трудиться ціле життя відходить за параван, духову ширму. І коли вона навіть позолочена, то все ж таки — ширма. За нею сьогодні тисячі тисяч старших віком. Тисячі тисяч материних сердець, тепла яких вже ніхто не потребує...

Правда, треба відмежувати ситуації важко чи хронічно хворих, які потребують кожноточасної медичної опіки. Однак це частина великого числа, більшість це тільки старші віком, і це їх єдина провина.

Повернувшись з оглядин "спокійної оази", я забігаю до маминої кімнати. А вона "де ж ти так довго була?" "На прогулянку їздила" — кажу. "А що бачила?" "Ліс, будинки, людей". "Так добре що вже вернулася!" "Так, моя мамочко, добре". На її обличчі болісна, але все ж таки легенька усмішка.

Люба Мисевич

ХЛОПЧИК З КАЗКИ

(Змієборець)

Ранковий промінь весело скочив крізь вікно до білої кімнати. Глянув на картину лицаря на стіні, усміхнувся до вояків на столику, спостеріг червоного пожежника на підлозі біля ліжка і став гладити два смішні чубчики сплячого хлопчика. Пустотливо дмухнув у трішки задертий ніс, аж хлопчик потер його ручкою і розплющив карі оченята. Надслухував. Тиша. Навколо тихо. Надслухував: оце замуркотіла в кухні холодильник, десь проїхало авто. Ага, згадав нову свою забавку — пожежника. Де ж вона? А ось на підлозі. І скотився з ліжка прямо на нього. Щось забурмотів вдоволено і, взявши забавку, потюпав до великої спальні.

— Мамо! Мамо! Вставай! — тягнув її за ногу. Нерадо розплющила очі. Це ж бо субота. Один день, коли можна довше поспати, без поспіху з'їсти сніданок, побути вдома. Стрілка на годиннику показувала 7-у.

— Денисику, іди ще спати. Бачиш, усі ще сплять: тато, Няні, Ися, навіть Циган ще спить. — Вуглики її очей, сонністю окутані, вкривались довгими віями. — Навіть твій пожежник хоче спати. Бачиш? Іди, іди до свого ліжка, Бублику. — Гладила дитинку по голові.

Хлопчик подивився на пожежника і... вийшов зі спальні. Посидівши хвилинку над сходами, задочком з'їхав униз до просторої світлиці. Тут уже було ясно. Крізь величезне вікно сміялись до нього золотаво-жовті форсити і сонце. Малий тер очка і муркотів: чи я сплю, чи я збудився? І знов повторював "чи я сплю, чи я збудився?" Ходив по кімнаті і не бачив не чув, як мама і тато сміялись тихим промінним сміхом. Що лише хлопчикове "пі-пі" поставило їх на ноги. Одначе спізнилися і ногавиці змокрили.

— Ах ти Бублику, ти такий великий і таке зробив! Фе! Встидайся!

— Я не великий, мамо, я маленький. — Переконавав хлопчик, але мама переодягаючи його, не переставала сварити: Та ж ти вже маєш три роки. Небавом до садочка підеш!

— Мамо, ти маєш такий гарний ніс. — Водив пальчиком по носі схиленої над ним мами.

— Ах, ти драбуго! — Грозила, а внутрі сміялась. Згадала бо, як то малий іншим разом у такий же

ситуації, казав бабі подивитись на картину-графіку як св. Юрій забиває змія.

Зі спальні долітали голоси дівчаток. "Гей, сороки, виспалися?" дзвенів веселий голос тата. А сороки бігли до умивальні, щось сперечались, і тато гостріше приводив усе до ладу, бо навіть Циган перестав уже позіхати і в кухні жде на них і на сніданок. Почався день, найлегший день у тижні. Не треба везти дітей ні до школи, ні до баби, не треба йти до бюро, на закупи, але в городі повно роботи. Уже ж бо травень, хоч і нетеплий, але травень.

Тато заходить біля "садка". Треба обчистити дві сливи дві яблуні, мама й грядку вже приготувала на моркву, цибулю. Дівчатка, Няні, Ися, будують хатку для ляльок, для Лілі і для Катрусі і відганяють Цигана, що розлігся біля них і хвостом махає. А хлопчик сам собі ходить. Ось підібрав собі патик серед зрізаного галуззя, це добрий спис, муркоче, і тепер він лицар. Може й змія вбити. Довго й не шукав його. На маминій грядці заглядив хробака.

— Бублику, що ти так б'єш. Що той хлопчисько робить. Персть аж на волосся летить. Ходи но сюди, до мене!

— Тут змія, мамо. Я б'ю його. Він людей їсть. Св. Юрій забив змія!

— Ходи, ходи до мене ти, мій лицарю!

Як оце картина Лева ожила в уяві малого, дивується мати, як малий зі списом у руці суне до неї. Правда, він часом "Іван Побиван", інколи "Кирило Кожум'яка", і завжди бореться зі змієм. О, мій маленький синочку, стільки то в житті прийдеться боротися зі зміями в людському оточенні, та й в собі самому. Обняла малого всією своєю любов'ю, поцілувати хотіла, але він відмахнувся. Він бо вже великий, спис має, бачиш мамо. Небавом пішов до кімнати. Сів на килимі, "спис" тримаючи біля себе на канані і... заснув. Тихо стало.

Хай спить маленький. День для нього довгий, дооовгий... Дівчатка ще метушаться біля своїх ляльок. Та незабаром і вони запхають пальчики в губи, притулять до себе лялі і "кокі", та позасинають.. А там, пополудневе сонечко викличе їх знов у садок погуляти.

ВЕСНЯНІ СНИ

МИКОЛА ЩЕРБАК

*Спи, синочку... Ходить сон босенький
По квітчастім килимику м'яким.
Спи, дитино... Люлі, мій маленький,
Хай нам Бозя зберігає дім.*

*Хай тобі, синочку мій, присниться
Сірий зайчик, що біжить здаля;
Як уранці молода лисиця
Замітає хвостиком поля...*

*Як іде весна й веселий вітер
Заплітає віти на вербі,
А у лісі, сонечком пригріті,
Проліски розквітли голубі...*

ПАЛОМНИКИ

Гранатово-темне небо перед світанком. Зорі приплідли і наче відплили в далечінь. Попереднього вечора були такі ясні, здавалося зависли так близько, що можна б їх із високої драбини позбирати до кошика.

Їдемо автобусом на лєтовище в Каїро і хоч вулиці освітлені але все таки темно. Сиджу біля водія, ми вже старі знайомі, і він розкажує мені про свою рідню. Заговорилися ми; я глянула вперед і побачила дивне диво. НМА ПЛОЦІ ПЕРЕД БУДИНКОМ ЛєТОВИЩА ХІБА НЕ ВПАВ СНИГ? "Що це таке біле та й ще наче б хвилювалося"? питаю водія. "Сьогодні відлітають прочани до Мекки", вияснює він.

Доїхати під будинок неможливо, то ж доводиться пішки пропихатися через натовп. Це не тільки прочани одягнені в сніжно-білі галібеї, але супроводить їх ціла сім'я, від немовлят до стариків. Я усвідомила собі, що мої думки і почування перенеслися були цілковито в старовину, а це ж будні, я є в країні Аллаха, де панує релігія Магомета.

Кожний віруючий, а в крайньому разі один член сім'ї має раз в житті відбути прощу до Мекки. Обійти довкруги священний мечет і сім разів поцілувати Каад-у, чорний камінь, що за віруванням подарував Магометові архангел Гавриїл. Прочани прощаються з мужчинами легкими обіймами і поцілунками, а жінки? Жінки стоять побіч завинені з головою в чорну плахту і тільки очі видно. Чорні, лискучі, вологі від стриманих сліз, очі. Хочеться сказати їм не тривожтесь, ця проща коротка, може і одноденна! Це не верблюда каравана через пустиню задана на розбій, буревій, холод, спрагу, голод, а може і смерть. Вони поїдуть літаком, наймодернішим засобом комунікації і не йти їм пішки як .... як моїм землякам на святу Гошівську гору.

* * *

І перед очима з'явився давно забутий образ. Мої земляки збираються процесією з-під старенької

церковці на прощу до Гошева. А мені не дозволили. Я в дитячій розпучі, роздумую як би покарати батьків? Хіба вмерти? Лягти на стіл, зложити руки, накритися марлею, щоби мухи не лазили і ніби вмерти. Як будуть всі жалувати, заводити "ой треба було пустити до Гошева, треба було пустити". Хоч це ніби легко, але я такої штуки мабуть не втну. Краще подивлюся хто згуртувався на цвинтарі біля церкви. Спереду старший брат несе хрест, отой, що залізною клямрою прикріплений до тетраподу; дві патериці парубки, а дівчата чотири хоругви. За ними проїзні в святковому одінні, в колушках — безрукавках, волосом назовні, через плече перев'язані чоботи, черевики чи ходики, а в руках вузлик із білого льняного полотна з харчами; хліб, плесканка сира, солонина, варені яйця, квашені огірки. З побожною піснею вирушили прочани в дводенну путь до Гошева на відпуст.

* * *

До Мекки дорога вірним відкрита, а Гошівську гору булдозерами зрівняли зі землею. Чудотворний образ Богоматері жде повороту. Жде, як усі ми.

* * *

Чудотворний образ Божої Матері подарував монастиреві в Гошеві український шляхтич і фундатор того ж монастиря Микола Маркович Гошовський. Ця ікона була олійною відбиткою Белзької — Ченстоховської чудотворної ікони. Правдоподібно шляхтянка Варвара з Рибінських Лобенська їздила до Ченстохови в 1701 році і там купила декілька відбиток ікони і вблагала, щоби їх доторкнути до Ясногірської чудотворної ікони. Вона була посвячена із українським шляхтичем Андрієм Шугаєм і одну з них йому подарувала. Під час воєнних хуртовин у 1734 році доньки Андрія Шугая втекли до Дунаєва — майна Гошовських і там вертаючись домів ікону залишили. Гошовський не хотів її віддати, а що прославилась вона вже чудами, він примістив її в костюлі в Дунаєві, де для неї призначили місце в захристії. Невдоволений тим Гошовський рішив подарувати і перенести ікону до монастиря ОО. Василіян в Гошеві, де мав свої добра. Звернувся в тій справі до митрополита Атанасія Шептицького. По основній перевірці всіх зізнав про чудотворність ікони, грамотою з 7. 11. 1737 року митрополит проголосив її "благодатною", чудотворною і в тому році з великою врочистістю і процесією перенесли ікону на святу Гошівську Гору. В 1937 році на свято Спаса монастир обходив 200-ліття чудотворної ікони Божої Матері.

Під час Другої світової війни німці примістили свої оборонні гармати в північно-західній частині Гошівської Гори. Монастир і церква були під сильним обстрілом, але ікона чудом врятувалася. В неділю 8 червня 1944 року зняли чудотворну ікону і заховали в безпечному місці. У 1948 році прийшла вістка, що НКВД ув'язнило ченців і знищило до основ церкву і монастир.

("Паломники" прочитано вперше на ширших сходах 64-го Відділу СУА).

БОГДАН КРАВЦІВ

ПАМ'ЯТЬ

Були пожежі й відблиски заграва страшні,
Багрили кров'ю дні в жорстокій скруті, —
Та в світ вигнання, на дороги завтрашні,
Прослався світень із любистку й рути.

Мов проясень у тьмяному об'явленні,
У спогаді тривають речі сутні:
Гора над Свіржом, дім під квіттям яблуні
І ти — найперша у ліповій сукні.

24 листопада 1972

"Зібрані твори" том I.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА І УКРАЇНСЬКА ШКОЛА.

Нас можуть запитати, чому проблему української школи виносимо на сторінки офіційного Союзу Українок Америки "Наше Життя". Адже ж це справа, яка вимагає обговорення в загально громадській пресі. Воно ніби так. Але є дві причини, чому порушуємо її саме у жіночому органі.

1. На жіночій конференції, яка відбулась на Союзівці минулої осені "Українська жінка в двох світах" нашому шкільництву присвячено відносно досить місця (дискусійні лави: "Українські школи і молодіжні організації" та споріднені з тією тематикою дві інші лави "Українська мова в двох світах" і "Ідентичність і традиції"). На всіх трьох лавах було багато присутніх і дискусія була живою. Коли отже українські школи досі, так би сказати, жили своїм власним життям, то на цій конференції виглядало, що вони починають входити у сферу глибшого зацікавлення нашим жіноцтвом.

2. А другою причиною, чому власне тут порушуємо цю справу, це слова однієї матері, що сьогодні у 95% власне вони, матері, вибирають школи для своєї дитини. (Не во гнів вам, батьки!). Досі СУА був організаційно пов'язаний тільки зі світличками чи садочками, які являються підбудовою нашого шкільництва. І власне щасливо складається, що наша молодша і молода генерація (як виглядало на вище згаданій конференції) глибше поцікавились і нашим шкільництвом. З ходом часу міняються і зацікавлення.

Число дітей в наших школах до тієї міри в останніх часах зменшилось, що менші школи вже перестали існувати, а в більших убуток дітей є від 50%—75%. Цілоденні католицькі школи рятуються ще тим, що набирають дітей чужинців, а класи ділять на відділи, суботні українознавчі школи здебільшого діють, але як далі число дітей в тих школах в такому темпі зменшуватиметься, то вони будуть поволі ліквідуватись.

Беремо під увагу зменшення популяції, беремо під увагу розсіяння нашої середньої і молодшої генерації по країнах великих міст, бо це модний тепер спосіб поселень. Але скажімо собі таки правду в очі: багато наших українських родин відмовляється посилати своїх дітей до українських шкіл.

І тут потрібне втручання СУА в акцію вдержання у майбутньому всього нашого шкільництва.

Ми цілком свідомі того, що СУА виконує дуже багато і дуже корисної роботи в нашій громаді. Згадати б тільки організування нашого жіноцтва взагалі, присвоювання української культури в українські доми (українська мова, традиція, вишивка, кераміка і інд), створення і удержування тривалого пам'ятника української культури **Українського Музею**, збирання фондів на піддержку студій нашої

А ростуть калини по обніжках.
А калина стигне восени.
По калинах знає переїжджий,
Де чиєї матері сини.

А вже тая червона калина,
А ми тую калиноньку рвем,
Традиційна туга Батьківщини,
Що в обніжках талану живе.

Так уже судилося калині
На межі плодити і рости.
Задивляюсь в очі Батьківщини, —
Дві краплини Божої роси.

Два бурани кратери глибинні,
Два вулкани, ніжні дві калини.

Quos Ego...Поезії, "Сучасність" 1974

молоді в країнах Південної Америки, та різні інші суспільні акції.

Але одночасно ми занепокоєні, що українське організоване жіноцтво якось байдуже ставиться до нашого шкільництва, (а може так досі ставилось), яке на наших очах занепадає.

А ми не можемо забувати, що те українське шкільництво із своїм середовищем із своїм навчанням про нашу культуру в цілому є найсильнішим чинником у зміцненні ідентичності молодого покоління і виховання прийдешніх наших культурних і суспільних працівників.

Піднесення тематики українського шкільництва на згаданій жіночій конференції на "Союзівці" дає нам певного роду надію, що наші жінки починають звертати увагу і на цю сторінку українського життя на поселеннях. І ми глибоко віримо, що опрацювання тематики українського шкільництва на жіночу конференцію, це не був тільки хвилиний спалах, але тривала постанова почати активну дію і в цій ділянці.

Конкретно: тему значення українського шкільництва треба б включити в програмусходин Відділів СУА, особливо таких, де гуртуються матері дітей у шкільному віці: Обговорювати значення українського шкільництва у вирощуванні молодого покоління з точки зору психологічної національно-виховної і соціологічної. Спеціалістів в тих ділянках ми вже маємо серед нашого молодого покоління.

Головне, творити на терені СУА **атмосферу** важливості українського шкільництва і наших молодіжних організацій власне в добу упадку моральних цінностей, заохочувати наших молодих спеціалісток-педагогів до опрацювання шкільних програм для укр. шкіл, **достосованих до сучасних** вимог життя, до активної педагогічної праці в наших школах і т.п. Оця власне **громадська опінія** про роллю українських шкіл в наших часах посилена на терені жіночих організацій може багато причинитися до покращання стану нашого шкільництва **сьогодні**.

Що зчитати?

ОЛЕНА ЗВИЧАЙНА. "ТИ" (повість із життя українців у золотоверхому Києві в 1927-29 роках). Українське В-во. Мюнхен, 1982 р. 579 стор.

Авторка розгортає перед читачем широке полотно, на якому згущеними барвами змальоване життя столиці України Києва під советською займанщиною в 1927-29 роках. Усе життя Києва тих часів проходить крізь призму сприймання героїні, Віри Ільченко, і її оточення. Для того, щоб протиставитися всесторонньому наступові большевицької ідеології, треба було бути сильною індивідуальністю. Саме такою виступає перед читачем постать Віри, молоді талановитої студентки, якій довелося самій пробиватися крізь густі й колоччі хащі підсоветських умовин з безконечними параграфами заборон, що оточують непроникною сіткою життя людини. Зберегти своє "я", не покотитися силою інерції по похилій площі — це вже було тоді героїзмом. Тому то для тих, які тільки теоретично знають про кінець першого десятиліття життя українського міста під советською владою, ця повість є своєрідною ревелюцією.

Авторка цього твору відома вже читачеві з її дев'яти опублікованих книжок: найзнаменніші з них — "Ворог народу", "Селянська Санаторія", "Миргородський ярмарок", "Оглянувшись назад". Її розповідь жива, сюжет захоплюючий увагу читача, мовистиль високої якості. Принциповість свою авторка виявила в житті уже тим, що маючи письменницький талант, ніколи не публікувалась живучи під советською владою для того, щоб не кривити душу. Писати почала тільки на еміграції, спочатку в співдії з своїм чоловіком М. Млаковим-Джулем ("Ворог народу"), а потім самостійно.

У повісті "Ти" відчувається автобіографічний елемент у постаті героїні. Адже авторка справді була дочкою високо освічених людей, із

значним впливом матері на розвиток її особистості, її знання чужих мов, музичну освіту і національні підвалини.

Для того, щоб увести читача в понуру атмосферу Києва тих часів, авторка зображує втомлену істоту, яка по болотистій дорозі везе важне "щось" під осінній свист і завивання вітру. Ця істота це кінь, а оте "щось" це домовина матері малої героїні. Перші роки сирітства довелося Вірі провести в боротьбі за своє "я" із самопевненою міщанкою, яка намагалася бути вирішальним чинником у житті сироти. Та Віра зуміла відокремитися і ще в юному віці знайти собі канцелярську працю в установі, а згодом таки продовжити свої студії. Другим нелегким зударом була її співпраця з людиною, протилежною їй своїм становищем, поглядами, усім еством, комуністом Іваном Семеновичем, якого Вірі довелося учити грамоти і людської оглади. Силою обставин цей чоловік став близьким їй, хоча вона бачила в ньому тільки людину, знівечину большевицькою ідеологією, хоча й із певною внутрішньою добротою. І. С., її зверхник, закохався в Віру, і їй довелося протиставитися виявові його почувань. На шляху молоді студентки появлялись цікаві люди, з талантами, але й із дволичністю.

Врешті її знайомство з безпритульними і зацікавлення її ними викликали у неї внутрішню потребу писати про них. І саме чорнетки її повісти про безпритульних довели її до ув'язнення владою, яка не терпіла індивідуального погляду, вияву людяности, де все мусіло вкладатися у згори встановлений штамп.

Кожний хто читає цю повість, матиме яснішу уяву про життя Києва 1920-их років, окупованого чужою владою, із зашморгом, киненим на його прадавню духовість.

Н. Пазуняк

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Вовк Віра. Триптих до циліндрових картин Юрія Соловія.

Triptico as telas cilindricas de Jurij Solovij. Companhia Brasileira de Artes Graficas. 1982. 72 Pp.

Звичайна, Олена. "Ти". Повість із життя українців у золотоверхому Києві в 1927-29 роках. Українське видавництво. 1982. 579 ст.

МАРІЯ ГОЛОД

МАРІЯШКА

Ти дивишся на мене
очима предків,
Дитиночко Златоволоса,
коли стараєшся
схопити в малі ручки
сонце, вітер, квітки і хліб.
І дивне все Тобі
і Ти Сама — найбільше Диво.

БІБЛІОТЕКА

Вранішній будинок дише
незайманною чистотою,
непорочне повітря хвилює
незайманною свіжістю.
Стукають перші кроки
вчасного пришельця.
Вечірній будинок стогне
цілоденною біганиною.
Забруджений струм
зів'ялих зітхань
звисає злісно
під стелею.
Човгають останні
втомлені ноги
запізнілого шукача правди.

Филипчак, Іван. Кульчицький Герой Відня. Исторична повість з XVII В. Вид-во Компютопринт. 1983. 187 ст.

Чуб, Дмитро. У Дзеркалі Життя й Літератури. Статті, розвідки, спогади. Вид-во Ластівка. 1982. 199 ст.

Badzio, Y. Etat de Siege ou Nation en Peril. Editions Piuf. 1982. 105 Pp.

Bilovus, Anastasia. My Life Memoirs (1914-1982). Published by Ukrapress. 1982. 80 Pp.

Ukrainka, Lessia. Don Juan ou O. Senhora de Pedra. Compenhia Brasileira de Artes Graficas. 1983. 75 Pp.

Бабай. Марципани і Витребеньки. Вірші. Об'єднання українських письменників "Слово". 1983. 112 ст.

Горбаль, М. Микола. Деталі Піщаного Годинника. Поезії та пісні. Вид-во "Сучасність". 1983. 398 ст.

Купчинський, Роман. Невиспівані Пісні. Вибрана лірика і проза. Вид-во Пластова Ватага "Бурлаки". 1983. 124 ст.

Левицький, Василь Софронів. Республіка за Дронтами. Записки скитальця. Вид-во "Новий Шлях". 1983. 161 ст.

ЖІНОЧА КОНФЕРЕНЦІЯ ОКРУГИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В ЧІКАГО

Одноденну жіночу конференцію під кличем: "Українська жінка сьогодні й завтра" влаштувала Округна Управа СУА в Чікаго 30-го квітня ц. р. Програма конференції складалася з точок: реєстрація, відкриття і слово голови Округи, доповіді, дискусія над доповідями, перерва на полуденок, панель, дискусія, заключення і закриття. В конференції взяло участь 67 учасниць, переважно молодих жінок. Також були гості з-поза Чікаго, а навіть з далекого Мілвокі.

Конференцію відкрила голова Округи Евстахія Струтинська. В першій частині програми зачитано чотири доповіді, а саме: 1. "Погляд у минуле" — Марта Фаріон, доповідь якої була ілюстрована прозірками з праці зорганізованих українок в минулому й сучасному. 2. "Формування української ідентичності в доростаючій молоді" — Рута Витанович Галібей. Ця тема актуальна і вона викликала у слухачів зацікавлення. 3. Третю доповідь виголосила Марія Кульчицька на тему "Лицем до світу". В ній вона звернула особливу увагу на брак імпрез, які зацікавили б не тільки українську громаду, а й чужинецький світ. 4. "Мішані подружжя" — Леся Дяченко Кочман. Вона подала цікаві інформації з власного досвіду.

Опісля відбувся панель на тему "Українська жінка — мати, професіоналістка, громадянка". В панелью взяла участь: Іванна Мартинюк Ричардсон, Віра Боднарук і Йоганна Пашен Птасінські. Зміст панелю: українська жінка — мати, професіоналістка, громадянка має додаткове навантаження та крім звичайних родинних, професійних і громадських обов'язків мусить працювати над збереженням підної культури й традиції, дбати про вдерження і розвиток української громади в діаспорі, працювати для поширення правди про Україну та ставати в її обороні. Дискутантки виявили організаційну зрілість та передискутували основно заслухані реферати. Модератором була Роксоляна Сацюк.

На закінчення жіночої конференції голова Організаційного Комітету, заступниця голови Округи Марія Наваринська склала подяку всім учасницям й організаторам за їхню участь і працю. Конференцію, яка пройшла з успіхом, закрила голова Округи СУА в Чікаго Евстахія Струтинська.

Уляна Терлецька,
пресова референтка

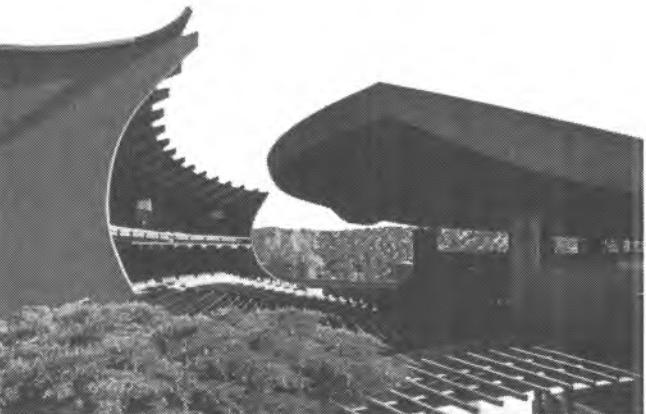
УЛЯНА БОГАЧЕВСЬКА РОЗКАЗУЄ ПРО ОПЕРУ В САНТА ФЕ

По-різному стелиться дорога українцям, які живуть в Америці, різними стежками і у різні закутини веде їх доля. Деякі живуть у більших скупченнях, де можуть брати участь у громадському, товариському чи культурному українському і не-українському житті. Є такі, що не користають з можливістю співжиття з іншими українцями, хоч мають немало сусідів близьких собі віком чи зацікавленнями. Є такі, що колись жили в більших осередках, де користали з тих можливостей, які там існують: театри, опери, спорт, кав'ярні тощо. Не всі стають "амбасадорами" української справи, навіть, коли мають на те можливості.

Уляна Богачевська може бути прикладом, як можна живучи у відокремленні від своєї громади, а теж поза більшим культурним центром включитися у культурне середовище і одночасно знайомити чужинців з українською культурою.

Уляна Богачевська — очікує гостей у своєму домі.
U. Bohachevska-Awaiting Guests at her Home.

Опера — Санта-Фе, Нью Мехіко.
Opera — Santa Fe, New Mexico.

Наші стипендісти

о. ЙОСИФ ВАВРИК, СТАВ ДУШПАСТИРЕМ

9-го травня 1982 р. о. Йосиф Ваврик, ЧСВВ, прийняв ієрейські свячення в Прудентополісі, Парана, Бразилія. Першу врочисту Службу Божу відправив у Мандурі. У своєму листі до референтки суспільної опіки СУА о. Йосиф дякує за допомогу під час його студій: "Згадуватиму Вас у своїх молитвах та відправлю Службу Божу за тих, що мене спомагали. З нагоди моїх свячень бажаю Вам Божого благословення та всіх потрібних ласк".

о. Ваврик був стипендістом СУА від 1974 р., коли ще був в Малій Семінарії в Прудентополісі. Спонсорами о. Йосифа Ваврика була Марійська Дружина Жінок у Вашингтоні та Ольга Козак. Тепер о. Йосиф працює професором у Вищій Семінарії в Курітібі, Парана, а при кінці тижня обслуговує парафії на колоніях.

Суспільна опіка СУА радіє, що українська католицька Церква і громада дістали молодого, здібного священника, тим більше, що так боляче відчувається великий брак духовних покликань.

МИРОН ГАЛІЦЬКИЙ

Мирон Галіцький закінчив студії технічного агронома в грудні 1982 р. в Понта Гросса, Парана, Бразилія. Він бажає продовжувати вищі студії агрономії в університеті та бере підготовчі курси для вступного іспиту до університету. Мирон є сином хлібороба та має десятеро братів та сестер. Він закінчив гімназію в семінарії ЧСВВ в Прудентополісі, Парана, Бразилія. Став стипендістом СУА в 1980-ім році та його спонзорами три роки були Люба і Мирослав Прокопи з Нью-Йорку.

Ось уривок з його листа до референтки СО СУА: "велика радість до Вас писати, бо вже здав іспити в школі. Богу дякувати все добре пішло та я закінчив курс технік хліборобства і рільництва. Моя сердечна подяка для Союзу Українок Америки, а особливо моїм добрим спонзорам п. Любі та п. Мирославі Прокопам. Тільки за Вашою допомогою я скінчив курс та цього ніколи не забуду".

ПОДЯКА МОЇМ СПОНЗОРАМ

Почуваюся до милого обов'язку подякувати моїм Спонзорам за поміч у моїх студіях. Я, Олена Гардаш, роджена 3. 1960 р. на Лінія, Парана, Прудентопільщина (Бразилія), вчилася перші 4 класи в селі, а від 5-ої до 8-ої класи в Колегії Св. Ольги в Прудентополі. Від 1974 - 1980 р. спонзорували мої студії 81-ий Відділ СУА, а в 1982 д-р Александра Школьник. 1982 року я закінчила учительський семінар. Тепер я вже могла б учити дітей першої освіти, але я хочу ще продовжувати далі мої студії, тому я їду до Понта Гросса до школи пасторального відділу університету.

81-му Відділові СУА в Дітроїті і д-р Александрі Школьник моя щира подяка за допомогу, бо тільки завдяки їм я закінчила середню школу.

Олена Гардаш

фе, а їхнім завданням є популяризація цієї установи та придбання фондів для неї.

Відкриття опери відбувається дуже урочисто та мальовничо. Після опери є святкове прийняття в домі губернатора, на якому кожна Гільдія має свій окремий стіл.

В користь Опері відбувається у безсніжні масковий баль — the Veaux Arts Ball, який відкриває Джон Гроссби танцем при звуках вальсів Штрауса.

Гільдії і поодинокі особи влаштовують різні прийняття в користь Опері. Уляна Богачевська теж улаштовувала в своєму домі прийняття та виставки українського народного мистецтва і покази писання писанок з участю відо-

мої Анни Чопек. Під час деяких прийнять Уляна Богачевська вітала гостей традиційним хлібом і сіплю і сама була вдягнена у стилевий український одяг. Про прийняття, а теж про звичаї, зв'язані з Великоднем було багато нотаток в місцевих часописах wraz із знімками та поясненнями.

Так то, хоч далеко від української громади і далеко від такого культурного осередку, як Нью-Йорк, де довгі роки проживала Уляна Богачевська, знайшла вона спосіб включитися у культурне життя загально американське та одночасно пропагувати українську культуру і звичаї.

У. Л.

Тільки між нами і телефонами

ВІДГУКИ

Мені важко було скінчити читати Вашу статтю "Нема рівноправності чи зарадності", бо, читаючи її, я часто поверталася до особистих спогадів про різні моменти з "нашими кавалірами".

Перш за все я хочу запитати ту маму яка написала "...Якби тільки якась панна виявила ініціативу, то мій син був би дуже добрим та уважним "каваліром" та й чоловіком..." — чи є в світі така мама, яка не малювала б "золотих гір" коли розказує про сина чи доню?

Якби ми слухали таких заохот наших мам, то на світі не було б "самітників".

Було б несправедливо узагальнювати і критикувати всіх. Але через це, що це питання турбує багатьох, спробуємо підійти до нього серйозно. Погляньмо на ці справи не з позиції сучасного стану речей, але з перспективи минулого, в їх розвитку. Де і коли ця проблема постала?

Знаємо, що "ініціатива", або її брак, не є прикметами вродженими, але набутими в процесі домашнього виховання і щоденного досвіду.

Характер і поведінка людини вирізьблюються вже в молодому віці, і нова генерація приносить зі собою щось нового. Наприклад те, на що деякі молоді люди (13 — 18 рр.) дозволяють собі в теперішніх часах, було не до подумання для нас у їхньому віці. 15 - 20 років тому дівчата не читали в журналах про таку "рівноправність", ми не дивилися на телевізори де пропонується, щоб "ми" запрошували мужчин до наших домів на "чарку" о шостій годині...

Були часи (і я їх дуже добре пам'ятаю), коли на тих панночок які мали досить цієї "ініціативи" дивилися як на погано вихованих. Нам не раз звертали увагу, що з такими ліпше не товаришувати, бо вони мають недобру славу у родичів.

Щож до наших "кавалірів" — то де ж їхня "ініціатива"? Я особисто не пляную сидіти і чекати, заки один з них зважиться до мене подзвонити. У мою життєву я зауважила, що американські молоді люди виявляють більше зацікавлення українськими паннами як наші.

Мушу признатися, що це мені справляє прикрість. Приємніше було б перебувати в товаристві молодішої людини, яка розуміє важливість посилення наших дітей на українознавство; яка шанує вишивану серветку, яку мама півроку вишивала; яка розуміє красу тих вечорів, коли мої батьки діляться з нами чудовими споминами про Україну... Напевно це було б приємніше, але не завжди життя складається як цього ми чи наші батьки бажали б.

Треба б нам перестати критикувати теперішню ситуацію, а доцільніше було б зайнятися вихованням наймолодших, щоб не повторювали помилок.

Не раз я сиділа (і ще й тепер сиджу), слухаючи запитів свого тата: "Чому ти не можеш знайти собі українця, замість тих всіх американців?"

Не раз я відповідаю: "Тату, де я маю їх пошукати? Чому ти мені не пошукаєш такого, що на твою думку буде добрий?"

Але чомусь дискусія ніколи не кінчається конкретною відповіддю! Це вже не вперше я чую цю саму пісню, про цей так званий "дівочий брак ініціативи".

Це все як у хемії, тільки не у цій що в лябораторії, але в "хемії" між людьми. Важко говорити про брак ініціативи, коли нема до кого її застосувати. Все ж очевидно полягає на взаємній симпатії, взаємному потягові двох молодих людей.

Щождо моєї персональної ініціативи, то я раз спробувала її застосувати. Подзвонила до одного нашого молодого чоловіка, щоб запросити на забаву, думаючи, що його відповідь буде нормальна — "так" або "ні". Я була вражена почувши його слова "Я ще тепер не знаю, треба мені над цим подумати".

Що над цим думати? Невже він такий зайнятий чи популярний, що мусів аж пару днів задумуватися? Чи, може, три дні не було досить часу, щоб вибрати порядну одягу?

Пізніше виявилось, що він чекав, щоб я вдруге подзвонила, щоб дізнатися про його рішення. Чомусь нема таких "передумувань" у американців.

Не раз ми, дівчата, сидимо разом і розмовляємо про різні наші справи. Інколи ведеться дискусія про хлопців (хоч переважно є інші цікаві для нас теми до дискусії), а на цю тему можна б скласти порядну комедію?

Приходить мені на думку розмова про одного "нашого каваліра з Чикаго". Одного вечора одна товаришка подзвонила до нього.

СОНЯ: Добрий вечір, чи Роман дома?

МАМА: А хто це є?

СОНЯ: Це Соня.

МАМА: А звідки ти знаєш мого Романа?

СОНЯ: (здивована цим питанням) Я.. я знаю Романа зі школи.

МАМА: А чого ти вчишся?

А ЩО МИ, БАБУНІ, ЗАЛИШИМО НАШИМ ВНУКАМ?

Щораз частіше тепер читаємо і слухаємо про те, що американці перелякані зником родинного життя, розпорошенням родин, а то і їх розбиттям. Це не дозволяє, як колись, молодим знати коріння свого походження, а також знати справді своїх бабунь та дідусів та яке життя вони вели.

Ті, що колись жили зі своїми дітьми та внуками і розповідали про минуле, тепер або в домах для старших, або на Флориді або самі живуть ще повним життям. У висліді цілковите відчуження, випадкові розмови, часто лише телефоном і рідкі побачення.

Тому починають тепер усіма способами привертати важливість тих старших членів родин, а особливо бабунь, що можуть стільки цікавого передати своїм внукам. З думкою про те випущено саме в останньому місяці книжку п. н. "Бабуня пригадує собі" з підзаголовком "Записана спадщина для мого внучати" приготовану так, що кожна бабуня може вписати до цієї книжки головні моменти свого життя, вліпити цікаві родинні знімки і подати родинні коріння. Книжка має до того ще і рисунки та готові деякі рубрики, що дозволяють бабуням з легкістю їх виповнити навіть якби вони не зуміли самі написати справжніх споминів.

Яка гарна і практична ідея. Читаючи про цю нову книжку в щоденнику "Нью-Йорк Таймс" я мимохіть подумала про наші обставини і про наших бабунь. В думках глибоко подякувала моїй мамі, що завдала собі стільки праці, щоб залишити моїм дітям, а в першу чергу внучці Христі спомин про своє прецікаве життя з характеристикою усіх її сестер, братів і батьків. Але це була виїмкова праця любови і завзяття. Не кожний має саме таке завзяття, а до того таку легку журналістичну жилку, щоб описати внукам своє життя у формі споминів. Зате немає сумнівів, що наші бабуні та дідусі, усі без виїмку мали б про що писати для своїх внуків, бо усі мали цікаве, бурхливе та дивне життя. Чи не слід нам отже зацікавити ним наших внуків, як не тепер, то може пізніше, коли вони стануть на нашому місці? Справді, це в першу чергу завдання нас, бабунь, зібрати родинні знімки, розсипаної по світі родини, підписати їх чітко в альбомі, хто та де живе, зробити родинне дерево, описати місце нашого походження в Україні та принайменше

ПОМИНКИ НА БАВНД-БРУКУ

Плакало небо і зорі тремтіли за чорними хмарами — це ж були поминки — у Провідну Неділю Христового Воскресення, 15-го травня в Бавнд-Бруку.

Мені хотілось, щоб свічі горіли в наших сєрцях і щоб ми відчули глибокий біль за тих, що померли страшною голодовою смертю в 1933-му році.

Хотілось мені, щоб в нас гіркі, пекучі сльози потекли і впали на тих, що ще нині готують Голготу для Христа, а Україні кладуть терновий вінок.

Мені хотілось, щоб нас огорнула і запанувала тиша Великодньої П'ятниці та щоб ми з'єднались з душами тих, що перебувають в небесних просторах — у вічності.

Так я хотіла бачити і пережити поминки в Бавнд-Бруку.

Е. П.

подати найважливіші моменти нашого життя і коли що сталося.

Якщо не можемо самі позбирати спогадів у хронологічному порядку чи не знаємо від чого зачинати, ця американська книжка може допомогти, коли б на ній взоруватися. Хтось із песимістично думаючих бабунь напевно тут відразу подумає, що може треба в таку книжку все записати таки по англійськи, щоб внуки могли з легкістю прочитати, але я не думаю, що це доцільне. А втім найважливіше — залишити внукам історію родини та свого життя.

Час тікає нам перед очима і тому саме те наше, так важливе, завдання не можна ніяк відкладати. Може саме літні місяці підходять до того, щоб розпочати таку працю? Трішки менше розмов з нашими однолітками, трішки менше варення в кухні, менше бездіяльних днів, які не одна з бабунь не вміє собі виповнити — і пишімо ще, доки розум у нас ясний, а рука вдержує перо. Бо як ми того не зробимо — наші внуки дуже скоро не знатимуть про своїх предків та своє українське коріння.

О-КА

Книжку "Бабуня пригадує" випустило видавництво Стюард, Таборі і Чанг і вона коштує 10.95 дол.

СОНЯ: *Психології... Перепрошую, прошу пані, але чи Роман дома?*

МАМА: *Ні, його нема. А як ти пишешся, Соню?...*

Слухаючи цю історію ми всі почали сміятися, бо кожній з нас не раз так повелося. Очевидно, прошу не думати, що так завжди буває, але напевно читачки не раз таке згадують.

Над тим можна посміятися, але також треба подумати, чи такі ситуації пригноблюють чи сприяють ініціативі? Я знаю, що над відповіддю не треба довго думати.

Кінчаючи мої міркування можу піддати таку ідею:

Якщо в майбутньому будемо бачити, що актуальність цього питання не зменшується, то, може хтось із читачів відкріє курси для нашої молоді під заголовком: "ІНІЦІАТИВА" або ще ліпше призначити один день в році як "ДЕНЬ ІНІЦІАТИВИ" — і тоді, може, статистичні показники на питання "Рівноправність чи зарадність?": стануть кращими.

панна Дарка Івахів, Чикаго. Квітень 1983 р.

КУЛІНАРНИЙ ФЕЙЛЕТОН ПРО "САВАРИНИ" ТА ІНШЕ...

Спонукали мене написати цей фейлетон "саварини", згадані в статті "Відходять мисткині кулінарної штуки, а чи якась книжка їх заступить?" Любови Калинович ("Наше Життя", січень 1983 р. ст. 15). Спершу до походження назви.

"Кулінарні рецепти для щоденної кухні", надруковані Миколою Олексюком в Букарешті 1981 р. сперті в першу чергу на румунських куховарських книжках. Я маю дві румунські куховарські книжки й там є аж 6 рецептів на різні "саварини". Саварини є французького походження, їх "скомпонував" француз Brillat-Savarin. Слово Savarin у французькій мові означає форму для печива, що її вживають для бабок, німці звать цю форму Gugelhierep.

Заввага авторки, що саварини — це майже пампушки, тільки частинно правильна. Тісто дріжджевих саварин є пампушкове, це так, але їх печуться або у великій формі бабки, або в малесеньких формочках і після печення, ще гарячі заливається ромовим сиропом. Перед заливанням треба проколоти тісто, щоб сироп краще увійшов у печене тісто. Подається "саварину", холодною з битою сметанкою. Крім делікатного легкого дріжджевого тіста береться і тісто "тортове" з сушеної тертої булки: 8 яєць, 7 ложок цукру, 6 ложок тертої булки 25 гр. масла. Цю масу, замішану як на торт вливається до великої форми або маленьких формочок. Зі склянки води, чарки рому і цукру заварюється сироп, яким заливається спечену масу. Подається також із сметанкою.

"Саварини" були великим смаколикком моїх - гімназійних років. В неділю по закінченні Служби Божої гімназисти і студенти Чернівців після проходу на "Панській Вулиці", де можна було кинути оком на свою "симпатію" (на більше ми собі не дозволяли!), йшлося гуртом до однієї з цукерень, або до "Волощука" на Руській вулиці, або до "Диякона" в сутеринах недалеко театру, чи коло "Нового Світу" на "саварину" або "баклаву" ("баклава" це турецьке печиво з горіхами залите медяним сиропом). Вони коштували тоді по 4-5 левів. В моєї тітки, пані Ганни Гордої, де я жила на станції, жив якийсь час один румунський юрист, референдар, що кожної неділі вранці в добром настрої заявляв: "Тепер я йду до церкви, опісля беру свою наречену на "саварину". Одного ранку він зайшов до кухні, де саме готувався обід, і побачивши темносіру макітру на стільці, подумав, що це миска до вмивання. Ми й не зчулися, як він над нею почав мити свої зуби, на які він був страшно гордий і завжди шкірив їх ніби робив рекламу для пасти до зубів. Моя тітка ошелешена, як тільки він полагодив свою операцію і вдоволений

забрався, крикнула йому вслід: "Огі на нього, що за дикун, наплював мені в макітру!" І сказавши це люто, взялася її вишуровувати...

У нас дома, моя покійна мама робила часто саварину з грисіку, великий смаколик, що вона називала "грисіковою легуміною" (до речі я за тим, щоб ми затримували наші регіональні назви чи то кулінарного чи іншого характеру). Хоч моя душа "соборницька" і все моє наставлення, однак я уважаю, що ми робимо себе непотрібно біднішими, коли уніфікуємо мову й викидаємо з неї той чи інший вираз, бо він мовляв "позичений", чи взятий з сусідньої мови. Це стосується так само "канапок", які проф. Одарченко нам радить замінити "бутербродами", при чому він не знає різниці між ними. Німецький "бутерброт" це намащений хліб, накладений ковбасою, сиром, що переважно береться на прогульку чи до школи або праці. "Канапки" німці називають "Шніттхен", "Шніттен", бо вони, як канапки, дрібні делікатні смаколики, що подаються на збудження апетиту до горілки і т. д.

Але вернімося до "грисікової легуміни" згідно грисікової "саварини": Із 2 яєць, 2 ст. ложок цукру і 2 ст. ложок грисіку печуться на зразок бішкопту маленьку бабку. Коли вона готова, її вивертають у ширший полумисок і заливають 1/2 літрою киплячого молока, в якому варився шматок ванілії, бабка втягає молоко в себе, її тримають ще якийсь час у теплій печі. Подається з шоколядовим сосом. Моя покійна мама подавала її з солодженою квасною сметаною, де також була ванілія і подавала вишні або інші "дुльчиці", як на Буковині називали конфітури, чи "варення". Цю "легуміну" я ще тепер роблю, коли на обід є солідний борщ, капуста або інша ситна зупа.

Румунські куховарські книжки, з яких черпав і Микола Олексюк, дуже цікаві тим, що вони поєднують нам добре відому "віденську" кухню з турецько-балканською, де є дуже цікаві страви. Я дуже люблю їх перегортати, й моя родина сміється з мене, що моя колекція куховарських книжок, то мої найкращі "таблетки на сон". Звичайно я засинаю на другій сторінці й ніколи не варю і не печу за приписами, а виробила собі вже власний "репертуар", власні комбінації і версії. Один мій знайомий видавець, що коштував мої "рогальки" (це родинна таємниця) мене переконував щоб нікому припису не давати, щоб вони залишилися виключно моєю "таємницею". Але мої "рогальки" пішли вже давно в "німецький" світ.

Анна-Гая Горбач

Вісті з Централі

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ТРАВНІ 1983 року:

500.00 дол.: Стефан Юськевич, Ірі

300.00 дол.: д-р Володимир і Оксана Мигалі, Воррен

220.00 дол.: Н.Н., Парма, Огайо

215.00 дол.: Галя Лукашевська, Нью Йорк (замість квітів на могилу Іванни Баранецької);

по 200.00 дол.: 86-ий Відділ СУА, Мейпелвуд, Михайло Пирський, Нью Йорк, Анна Гомик та Ірена Мельник, Бриджпорт (через 73-ий Відділ СУА.), Н Н, Парма, Огайо, Іван і Євгенія Бучки, Фенікс, Степан і Ольга Приймаки, Ірвінгтон, д-р П.Т. і Володимира Демуси, Мокена;

180.00 дол.: Ольга Кармазин, Аліквіппа;

170.00 дол.: 99-ий Відділ СУА, Вотервліт;

по 150.00 дол.: Ірена Гошовська, Нью Йорк, через 64-ий Відділ СУА, д-р Ігор Кодельський, Гаваї;

по 100.00 дол.: Микола і Лідія Гичко, Френклін, Н.Дж., Василь Гнатів, Ірвінгтон;

75.00 дол.: Ольга і Богдан Козаки, Сілверспрінг, (1-ша рата);

60.00 дол.: о. Йосиф Панасюк, Вилпані;

55.00 дол.: Бернард і Анна Кравчуки, Мейпелвуд;

50.00 дол.: Олена Морозевич, Бофало, (2-а рата);

по 25.00 дол.: Матвій і Таїсса Мелешки, Алопка, Богдан і Марія Полянські, Ньюарк;

Щиро дякуємо

Ірина Качанівська
скарбн.-стипенд.

В пам'ять **сина Павла** складаю 500.00 дол. на продовження стипендії на дальших два роки для мого стипендиста Богдана в Бразилії.

Стефан Юськевич, Ірі

З нагоди 40-ліття нашого вінчання складаємо 50.00 дол. на Фонд Стипендійної Акції СУА

Микола і Катруся Яремко

50-ЛІТТЯ 49-ГО ВІДДІЛУ СУА, БОФАЛО

49-ий Відділ Союзу Українок в Бофало, Н. Й. повідомляє, що в цьому, 1983-му році, припадає 50-літній ювілей заснування нашого Відділу.

З цієї нагоди відбудеться святковий обід в готелі "Статлер" 23-го жовтня 1983 р. о годині 2-ій пополудні.

Головний промовець: д-р Марта Богачевська-Хомяк, професор історії в Мангетенвіл Каледж.

Вокальна частина: співачка Елеонора Бербінець-Билінська з Торонто.

З союзнянським привітом

Ніля Стецьків
секретарка і член Ювілейного Комітету

ВІТАЄМО НОВИХ ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ!

Вільними членками СУА стали: Оксана Тишовницька, Конектікат; Марія Демидчук-Чучман, Канада; Татіяна Михайлів, Гарт, Нью Йорк; Любов Лесик, Вірджинія.

Вітаємо і бажаємо успіхів!

НОВІ ЧЛЕНКИ 121-ГО ВІДДІЛУ СУА, НЬЮ БРІТТЕН, КОНН.

121-ий Відділ СУА придбав дві нові членки, а саме: Йоанну Бучко і Пелягію Бабій.

Вітаємо і бажаємо успіхів!

В пам'ять **Сина Павла** складаю 500.00 дол. на продовження стипендії на дальших два роки для мого стипендиста Богдана в Бразилії,

Стефанія Юськевич, Ірі

В пам'ять **бл.п. Стефанії Марії Кохановської** активної членки Союзу Українок Америки на дитячі садочки при СУА зложили:

50.00 дол.: Олена Годованець і д-р Юрій і Оксана Годованець з дітьми Марійкою, Павлом і Марком;

30.00 дол.: Зенон Кохановський;

по 25.00 дол.: Орест, Анна і Нана Гаврилюки, Стефанія і Юрій Бережницькі;

по 20.00 дол.: Ірена і Володимир Піки, Нуся і Богдан Сатурські, Арета і Віктор Надозірні, Юрій і Марія Галушинські, Ліля і Ярослав Шав'яки;

по 10.00 дол.: Микола і Лідія Бульби, Александер і Софія Вонторські, Наталія Даниленко, Лідія Макаренко, Лідія Дяченко, Лідія Бурачинська, Мирослава Гук, Ніна і Роман Мрици (з Торонто), Дарія Чорнодольська, Володимира Сорока,

Разом: 330.00 дол.

СПРОСТОВАННЯ

ПОДІЇ І ПОСТАТІ, ЯКІ ПОВИННІ БУТИ ВІДМІЧЕНІ У ВІДДІЛАХ У 1983 РОЦІ

В "Нашому Житті" ч. 3 за березень 1983 р. на ст. 16 подано помилково дату смерти генерала УГА Мирона Тарнавського: 29-го червня 1933 р.

Повинно бути: **Помер генерал УГА Мирон Тарнавський 29-го червня 1938 р.**

Дякуємо читачеві, який звернув на це увагу!

*****

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ
з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

в місяці червні 1983 р. вплинуло:

Окружна Управа Нью Джерзі ..... 100.00 дол.
У рубриці замість квітів і подяк ..... 500.00 дол.
Разом: ..... 600.00 дол.
Досі вплинуло: ..... **34,084.75 дол.**
Разом: ..... 34,684.75 дол.

Загальні збори 74-го Відділу СУА в Чікаго наділили інж. Олену Турулу титулом Почесної Голови за її довголітню і жертвенну працю для Відділу.

В подяці за це **Олена Турула** складає 100.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької.

Дня 1-го травня ц.р. наш 47-ий Відділ СУА улаштував для голови **Ірини Руснак** обід з нагоди її відходу на емери-

туру. Чистий дохід в сумі 250.00 дол. згідно з бажанням п. Руснак пересилаємо на Фонд ім. Олени Лотоцької,

Управа і членки 47-го Відділу СУА, Рочестер, Н.Й.

З нагоди **80-ліття Почесного Голови СУА Лідії Бурачинської** зложили на Фонд ім. Олени Лотоцької:

47-ий Відділ СУА — 100.00 дол.
78-ий Відділ СУА — 50.00 дол.

**ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
НА РУКИ ГОЛОВИ П-НІ РОЖАНКОВСЬКОЇ**

Дорога Пані Голово!

З великою приємністю спішу Вам подякувати за відзначення мого 80-ліття, в якому взяли участь голова Округ та деякі члени Головної Управи. Мені було приємно ствердити, що моє 21-літнє редакторство і участь у Головній Управі не забулася.

Пожертви, що їх зложили Округи й Відділи СУА, були доказом їх доброї волі. Я їм щиро вдячна за те, але з

радістю повертаю їх на Запасний Фонд "Нашого Життя", де вони сповнять своє призначення. У залученому списку є вичислені поодинокі пожертви за Округами і числом Відділів. Окремо стоїть пожертва 78-го Відділу СУА в Вашингтоні і 47-го Відділу призначені на Фонд ім. Олени Лотоцької.

Із глибокою вдячністю
та щирим привітом

Л. Бурачинська
почесна голова СУА

**ПОЖЕРТВИ СКЛАДЕНІ
ОКРУГАМИ Й ВІДДІЛАМИ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
З НАГОДИ 80-ЛІТТЯ ЛІДІЇ
БУРАЧИНСЬКОЇ.
ПРИЗНАЧЕНІ НА ЗАПАСНИЙ
ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ".**

Округа Дітройт 300.00 дол.
Округа Огайо 200.00 дол.
Округа Чікаго 100.00 дол.
Округа Нью Джерзі 50.00 дол.
Округа Північний Нью-Йорк 50.00 дол.
Округа Нова Англія 50.00 дол.
Разом **750.00 дол**

ВІДДІЛИ:

2-ий Честер 25.00 дол.
10-ий Філядельфія 50.00 дол.
11-ий Трентон 25.00 дол.
13-ий Честер 50.00 дол.
20-ий Філядельфія 50.00 дол.
22-ий Чікаго 100.00 дол.

24-ий Елізабет 20.00 дол.
28-ий Ньюарк 50.00 дол.
34-ий Коговз 25.00 дол.
36-ий Чікаго 20.00 дол.
38-ий Денвер 50.00 дол.
41-ий Філядельфія 25.00 дол.
43-ий Філядельфія 50.00 дол.
44-ий Філядельфія 10.00 дол.
48-ий Філядельфія 25.00 дол.
52-ий Філядельфія 25.00 дол.
59-ий Балтимор 50.00 дол.
67-ий Філядельфія 25.00 дол.
73-ий Бріджпорт 25.00 дол.
88-ий Філядельфія 25.00 дол.
90-ий Філядельфія 50.00 дол.
99-ий Трой 100.00 дол.
102-ий Гаммонд 25.00 дол.
118-ий Гюстон 25.00 дол.

Разом Відділи 1,085.00 дол.
Відділи і Округи 1,835.00 дол.
Курси народнього мистецтва 25.00 дол.
Разом 1,860.00 дол.

Окремо стоять пожертви на Фонд ім. О. Лотоцької:
47-ий Відділ СУА Рочестер 100.00 дол.
78-ий Відділ СУА Вашингтон 50.00 дол.
Разом **2,010.00 дол.**

Просимо в дописах, списках пожертв, нотатках "замість квітів" і інших манускриптах писати виразно імена і прізвища в українській чи англійській мовах (залежно від тексту). Невірне різне письмо спричинює неприємні помилки. Дякуємо за старання приготування матеріялів надсланих до редакції!

**Редакція і адміністрація
"Нашого Життя"**

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XL

JULY—AUGUST 1983

No. 7

OKSANA ZUROWSKYJ

EFFECTIVE LEADERSHIP

My subject is effective leadership, and I intend to start by stating what effective leadership is not. It is not total domination in an organization by the leader and board. Effective leadership, and therefore, an effective organization, exists when an equal partnership is established between the leader and the members.

Effective leadership does not exist when the leader is a kind of "jack-of-all-trades" wherein she tries to accomplish everything herself because it's "easier" than bothering the members about such a "minor" task, and she'll know that that particular chore has been accomplished. So the work gets done. But at what price? The result of this efficiency is a membership that is completely dependent upon the leader, bored and is not familiar with the workings, responsibilities and goals of the organization. The members also wonder, "Why do I belong to this organization? After all, the leader is doing everything making all the decisions and not discussing problems and projects with me. Isn't this my organization too?" Chances are quite good that this kind of thinking may lead to a contemplation of withdrawal, or withdrawal itself, and a decrease in membership is something we can ill afford. This, I think, is a good motive for avoiding the "I'll-do-it-all-myself" approach to running an organization.

The bottom line is that the organization belongs to both the leader and the members, who should work together in upgrading the organization, and effective leadership depends upon an equal partnership between the two. Both partners have certain responsibilities. All responsibilities do not rest on the shoulders of the leader and the board. No group can become fully productive until its members are willing to assume responsibility for the way the group acts and its direction. The effective leader must realize (and help members realize) that contributing to the total task of leadership is a responsibility of every member.

For a leader to be effective, she must be aware, first of all, why people choose to belong to an organization. Some people join for external reasons, i.e. community service and creation of public awareness of an issue.

Others join for internal reasons, such as personal enjoyment and development and to satisfy certain social-emotional needs, such as to gain a sense of acceptance or belonging, need for self-esteem by putting their abilities to use, or for recognition by others. The responsibility of the leader is to help them fulfill these needs and to develop the potential in her associates. It is to help people to do more than they ever dreamed they could do, to seek every member's special talent. It is to help all members contribute to solving of group's problems (rather than let them expect you, the leader, to solve the problem) and get all points of view out in the open.

Thus a good leader is one who assists others to express themselves in every way possible. She must be aware of her own limitations and look for help from members. After all, we all have a desire to be needed and wanted, to belong. So, it is crucial to an effective, well-run organization that the leader create an emotional climate which holds the group together in order to enable the members to contribute their ideas, which is one of their responsibilities to the organization, without fear of personal attack. The leader doesn't have to talk twice as much as anyone else. The lower her profile in the meeting, the more others will participate and contribute.

The leader should encourage participation and free communication because in such an atmosphere more ideas are available to choose from, and she will have strong support for decisions reached and greater commitment to action projects since the members had a voice in determining the project. The leader's own conscious or unconscious attitude toward the group will determine a lot of the results in determining whether an idea for a project will be transferred into action. What one thinks and feels can radiate, reflect and communicate before one says much or even before one speaks at all.

Enthusiasm should be used in selling an idea. The leader should not display a lack of self-confidence but should be direct and positive in the way she presents ideas. Yet any "brilliant idea" should not be imposed

upon the members but should be discussed openly, for often times "brilliant ideas" have weak spots that the person who conceived the idea doesn't see. And it is at this point that the effective leader shows what mettle she is made of. By listening to constructive criticism objectively, and not seeing this criticism as an attack upon her, and by being willing to discard the idea or change it accordingly if members' criticisms prove to be valid and the leader is aware of the validity, the leader proves her unity with the members, that they are working for the welfare of the organization, that she is interested in the members and how they view matters and that the leadership position is not simply an ego trip for her. There is nothing wrong in making a mistake or a bad judgment. It's human and to admit it will make the leader more endearing to the members. The problem arises when there is an unwillingness to admit to making a mistake and persisting in the mistaken idea in spite of adverse criticism. It is necessary to be flexible and to have faith and trust in the judgment of members.

The leader should actually become involved in the task or project being accomplished and should do more than her share — not less, though her work may be in motivating people to perform their functions rather than assuming someone's function and role and depriving that person of a sense of fulfillment. The most unpopular leaders are those that believe they should not do some of the menial tasks that others do. There is nothing wrong in rolling up one's sleeves and helping to peel potatoes or onions for pyrohi. I'm sure no member will feel that she is being deprived of anything of value if the leader peels some potatoes or onions, and yet a sense of camaraderie is built up between leader and members. The leader must be someone who likes this feeling of completing the tasks as a member of the group.

So the effective leader should develop group cohesiveness — a sense of belonging among all members; enable them to fulfill individual needs through their work; expect participation of members in decision making; and, in part, set goals.

When all members have a strong belief in the group goals, maximum motivation and cooperation is achieved. Goals that are chosen should represent the real desires of the members; they should be understood and agreed to by most members. People feel more obligated to carry out goals that they helped establish than carry out goals forced upon them; goals should be realistic and reachable. If the costs of reaching a goal are greater than the benefits, members will not be motivated to work. If the members see benefits are greater than the costs, they will be willing to support the goal. If feasible, assign responsibility of achieving a goal or task to one person. If this isn't done, then everyone will wait for someone else to take action and nothing will be accomplished. Person with the assignment, hopefully, will feel morally responsible for doing her duty, especially if other members are aware of her commitment. In this way, confusion about who is supposed to be doing what will be avoided.

Although up to this point I have suggested that there

should be an equal partnership between leader and members, and that the leader should involve members in decision making and work with members rather than set herself above them, there are times when the leader has to take a firm stand and take control of situation. This is especially true when certain problems occur during meetings.

The first problem is when everyone goes off in different directions at the same time, and no one discussing the point on the agenda that is supposed to be discussed. If there are 20 people, then there are 20 different subjects. To do everyone a favor, the leader will have to step in and restore order. This is not to say that everyone can't bring up a topic of discussion, but it is the leader's duty to everyone to insure that topics are approached in a mannerly way so that everyone knows clearly what is being discussed.

Second problem, data overload, is related to the first in that the members try to cope with too many ideas at one time. One subject 20 opinions, all at the same time of course. Leader should impose order and discuss one idea at a time or else nothing will be accomplished. On the other hand, your meeting doesn't need repetition and wheel-spinning in which one goes over and over the same ideas. The group has to be gently shoved out of its comfortable rut.

Basically it is the responsibility of the effective leader to insure that each member

- 1) realizes that the meeting or project belongs to her and its success rests partly with her;
- 2) enters into discussion enthusiastically but avoids monopolizing it;
- 3) confines discussion to problem but says freely what she thinks of the problem.

Finally, I'd like to end on this note. The effective leader must have three strong bones: a backbone to stand for principles and policies. She can't bend with every breeze that comes along; a wishbone so that she can dream of things as they might be, and share that dream with members, and a funnybone, to see the humor in life.

The article was submitted as part of a panel discussion on Ukrainian leadership by Oksana Zurovskyj who is currently president of Branch 7 in Akron, Ohio. The panel discussion was held concurrently with the Regional Council Elections of Ohio on May 15, 1983.

Please make sure that all materials submitted for publication in "Our Life" are typewritten, or printed clearly. Check the spelling of all names and make sure they are written clearly. Sloppy manuscripts delay the printing of these materials and cause extra work for the editor. Thank you for carefully preparing all materials submitted!

The Editor and Administration of "Our Life"

LARYSSA KRUPA, PIANIST

Laryssa Krupa began her music studies with Anton Rudnytsky at the age of five. As a student of Daria Karanowych, she earned a diploma from the Ukrainian Music Institute of America. The 25-year-old pianist received a Bachelor and Master of Music degrees from the Peabody Conservatory of Johns Hopkins University, where she studied with Julio Esteban and Fernando Kaires.

Miss Krupa continued her music education with Berl Senofsky and Ervin Freudlich and is currently studying with Jascha Zayde, having also attended classes of Leon Fleischer and Jean-Marie Darre in France.

Laryssa Krupa has performed at the Rose Festival Orchestra Concerts in 1980 and 1981 and has given numerous recitals on the East Coast. In 1982 she won the American Music Scholarship International Music Competition.

Her February 9 performance at Carnegie Recital Hall marked her New York debut. She began the evening with the Beethoven Sonata Op. 110, continuing with the Rachmaninoff Etudes-Tableaux in A minor and E flat minor op. 39 and Ravel's Alborada del gracioso. Her tremendous rendition of the Sonata in B minor by Liszt amazed the critics.

Jan Gorbaty, a concert pianist, formerly of the Chatham Square Music School for Professionals, New York College of Music, New York University Music Education Division, and presently of Kingsborough and Bronx Community College of the City University of New York, observed that Laryssa Krupa's performance reflected an ability to interpret and project her ideas, making it worthwhile to follow Miss Krupa's career closely.

Mary Jarymowycz

COOKY'S CORNER

by Christina Nawrocky

FRENCH CHOCOLATE MOUSSE

8 ounces semisweet chocolate chips
1/4 cup very strong coffee (4 teaspoons instant coffee)
5 eggs, separated
1 tablespoon rum
1 tablespoon brandy

Melt chocolate with coffee in top part of double boiler over hot water, stirring constantly. Cool. Beat in egg yolks, one at the time, beating well after each addition. Stir in rum and brandy. Beat egg

whites until stiff. Fold carefully into chocolate mixture until blended. Pile lightly in small individual dishes or sherbet glasses. Chill for at least 8 hours or overnight. Serve with a dab of whipped cream or sour cream, which is excellent. 6-8 servings.

CAFE CREAM ROYALE

6 eggs, separated
3/4 cup sugar

2 cups warm strong coffee (5-6 teaspoons instant coffee)
2 envelopes unflavored gelatin
3 tablespoons light rum
1 cup whipping cream

Beat egg yolks slightly in top of double boiler, stir in 1/4 cup of sugar and coffee, sprinkle gelatin over top, let stand several minutes to soften gelatin. Cook stirring constantly over simmering water for 10 minutes until mixture coats the spoon, remove from heat. Strain into large bowl, stir in rum. Place bowl in a pan of ice water to speed setting. Chill, stirring often, just until as thick as unbeaten egg white. While gelatin mixture chills, beat egg whites until stiff, beat in remaining 1/2 cup sugar, one tablespoon at a time, until meringue stands in firm peaks. Beat cream until stiff. Fold meringue, then whipped cream into thickened gelatin mixture until no streaks of white remain. Spoon into 8-cup mold. Chill overnight. Before serving unmold onto serving plate. Could be decorated with chocolate chips or additional whipped cream.

UKRAINIAN HERITAGE LIVES

The Samotulka family lives out its Ukrainian heritage in Montgomery Township. At Christmas time, Daria Samotulka, together with her husband Theodosy, daughters Marta and Olga and son Eugene, maintains many traditional Ukrainian customs and serves a traditional 12-course Ukrainian Christmas Eve dinner. (from On The Go! The Home News, 12/23/82).

Then at Easter, Mrs. Samotulka carefully picks out eggs and transforms them into beautifully decorated Ukrainian pysanky, a craft which she learned as a young girl in Ukraine.

Pysanky are traditionally exchanged on Easter

morning and are said to bring good fortune to the recipient. Each design symbolizes something — thus the eggs are specially tailored according to the wishes of good fortune of the giver and the receiver.

There are several good books on the pysanka craft. Mrs. Samotulka personally recommends "Eggs Beautiful: How to Make Ukrainian Easter Eggs", by Johanna Luciw, Ann Kmit and Loretta Luciw.

Although the USSR has outlawed the church in Ukraine, the people still make pysanky. Thus the tradition continues in the Ukraine as well as in every land where people of Ukrainian heritage now live. (from Time Off, 3/30/83).

Mary Jarymowycz

БЛЮЗКА З КАЛИНОЮ

Час від часу потребуємо вишиваної блюзки. Чи то до виступу в хорі, чи на репрезентаційній зустрічі. А й до нашого народного вбрання вона коначна. Чому не пошити її?

Подаємо проект блюзки, що може також правити за сорочку до полтавського народнього вбрання. Виконана з тонкого полотна або батисту. Крій її рагляновий. Пазушки немає, бо при сорочках із Полтавщини, виріз шиї доволі широкий.

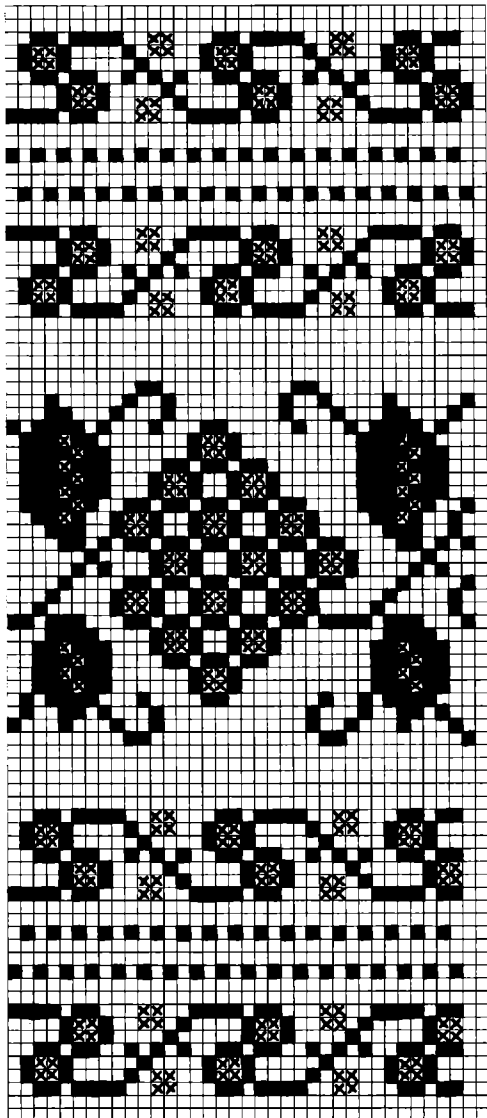
Вставка до блюзки

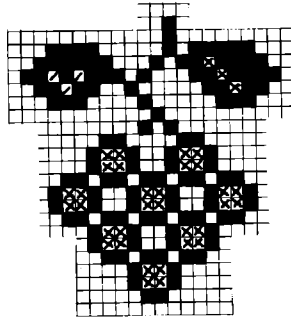
Вся вишивана прикраса зосереджена на рукаві. Широка вставка складається з стилізованих китичок калини. Виконана у двох кольорах, чорному і червоному. Головний мотив обведений двома рядами вузького взору з мотивом калини.

Нижче на рукаві покидані китички калини. Їх треба правильно розмістити — спершу три в одному ряді, потім дві, а вкінці одну.

До вишивання вживати ниток Д.М.С. чорна ч. 310 і хх хх червона ч. 321.

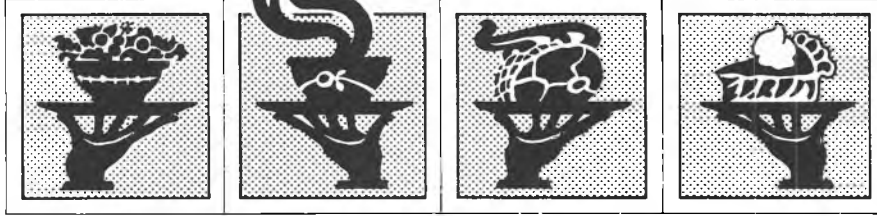

Блюзка з калиною, проект з України

Рисувала Марійка Винницька

наше харчування

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

САЛАТКИ В ГАЛЯРЕТІ

ОВОЧЕВА САЛАТКА

- 1 конверт звичайної желатини (без цукру і запаху)
- 2 ложки цукру
- ¼ чайної ложечки соли
- 1 (12 унц.) банка нектару з абрикосів.
- ½ горнятка води
- 8 гвоздиків
- 1 ложка цитринового соку
- 1½ горнятка накраяних овочів (свіжих або відціджених з банки)

Желятину, цукор і сіль змішати разом в малій риночці. Додати нектар, воду і гвоздики та мішаючи на низькім вогні варити 5 хвил. Викинути гвоздики, додати цитриновий сок і заохолодити до вигляду сирого білка. Тоді домішати приготовані овочі і вилити

до форми, яка вміщає 3 гор. плину. Коли застигне вивернути на таріль та прикрасити додатковими овочами або ягодами.

Цю саму салатку можна приготувати уживаючи нектар з бросквинь або грушок.

САЛАТКА З ГОРОДИНИ

- 1 конверт звичайної желатини
- ¼ горнятка цукру
- ½ чайної ложечки соли
- 1½ горнятка води
- ¼ горнятка цитринового соку
- 2 горнятка звареної мішаної городини

Желятину, цукор і сіль змішати в малій риночці; долити ½ гор. води і мішати на низькій температурі поки же-

лятина не розпуститься. Зняти з плити, додати решту води і цитрину. Вставити в холодильник, поки не стане, як сире яйце. Домішати варену городину та заохолодити у формі об'ємом 3 горняток.

Цю салатку можна змінити, замінюючи частину городини 2-ма твердо вареними посіченими яйцями.

САЛАТКА ВОЛДОРФ

- 1 конверт звичайної желатини
- 1/3 горнятка цукру
- ½ чайної ложечки соли
- 1½ горнятка води
- ¼ горнятка оцту або цитринового соку
- 2 горнятка в кісточку краяних винних яблук
- ½ горнятка січеної селери
- ¼ горнятка січених горіхів (пікен або волоські)

Три перші складники змішати у малій риночці. Додати ½ гор. води і підігрівати на низькій температурі поки не розплинеться. Зняти з плити, додати решту води і оцет або цитрину і заохолодити до стану сирого яйця. Домішати три останні складники та виложити до форми об'єму 4 горняток. Як готове, вивернути на тарілку, та прибрати зеленою салаткою і додатковими овочами.

СЕРЕД КВІТІВ І ЗЕЛЕНІ

Між різними рослинами, що цвітуть літом у вазонках та прикрашають вікна, балькони чи городи, мабуть, також росте і фуксія.

Приблизно в 16-тому столітті француз Charles Plunier, який досліджував тоді гористий терен центральної Америки, знайшов цю квітку. Назва її походить від німецького ботаніка Леонарда Фукса. Пізніше довідуємося, що ця квітка росте також на підгір'ях південної Америки, Нової Зеландії, Гаїті та на островах Фоклянд. Цвіте вона від червня до пізньої осені. В Америці найкраще плекається в північній Каліфорнії. Тому, що ця квітка походить з гір, де звичайно ночі холодні, а дні сухі, вона менше цвіте у вогкому і гарячому кліматі. Коли вирощуємо фуксію на східньому побережжі ставимо її в легкому холодку або до ранішнього чи вечірнього сонця.

Найбільшим ворогом фуксії є т. зв. "white fly". Тому часто треба заглядати, чи не намножилися ці мушки. Їх можна скроплювати спеціальними хемікаліями, але також можна водою з милом (найкраще Ivory, що уживаємо до миття начиння).

Восени фуксію вибираємо з землі, передержуємо в холодному місці, де температура приблизно між 40° — 60° степенів. Це може бути в холодній пивниці, в гаражі чи на горищі. Під час її відпочинку треба туди часом заглянути, щоб земля не зовсім висхла.

При кінці лютого, як дні вже починають бути довші, повертаємо фуксію назад до життя. Обтрясаємо землю з коріння і садимо знов до вазонків з поживною землею.

Розмножується фуксія в цей спосіб, що як появляться нові гони

і виростуть приблизно десь до 8 інчів, пересаджуємо їх до вазонків з поживною землею і накриваємо склянкою. Ці нові гони звичайно приймаються і ще цього самого року цвітуть.

Нат.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

ЯК ЗМІЦНИТИ НАЙЛОНОВІ ПАНЧОХИ?

Нові, ще запаковані найлонові панчохи, вложити на 24 години до морозильника (Freezer). Опісля переполоскати в літній воді, висушити і уживати. Вислід дуже добрий!

Подала Іванка

ДАТКИ НА ПОМІЧ РОСТИКОВІ

Ростик зі своїм батьком прибудуть до Нью-Йорку 15-го липня. Лікарську опіку взяв на себе д-р Любомир Кузьмак, який у справі операції співпрацює з шпиталем St. Barnabas Medical Center. Операцію буде переводити д-р Й. Кейсер.

В пам'ять **Емілії Демчукової**, що померла на Чехо-словаччині, на Фонд Ростика складаємо 25.00 дол.,

Д.З. Менцінські в Чикаго

В пам'ять **бл. п. Стефанії Марії Кохановської**, активної членки Союзу Українок Америки — на покриття коштів дороги і лікування малого Ростика з Польщі зложили такі особи:

по 25.00 дол.: Олександр і Христина Маєвські, Лев і Стефанія Пушкарі, Ігор і Дарія Шусти, Мирон і Славомира Біласи, Богдан і Христина Турченюки,

по 20.00 дол.: Олександр і Ірина Мамчини, Іван і Марія Куземські, о. Ярослав і Олександра Шусти, Марія і Мирон Масюки, Марія і Теодор Угорчаки, Олександр і Марія Татарські, Степан і Ірена Новоженюки;

по 15.00 дол.: Зенон і Христя Дольницькі, Галя Паламар, Володимир Жовнірчук;

по 10.00 дол.: Іван і Анна Дзівак, Зенон і Людмила Чайківські, Лідія і Василь Кий, Степан і Кароліна Конради, Сергій і Марія Євсєвські, Родина Касіян, Володимир і Олена Шиприкєвичі, Анна Кос, Роман і Анна Максимовичі, Ольга Стулковська, Надія Оранська, Володимира Заяць, Ірина і Адам Райнери, Катерина і Віра Паки, Юліян і Олена Головачаки, Зенон Кохановський, Анна Олійник, Марія Бачинська, Анна Богачєвська, Ярослава Кравчук, Богдан і Наталя Перфецькі,

по 5.00 дол.: Марія Данилів, Анастасія Жилава, Іванна Осідач, Стефанія Голіната, Євгенія Новаківська.

Разом: 545.00 дол.

Люба Артимішин складає 20.00 дол. для Ростика як неприйнятий гонорар за показ Історичної Нощі.

ПОМІЧ РОСТИКОВІ ЧЕРЕЗ ВІДДІЛИ СУА

4-ий Відділ СУА, Нью Брансвік, Н.Дж. — 400.00 дол. дохід з дитячої маскаради і виставки.

9-ий Відділ СУА, Бінггамтон, Н. Й. — 177.00 дол. в тому:
20.00 дол. — Стефанія Євчук, **по 10.00 дол.** — Антін Феданко, Мати Струць, **по 5.00 дол.** — Міма Зобнів, Ольга Іванейко, Галя Чебіняк, Леся Кокорудз, Дмитро Яремчук, Владко Залуський, Орест Василів, О. Курило. Іванків, Солицький, Джон і Христя Чебіняки, Дмитро Кєстан, Мері і Джон Тмелєри, Мері і Джордж Тмелєри, Іван Клим, П. Мельник, **по 3.00 дол.** — Анна Чебіняк, Мальвіна Коропей, Дмитро Юнко, М. Тєчова, Домчук, Мік Клячони, Марійка Кіт, **по 2.00 дол.** — Войтів, К. Чарнецька, В. Іваненко, Зенон Василів, Люба Солецька, Стефан Чебіняк, Ковалів, Добрянський, Євген Здег, Богдан Залуський, Стефан Дячук, Стефа Чебіняк, **по 1.00 дол.** Притула, С. Стручук, Іванна Зобнів, Джон Корчинський, Леся Клячана, Ірена Чебіняк, Мас Сонишин, Дарія Сонишин, Роман Клячаний, Буль Гбур, Йосиф Гбур, Ярослав Сабат.

Ростик перед нещасливим випадком

Rostyk prior to the unfortunate accident

11-ий Відділ СУА, Трентон, Н. Дж. — 200.00 дол. в тому:
20.00 дол. — Ліда Кіржецька, **12.00 дол.** — Богданна Осадца, **по 10.00 дол.** — д-р В. Коропей, Марія Савула, **по 5.00 дол.** — Ярослава Лабка, Міля Панасюк, Люба Мриголоцька, Романа Мицик, Дарія Самотулка, Надя Юрчинська, Софія Лотоцька, Марія Сенік, Оксана Микитин, Анастасія Бойцун, Марія Городиська, Надя Гулай, Юстина Надрага, Павліна Скремєта, д-р Теодозій Сендзік, Дарія Кузик, Володимира Гіль, Ірина Турчин, Євген Гец, Микола Колодій, Микола Нагірняк, Ірена Свістель, Л. Обаранець, Катря Ковшевич, Ольга Джаман, Софія Головка, Макар Коланиця, Михайло Дзюбас, **по 2.00 дол.** — Йосиф Якір, І. Фурик, М. Возняк, **по 1.00 дол.** — Марія Кардаш, Д. Мацінович.

12-ий Відділ СУА, Парма, Огайо — 505.00 дол. в тому:

по 50.00 дол. — 12-ий Відділ СУА, д-р Д. Дем'янчук, З. Городисський, д-р Зенон Бойчук, д-р Дмитро Павлишин, **25.00 дол.** — д-р Р. і Наталія Сімс, **по 20.00 дол.** — Д-р Володимир Возняк, д-р Міра Сагайдак, д-р Ігор Захарій, д-р Микола Грушкевич, Дарія Древницька, Юрій Самійленко, **по 10.00 дол.** — Надія Дєйчаківська, д-р Дарія Войтина, Таня Осадца, д-р Олександр Сидоряк, Дарія Федорів, Леся Грайф, Віктор Богуславський, Лев Кусяка, **по 5.00 дол.** — Ольга Калущка, Таїса Махлай, Віра Бойс, д-р Ігор Криницький, Стефан Габуль, **3.00 дол.** — Зоріяна Бєссєр, **2.00 дол.** Н. Винярска.

17-ий Відділ СУА, Маямі, Флоріда — 285.00 дол. в тому:

по 25.00 дол. — 17-ий Відділ СУА, Любов Кобрин, Марія Гарматій, **по 10.00 дол.** — Соня Серна, Йосиф Соха, Василь Гелетій, Єва Люшняк, Василь Давидович, Ірина і Роман Кравців, Стефанія і Іван Стерлаки, Іван Барановський, Іванна Яремко, Василь Баран, **по 5.00 дол.** — Ольга Ковальчук, Степєля Спундор, Л. Мартинюк, Теодозія Дурбак, Соня Микитка, Ірина Ракуш, Марія Дєйчаківська, Анна Івашко, Марія Чучман (Торонто), Ольга Павлова, Бардахівська, Микола Когут, Михайло Андрійович, Оля Болюх, Вероніка Цєгельська, А. Горак, Наталія і Богдан Перфецькі, Іван Хоптій, **3.00 дол.** Стефа В. **по 2.00 дол.** — Л. Стасюк, Марія Романко, О. Бойчук, Надя Спас, Й. Кочкудан, Ольга Семків, Марія Венгльовська, М. Митка, **1.00 дол.** Я. Терлецька.

20-ий Відділ СУА ім. О. Тєліги, Філядельфія, Пенн. — 102.00 дол. в тому:

по 10.00 дол. — Лідія Бульба, М. Сенєйко, Марія Галій, Дзвінка Кульчицька, Юлія Петришин, Ірена Качанівська, Н.Н. **по 5.00 дол.** — Юлія Сось, Наталія Пазуняк, Меліта Мартинович, Варвара Швед, Лідія Бурачинська, **3.00 дол.** — Лідія Далека, **по 2.00 дол.** Аня Літинська, Анна Борис.

21-ий Відділ СУА, Бруклін, Н.Й. — 112.00 дол. в тому:

20.00 дол. — Лідія Кучєрска, **по 10.00 дол.** — Емілія Ройовська, Сєнько — похоронне заведення, Стефанія Слюсар, С. Тот, **по 5.00 дол.** — О. і А. Васько, Й. Кмита, Є. Саноцька, В. А. Служала, І. Кордуба, **по 2.00 дол.** — В. Дугляс, Петро

Полета, М. Світій, Г. Поврозник, К. Осадчук, Воловач, А. і А. Ройовські, **по 1.00 дол.** — К. Кулеба, Б. Сміт, Анна Лемік, Ольга Жеруха, Ольга Яворська, П. Терещевський, К. Кипка, М. Гусаковська, Лілі Скібен, Котилка, Козак, С. Кравчук, І. Терещевський.

22-ий Відділ СУА, Чикаго, Ілл. — 500.00 дол. в тому:
22-ий Відділ СУА — 116.00 дол., 50.00 дол. — Анна Білинська, **25.00 дол.** — Орісія і Андрій Гарасовські, **20.00 дол.** — Екуменічний Центр, **по 10.00 дол.** Софія Крупкова, Марія Гриневич, Анна Дячук, Надія Дзидзан, Ольга Мартинюк, Іванна Горчинська, Галя Янчишин, о. Ярослав Свищук, Сузанна Казанівська, Олена Войтович, Ярослава Фаріон, Ірена Городиловська, Марія Кецала, Люба Шеремета, Люся Самбірська, Люся Луцик, **по 5.00 дол.** — Марія Гірняк, Ліна Басюк, Ст. Струтинська, Оля Турчин, Оксана Малич, Іванна Городиська, Марія Голуб, Дарія Менцінська, Анна Кульчицька, Ірена Мицик, Марія Васько, Ольга Люшняк, Бронислава Бабяк, Валя Цурковська, Анастасія Хариш, Дора Сасик, Ольга Бережан, Теодора Плешкевич, Галина Заяць, Ірена Камінська, Марія Семків, **по 3.00 дол.** — Рома Дмитерко, Ярослава Іванчинши, **по 2.00 дол.** — Соломія Мавка, Соня Залуцька, Стефа Москалюк, Катя Іллук, Стефанія Джулинська, Євген Іванків, **по 1.00 дол.** — Михайлина Мушак, Галя Гординська, Юлія Назаревич, Олена Лебедович, Наталія Яворська, Михайлина Рен.

26-ий Відділ СУА, Гемтремк, Міч. — 213.00 дол. в тому:

25.00 дол. — 26-ий Відділ СУА, **20.00 дол.** — інж. Остап і Ірина Захарків, — **12.00 дол.** — Анна Заяць, **по 10.00 дол.** Люба Коритовська, Зіновія Камінська, Марія Дяків, Христина Фединська, **по 5.00 дол.** — Олена Бабій, Катерина Кобаса, Єлисавета Мадич, Текля Галанда, Дарія Пісецька, Стефан Яблінський, Ірена Пакула, Джон Кобаса, Михайлина Маславська, Василина Марфей, Дмитро Баско, Євгенія Кекіш, Марія Малинович, Анна Сокирник, **по 3.00 дол.** — Анна Гриник, Марія Яблінська, Марія Заблоцька, Анна Дудар, Ксенія Мандич, **по 2.00 дол.** — Марія Григорчик, Михайлина Шандав, Теодозія Паламарчук, Анастасія Зівінська, Єлисавета Бабій, Катерина Урстан, Марія Памлик, Марія Гуран, Єва Добож, Анастасія Полюляк, Марія Красінська, Мілія Пльота, Ванда Каліш, Неля Осадчук, Марія Перун, **1.00 дол.** — Теодозія Чайківська.

28-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н. Дж. — 460.00 дол. в тому: (130.00 дол. подано в 5-му числі "Нашого Життя"), **по 25.00 дол.** — Наталія Кравчук, Марія Робак, **по 20.00 дол.** — Марійка Онишкевич, Зеня Воробець, **по 10.00 дол.** Михайлина Сташків, Марія Дурбак, Анна Настюк, Омелян Обрубський, Гнатів — Базар, Крамниця "Саламандер", Дарія і Василь Пасічняки, Анна Дубас, Лідія Мурашук, Ємілія Онишкевич, Анна Тиха, Анастасія Бохонок, Ірина Качмарська, Наталія Загайкевич, Ольга Вареля, Люба Єднака, Боярська Марія, **8.00 дол.** — Люба Турянська, **по 5.00 дол.** — Софія Андрушків, Валя Калин-Магмет, Параня Ляцко, Анна Мокринська, Володимира Нагорняк, Ольга Мусаковська, Марія Гординська, Іванна Хамуляк, Юстина Луків, Марія Павловська, Люба Савойка, **по 2.00 дол.** — Крамниця "Марія", Антоніна Змій, Анна Стоцко, **1.00 дол.** — Змій (додаток).

33-ий Відділ СУА, Парма Огайо — 823.00 дол. в тому:
по 50.00 дол. — Неля і Іван Вовк, Александра Волошин, д-р Юрій і Ємілія Русин, Іванна і Адам Вовк, **25.00 дол.** Василь Ліщинський, **по 20.00 дол.** — Ольга і Ярослав Гермаґа, Стефанія Ковальська, Арета і Роман Вовк, Марія і Володимир Столяр, Іванна і Олекса Чайка, Ольга і Іван Городиські, Дарія Говиківич, Ірина і Володимир Кріса, **15.00 дол.** Дарія Кузьмич, **по 10.00 дол.** — Катя і Юрій Ковальські, Анна і Михайло Киник, Анна Задойна, Марія Грабська, Оксана Трилюк, Ганя Тарнавська, Люся Медицька, Стефанія Городиська, Марія Кордуба, Володимира Лялюк, Катерина Кастренець, Марія Яворська, Ярослава Піхурко, Ігор Руден-

ський, Олена Шіпка, Стефа Хома, Тед Сеняк, Михайло Світлик, д-р Стефан Стецура, Н. Будзіцка, А. Глинська, Василь Лаголинняк, д-р Д. Фаріон, Кравчук, Віра Смаль-Стоцька, Михайло Бедзик, **6.00 дол.** — Я.Семерак, **по 5.00 дол.** — Юрчик Ковальський, Віктор Мойсиенко, Ірина Стахур, Дарія Микита, Богдан Футей, Зеня Ярош і А. Мачалаба, Розалія Мельник, Анна Сокол, Степан Дрозд, о. Михайло Ревтюк, Євгенія Дубас, Григорій Комарянський, д-р Василь Малиновський, Іван Полянський, Мирослав Гейніш, Володимира Кухта, Володимир Корнецький, Ілько Гладун, Василь Самокішин, І. Новицька, Роман Возьняк, Іваскевич, І. Павник, Р. Н. Грабіці, Володимира Полянська, С. Вільшанецька, Л. Мичковська, А. Кубірська, **по 3.00 дол.** — Любов Лешньовська, Марія Антонів, **по 2.00 дол.** Є. Палка, Соня Чучкевич, Є. Садовська, Катерина Кунчак, Ванькевич, **1.00 дол.** Качмарек.

34-ий Відділ СУА, Коговз, Н.Й. — 220.00 дол. в тому:

по 25.00 дол. — Петро Ковальчик, Альберт Баб'як з родиною, **по 10.00 дол.** — Наталія Стемська, Марія Мацюк, Ольга Ракоча, Ольга Павлів, Христина Кефор, Ярослава Ракоча, **по 5.00 дол.** — Кароліна-Бездух, Стелла Бачинська, Галина Омецінська, Уляна Омецінська, Стефанія Кушнір, Алісія Жмуд, Юлія Дзимба, Джон Стемський, Коч з родиною, Барна з родиною, Левицький з родиною, Сам Карафунда, Ярослава Біпас, Марія Мандро, Павлина Гансон, Ірина Галібей, **4.00 дол.** — Оксана Цюпка, **по 3.00 дол.** — Галина Ленц, Дав Коч, **по 2.00 дол.** — Дереска, Вілліам Біло, Роман Галькевич, Джеймс Льюгреціо, Марія Куфель, Варвара Ковальчук, **по 1.00 дол.** — Софія Поповська, Анна Янішак, Чук Гопек, Марія Ксеніч, Мік Говікович, Галина Дереска, Сам Карафунда, Богдан Коба.

45-ий Відділ СУА, Дітройт, Огайо — 50.00 дол. в тому:

по 5.00 дол. — Л. Патерин, Мирослава Уан, Марія Козакова, С. Колодницька, Шехович, Д. Конюх, Н. Гевко, **4.00 дол.** — В. Журківська, **3.00 дол.** — Ляріса Зайців, **по 2.00 дол.** — Л. Левак, М. Собко, С. Комар, **по 1.00 дол.** — У. Кисіль, Р. Ільницька.

47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н. Й. — 1,000.00 дол. в тому:

47-ий Відділ СУА — 31.00 дол. по 50.00 дол. — Таня і Ростислав Шутер, Андрій Чорнобіль, **по 25.00 дол.** — Віра і Володимир Мотики, д-р Т. і П. М. Артимовичі, Ю. А. Орак, Ярослава Левицька, Роман Куціль, **по 20.00 дол.** — Марія і Іван Крамарчуки, Марта Крамарчук, Нуся і Роман Чонобілі, Джордж Гриців, І. і П. Твердохліби, **по 10.00 дол.** — Ірина і Мирон Руснаки, Анастасія Смеричинська, Іванна і Мирослав Мартинці, Христя Ковч, Мирослава Приймак, П. і М. Лещинин, Іванна Губна, Анна і Микола Ейна, Олена Довгалюк, Галя і Мирон Тицькі, Катерина Олдовшинник, о. мон. Сквілер, Марія Куціль, І. і П. Павлічки, Марія Костів, Анна Турек, о. Володимир Вербицький, Ірена і Ярослав Фецишини, Марія Сипняк Богданна і Роман Левицькі, **8.00 дол.** — Є. М. Зубіль, **7.00 дол.** Ірина Юрків, **по 5.00 дол.** — Василь Семенюк, Стефанія Шеремета, Галина Остапюк, Марія Залітач, Олена Харамбура, Марія Лілак, Уляна Скрильник, Христина Дзюба, Марія Головка, Богданна Тарнавська, Є. Адамчук, Іванна Шмігель, Ірина Гафткович, Євгенія Мосюк, Дарія і Роман Тишовницькі, Марія Лозинська, Наталія Гуран, Анна Сохоцька, Василь Шурин, Ірина і Зенон Михайлюки, Д. К. Щур, Анна Андревс, Слава Ковч, Л. Балко, Василь Білан, Ольга Ганушевська, Л. і Р. Домбчевські, Галя Павлічко, Анна Капітан, Олекса Лобак, Олена Харамбура, Анна Кравчук, Анна Буцера, Петро Яріш, Андрій Яріш, Марія Корнила, Антонія Омелюх, Анна і Марія Фецишин, Марія і Теодор Лесик, Я. Матковський, Олена Малинівська, Д. Вергун, В. Кольчик, Борис Губка, Іванна Губка, Люба і Володимир Юзьків, Іван Ляляк, О. Новосядло, Володимир Гладун, Михайло Лесів, Іван Мельник, Євстахій Загачевський, А. і С. Стеців, Володимир Цюпа, М. П. С. Семків, В. і А. Лішинські, Марія Кіндрат, А. Мандзій, Марія Сиплива, Дарія Єліїв, **по**

3.00 дол. Анна Скіць, Марія Гуран, М. Пилипець, О. Магдій, Марян Остапюк, Ярослава і Володимир Зелез, Ст. Лаба, Іван Тоаран, **по 2.00 дол.** Анна Лялька, Тамара Гривнак, Євгенія Куціль, Марія Вергун, Дарія Лесів, Анна Боднар, Стефанія Слюсар, Ярослава Кушнір, Дмитро Байко, Стелля Сорохтей, Ольга Надівна, Віктор Каль, Аніна Блищак, Стефанія Губка, Уляна Левко, В. Гринчишин, Джон Приймак, Марія Омецінська, М. Маленівський, Дмитро Пристай, І. і М. Терлецькі, Іван Мойсей, Ліна Бездух, І. Новосядло, Люба Юзків, Олег Кистенюк, Іван Луговський, Надя Петрик, Нестор Мазурчак, Королишин, Костів, Михайло Белей, Ю. Зінчин, Стефанія Телепна, Марія Гавришук, В. Базюк, В. Зверанський, А. Герета, Ємілія Тороус, Прокіп Бездух, Леся Целюх, **по 1.00 дол.** — Марія Грицеляк, М. Яцків, Шевчук, Осип Кольцо, Ірина Когут, Джон Максимів, Ліда Хомяк, Катерина Панич, М. Канила, Марія Фалат, П. Сирветник, З. Гуджувата, Снігур, Анна Васків, Т. Годик, Надя Джус, Ліда Піонка, Марія Фалат, Ривчак, Ліда Хомяк, Н. Н., Н. Кушнір, Софія Свірска.

51-ий Відділ СУА, Мілвокі, Вісканзін — 440.00 дол. в тому:

150.00 дол. — д-р Александра Сосенко і Надя Сосенко, **30.00 дол.** — д-р Мирон Мінько з родиною, **по 25.00 дол.** — Спілка Української Молоді, Мілвокі, Катруся і Микола Сенчишаки, Відділ У.К.К. Мілвокі, **по 15.00 дол.** — М. Цибрівська, Юлія і Омелян Логуші, д-р Роман Біляк, Дороті Трусевіч, **11.00 дол.** Володимир і Неоніля Лехман, **по 10.00 дол.** — Володимир Кметь, Богдан Давидович, Марія і Рональд Глясгов, Богдан Завадовський, Катруся і Микола Яремко, **по 5.00 дол.** — П. Думенко, Петро Бурак, Нуся Логуш-Єрніган, Александра Шимоняк, Григорій Куріпець, Христина і д-р Софрон Недільські, Ірена Новак, Софія Сабат, **по 3.00 дол.** — Катруся Масенко, Катруся Яремко, Іванна Гречило, **по 2.00 дол.** — Григорій Черень, Марія Околович, Марія Фафендик, Софія Пашковська, Ксеня Глушко, **по 1.00 дол.** — Лідія Олексюк, Марія Пискір, Ярослава Пискір.

55-ий Відділ СУА, Лос Анджелес, Каліфорнія — 300.00 дол. в тому:

25.00 дол. — Леся Махук, **по 10.00 дол.** — Ярослава Городецька, Олена Тишовницька, Ірина Полотнянка, Леся Куриленко, Анна Наконечна, Оксана Зозуля, Оля Бойко, Валентина Балабан, Катерина Ліпінська, Христия Олесіюк, Остап Гац, І. Сарапук, З. Осадца, Д. Чайковський, В. Захаряевич, П. Біллей, Г. Н. Соцаєт, М. Зубах, **по 5.00 дол.** Л. Осадца, О. Л. Долинюк, Михайло Демків, Ірена Чупіль, Джон Бухай, Катерина Бріхнер, Іван Мельник, Осип Жук, А. Микитин, Т. Балабан, А. О. Мур, Петер Пенкаль, Наталія Кобиланська, Марія Шкамбара, Стефанія Захарчук, подружжя Шумні, Я. Стойко, Тереса Пітяк, Софія Васильків.

56-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч. — 100.00 дол. в тому:

12.00 дол. — 56-ий Відділ СУА, **по 10.00 дол.** Наталія Григорчук, Ірина Шавалюк, **8.00 дол.** — Іванна Кучер, **по 5.00 дол.** — Степанія Дуб, Антоніна Крохмалюк, Ф. Кульчицька, Ст. Гайда, Катерина Кривуцька, Александра Лятишевська, Бронислава Лиса, Стефанія Лазечко, Данка Гривнак, Софія Шумило, Анна Наконечна, Ірина Грушкевич.

57-ий Відділ СУА, Ютика, Н.Й. — 105.00 дол. в тому:

10.00 дол. — Ксеня Антипів, **по 5.00 дол.** Ярослава Томич, Любов Княгиницька, Анна Бекерська, В. Запаранюк, Софія Леня, М. і З. Боднарчуки, **по 3.00 дол.** — Марія Івасів, Марія Смолій, Люба Ярмак, Ольга Ліщинська, Леся Ямінська, Володимира Смик, Ліщинський, **по 2.00 дол.** — Володимира Величко, Марія Дідушок, Олівія Яцківська, Невенко Космаук, Стефа Чорна, В. Яцків, А. Семеняк, П. Кудлик, Р. Пилипчук, К. Стрільчук, Меланик, Ніна Женчак, М. Косар, А. Бурак, І. Процюк, О. Кропельницька, **по 1.00 дол.** — О. Федорак, Р. Рабарська, В. Вісак, О. Дядик, Кахникевич, Дмитрів, Є. Ликтей, М. Фсяненський, М. Колен, В.И. Гузар, К. Драгош, А. Топольницька.

59-ий Відділ СУА, Балтимор, Мд. — 245.00 дол. в тому:

50.00 дол. — 59-ий Відділ СУА, **по 25.00 дол.** — Дарія Ко-струб'як, Ліда Лемішка, **20.00 дол.** — В. і Я. Джансон, **по 10.00 дол.** — Володимира Войтович, Ольга Корж, Анна Стельмах, Марія Чорна, Н. і В. Романовські, Марія Булавка, д-р О. Дерій, Валя Снігура, С. і С. Михайлишини, **по 5.00 дол.** — Ганна Самутин, Дора Хариш, В. Чапельська, В. Сорока, А. Притула, А. і М. Зобнів, Оксана Каминовська.

62-ий Відділ СУА, Глен Спей, Н.Й. — 149.00 дол. в тому:

20.00 дол. — Г. Боровець, **по 10.00 дол.** — Ліда Грабарчук, Наталія Мельник, А. Осадца, Ю. Ховайло, **по 5.00 дол.** — Марія Клепарчук, Теодозія Гамбаль, Дарія Сірко, Ольга Паливода, Анна Шувайко, Тоня Туринська, Текля Гавур, Стефанія Осадца, Ярослава Гунчак, Марія Оленська, О. Гапій, Н. Демидович, К. Кіндзельська, І. Ничка, Ольга Лімчик, **по 2.00 дол.** Галина Кандюк, Галина Балабан.

64-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. — 535.00 дол. + 605.00 УНС разом — 1140.00 дол. в тому:

по 100.00 дол. 64-ий Відділ СУА, Ольга і д-р Роман Морози, **по 25.00 дол.** Іванна Рожанковська, Дарія Витанович, **по 20.00 дол.** — Христия Навроцька, Марія Ржепецька, Ірина Щербанок, Турчин, Марія Савицька, **по 15.00 дол.** — Анна Никифоряк, Стефанія Крушельницька, Люба Артимишин, Євстахія Гойдиш, **по 10.00 дол.** — Марія Барагура, Марія Палідвор, Ніна Самокіш, Марія Даниш, Дарія Костів, Ірина Гошовська, Олена Качала, Ірина Комар, **по 5.00 дол.** — Марія Тимочко, А. Гірняк, Євгенія Корчинська, Неоніля Більчинська, Марія Карпевич, Зіна Захарченко, Люба Крупа, Осипа Лень, **3.00 дол.** — Стефанія Діба, **2.00 дол.** Гарасимчук.

Працівники Українського Народнього Союзу 625.00 дол. (зб. Марія Савчак).

100.00 дол. — Мирон Пастушенко, **по 25.00 дол.** — подружжя Сохани, Степан Гавриш, Уляна і Володимир Дячуки, подружжя Семегени, **по 20.00 дол.** — А. Мізак, Любов Коленська, Ольга Парубчак, Люба Лапичак, Євгенія Ратич, Марія Савчак, Квітка Стецюк, **по 15.00 дол.** — д-р Іван Фліс, Зенон Сникил, Ольга Кузьмович, **11.00 дол.** — Ліна Данчук, **по 10.00 дол.** — Ірена Лапичак, Василь Шевчук, Марія Шевчук, Дана Ясінська, Ярослава Левицька, С. Куфта, Ана Дидик, Д. і О. Сморичі, Валя Якимчук, Володимир Душник, Володимир Левенець, Олесь Благітка, Людмила Волянська, Т. Кардашинь, **по 5.00 дол.** Тарас Палішенко, Ліна Белюць, Михайло Зандірний, Павло Фуга, Софія Криштальська, М. Мілянович, Олена Гентіш, Марта Коломиєць, Марта Кордуба, Анатолій Домарацький, Я. Сидор, І. Кулик, Меланія Чолій, **по 3.00 дол.** — М. Варварів, Рома Гадзевич, **по 1.00 дол.** Б. Полішук, Стелля Мазиновська, Джордж Зарицький.

65-ий Відділ СУА, Нью Брансвік, Н.Дж. — 175.00 дол. в тому:

20.00 дол. — Ольга Городецька, **по 10.00 дол.** — Марта і д-р Богдан Цимбалісті, д-р Іванна і Олег Ратичі, М.М. Слободян, **по 5.00 дол.** Марія Гатала, Василь Хомут, Осип Ріпник, Павло Дебайло, Ірена Старожитник, Ольга Ящишин, Олена Папроцька, Володимир Зарицький, Франко Літовінський, Слава Стойко, Дора Борст, Т. Коверко, Ярослава Букачевська, Н. Головінська, О. Оріховська, Катерина Кузик, Богдан Котис, Стефанія Старожитник, Анна Романчишин, Тереса Шавал'як, **4.00 дол.** — Стефан Яцик, **по 2.00 дол.** — Анна Ратич, Степан Кинік, Сесілея Олійник, Василь Кець, Йосиф Ярема, М. Вітик, Марія Ткачук, Юрій Ленишин, Михайло Чарнецький, **по 1.00 дол.** — Василь Ратич, Петро Смарш, Марія Кондрацька.

68-ий Відділ СУА, Сиракузи, Н.Й. — 508.00 дол. в тому:

по 25.00 дол. — 68-ий Відділ СУА, Я. О. Гудз'як, **по 20.00 дол.** — Стефанія Шипула, П. Сучик, Дмитро Кейн, о. Глин-

ський з дружиною, **по 10.00 дол.** — 86-й Відділ "Провидіння", Михайло Шипула, Анна Домбчевська, Орест Грицик, Володимир Крас, о. дякон д-р Мирон Ткач, Стефанія і Михайло Масяки, Марія Ярема, Марія і Михайло Капії, М.М. Погаза, Ніна і Василь Возняки, Гавур, **по 5.00 дол.** — Анна Курилко, Є. Бішко, М. Глинський, М. Когут, Іван Миколаєвич, подружжя Зобків, М. Кани, Ю. Грипа, Анна Голь, Василь Фанцар, С. Рекуляк, П. Ткач, Стефан Андрушин, Стефан Грицик, Анна Консвіт, Вальтер Кевюк, М. Гаржок, Іван Волошин, Григорій Базар, д-р Михайло Семчишин, Іван Пиндус, Роман Данилюк, Стефанія Ліпинська, Василь Будзак, Петро Олива, Стефан Луцяк, Стефанія Тишко, М. Величко, Уляна Пилипишин, М. Мальяр, Г. і А. Коваленки, Г. Лісничий, М.Н. Новохатько, Л. і І. Ємець, О. Малій, Ніна Васало, Г. Орендаренко, Я. Сененко, Марія Жук, Кляра Брунець, В. Тимченко, Олександр Коваль, Марта Кравець, В. Гурська, **по 3.00 дол.** — Петро Тимченко, Євфрозінія Ютіка, **по 2.00 дол.** — Сусанна Качмарек, Катерина Дайк, Анн і Гарри Качмарек, Ольга і Петро Голь, Конні і Андрій Робертси, Алекс Бриндзя, А. Гінелюк, подружжя Ван-Гассетт, Фалина Войтович, В. Лісний, Зіна Крупа, О. Кравець, **по 1.00 дол.** — Василь Білозір, Анна Русин, подружжя Сомес Аллієнна. Мері Даніельс, Петро Черевко, Андрій Вовченко, Марія Трускало, Марія Кучеренко.

70-ий Відділ СУА, Пассейк, Н.Дж. — 272.00 дол. в тому:

100.00 дол. — 70-ий Відділ СУА, **25.00 дол.** — Ольга Мочула, **по 20.00 дол.** — Світляна Марченко, Леся Мочула, Ірина Чайківська, **12.00 дол.** — Церква Святої Покрови, Кліфтон, Н.Дж. **по 10.00 дол.** — Ліда Козак, Марія Гелетей, Дарія Колатало, **по 5.00 дол.** — Орест Коцюба, Дора Гарасимович, Дмитро Мазурик, Андрій Лопушняк, Олена Бобиляк, Марія Стефаник, Ірена Сарач, Л. Зіян з мамою, **3.00 дол.** — Галина Головащенко, **2.00 дол.** — Осипа Кобзар.

71-ий Відділ СУА, Джерзі Сіті, Н.Дж. 26.00 дол. — в тому:

5.00 дол. — Галина Гаврилук, **по 2.00 дол.** — Стефанія Мацях, Ніна Ковбаснюк, Стефанія Цьолко, М. Северин, М. Куцый, Галина Білика, Євгенія Рубчак, **по 1.00 дол.** — Ольга Литвинка, Христина Кахнич, Марія Батюк, А. Винка, Ю. Демченко, Клявдія Г. Салук, Катерина Коць.

71-ий Відділ СУА, Джерзі Сіті, Н.Дж. — 34.00 дол. — (вдруге — разом 60.00 дол.)

73-ий Відділ СУА, Гартфорд, Конн — 204.00 дол.

73-ий Відділ СУА, Бріджпорт, Конн. — збірка під церквою Св. Тройці, православної парафії — 69.00 дол. в тому:

10.00 дол. Марія Горячун, **по 5.00 дол.** — Артим Тимошук, Надія Фалько, К. Кирилук, **по 4.00 дол.** — І. Дерев'янка, Ірена Турчак, **по 3.00 дол.** — паніматка Яковенко, П. Погорєцький, **по 2.00 дол.** — Наталія Гуль, Віра Люлька, Василь Тетяничко, Олійник, Тромса, Подригуля, Ліхач, В. Люлька, М. Плющ, Перерва, В. Захарченко, Марія Гриценко, Онисія Іванко, Наталія Соловій, **по 1.00 дол.** — І. Вихальська, Ілля Гриценко.

73-ий Відділ СУА і 59-ий Відділ Українського Народного Союзу, Бріджпорт, Конн. спільно перевели продаж вареників. Дохід в сумі 500.00 дол. зложили на лікування Ростика.

78-ий Відділ СУА ім. Олени Степанів, Вашингтон, Д.К. — 50.00 дол.

79-ий Відділ СУА, Бостон, Масс. — 400.00 дол. в тому:

25.00 дол. Таня Витвицька, **по 20.00 дол.** — Оля Баричька, Осип Ружицький, **13.00 дол.** — Христя Сохан-Зоммерс, **12.00 дол.** — С. О. Головаті, **по 10.00 дол.** — Наталія Миколаєвич, Оля Кондратюк, Дмитро Хромяк, Дмитро Галонзка, Тамара Орловська, Анна Смолинська, Таня Смолинська, д-

р І. Дідюк, Василь Музика, П. і О. Пясецькі, Р. і о. Федорів, Є. Кутак, о. декан Петро Огірко, **по 5.00 дол.** — П. Николишин, Чорній, Орест Щудлюк, Анна Бобик, В. Гуменюк, К. Гусак, І. Кецмур, В. Оришак, П. Струж, Кавчак, М. Франківський, Брикса, С. Сідлярчук, Берегулька, З. Грабович, Т. Майкут, А. Тарнавська, В. Фединишин, В. Зозуля, Д. Мельник, Марія Турко, Макух Т. Василюшин, М. Вінтонів, Я. Шегрин, О. Сайкевич, І. Кан, Є. Сологуб, Василюшин, **8.00 дол.** — Я. Л. Чайківські, **3.00 дол.** — А. Баран, **по 2.00 дол.** — М. Носаль, М. Ганчар, М. Кметь, О. Станчак, О. Цибрівська, М. Рогац, А. Чепига, С. Колосенко, З. Лось, М. Рогац, **по 1.00 дол.** — М. Ленів, В. Костів, Шумяк, Гранківський.

82-ий Відділ СУА, Бронкс, Н.Й. — 825.00 дол. в тому:

по 100.00 дол. — д-р Ю. Політило, Ізак Перльман, **по 50.00 дол.** — Ольга Качмарська в 10-ту річницю смерти мужа Володимира Качмарського, парафія "Чесного Христа", Асторія, Н.Й. Антоніна Звадюк, **30.00 дол.** Александра Кіршак, **по 25.00 дол.** 82-ий Відділ СУА, С.О., Корнелія Лонкевич, **по 20.00 дол.** — Ольга Яхно, Ірина Іванчишин, О. І. Вербовські, Осип Маркуш; **15.00 дол.** — Іванна і Ярослав Клими, **по 10.00 дол.** — Надія Попель, Володимира Савчинська, Лідія Волосянська, Марія Подольська, Анна Дутко, Марія Гретчин, Софія Серафим, Ольга Трачук, Володимира Падох, Анна Стасів, Ольга Гірна, Олена Лиско, Ярослава Лісовець, Олена Смупка, Ірена Глушкевич, Клявдія Чорнодольська, Стефанія Чорнодольська, Леонтина Гошовська, Марія Костик, Іванна Парахоняк, Реня Герлинська, **7.00 дол.** — Михайло Волосянський, **по 5.00 дол.** — Марія і Іван Гумовські, Домка Керницька, Ака Перейма, Христя Кідера, Розалія Доляк, Марія Скрутова, Ольга і Юрій Диби, Ольга Дубровська, Юлія, Т. Бриттан, У. Козак, Іванна Савицька, Ірина Крамарчук, Мелянія Чолій, Стефанія Рудик, Любов Мосевич, **2.00 дол.** Воробець, **1.00 дол.** С. Ганчук.

83-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. — 605.00 дол. в тому:

100.00 дол. — Ірина Куровицька, **по 50.00 дол.** — Анна Рак, М. і Я. Томоруки, **35.00 дол.** — Нестор і Адріан Данилюки, **по 25.00 дол.** — О. і Р. Рогожі, Лідія Закревська, Марта Данилюк, **по 20.00 дол.** — Гануся Рогожа, Марія Палій, Наталія Дума, Ольга Пастернак, Ольга Гаєцька, **15.00 дол.** Оксана Лопатинська, **по 10.00 дол.** — Слава Лучечко, Анна Плєс-кун, Дарія Камінська, Галина Оберишин, Варка Бачинська, Євгенія Івашків, Стефанія Савчук, Лідія Черник, Орися Лаба, Марія Луцик, Ірена Мокривська, Олімпія Роговська, Л. Міхалевич, Марія Соробей, Дарія Генза, Люба Павлик, Катря Червоняк, Надя Данилюк.

86-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н.Дж. — 408.00 дол. в тому:

по 50.00 дол. — Надія Матківська, Роксоляна Пенцак-Мисило,

по 20.00 дол. — Софія Масник, В. і К. Воловодюк, Юлія Воловодюк,

по 15.00 дол. — Ольга Гнатейко, Ярослава Жеребецька, Марта Ставнича, Лідія Гайдучок, Лярісса Пенцак, Світляна Андрушків, **по 10.00 дол.** — Оксана Стеранка, Віра Мицьо, Ірена Охримович, Рома Федасюк, Мирослава Граб, Аня Кравчук, Ірина Яворська, Наталія Клапіщак, Александра Ткач, Марія Юркевич, Володимира Васічко, Надія Іванчук, Віра Мицьо, Оксана Бабюк, Дарія Курилко, **5.00 дол.** Ірина Екгардт, **3.00 дол.** Ярослава Балабан.

89-ий Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й. — 117.00 дол. в тому:

25.00 дол. "Самопоміч", Відділ Кергонксон, Н.Й. **по 10.00 дол.** — М. Круг, Мирослава Кондра, Магдаліна Квас, Ярослава Крижанівська, **по 5.00 дол.** — Дарія Хухра, Ольга Равлюк, Дарія Стасюк, Нуся Яч, Оксана Ленець, Ольга і Микола Василюки, **по 3.00 дол.** — Стефанія Барановська, Ярослава Аврамчук, Дарія Горнятевич, Зеновія Гулей, Ємілія Реннер, Д. Костришак, Лідія Яців, **1.00 дол.** — Л. Савеська.

90-ий Відділ СУА, Філадельфія, Пенн. — 25.00 дол.

91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Пенн. — 80.00 дол. в тому:

по 10.00 дол. — Б. Михайлів, У. Глинська, Н. Цегельська, О. Кіпа, Леся Кіндрачук, Ольга Цегельська, Ірина Бачинська, **по 5.00 дол.** — Дарія Балазюк, Анна Балазюк.

93-ий Відділ СУА, Гартфорд, Конн. — 575.00 дол. в тому:

30.00 дол. — д-р М. Яцук, **по 25.00 дол.** — С. Стасишин, С. Сиротюк, **по 20.00 дол.** — К. Гадзевич, А. Пришляк, д-р Ю. Барановський, А. Крамар, Р. Соболев, В. Лучкань, О. Гафткович, **по 15.00 дол.** — Я. Кукіль, І. Остапюк, С. Балко, Р. Сокольський, **по 10.00 дол.** — С. Туркало, М. Павлічко, Л. Фіцалович, Л. Коваль, О. Кузьма, Р. Кузьма, А. Галенда, Б. Козак, М. Гарасимів, о. Р. Білецький, І. Чайківська, М. Свірська, І. Гринь, Є. Ковальська, А. Рудик, А. Любинська, В. Гаврилук, **8.00 дол.** — С. Демкович, **по 4.00 дол.** — І. Капустинська, Я. Нестерук, **по 5.00 дол.** — Є. Сивенька, О. Мединська, Т. Мельник, І. Семман, О. Семенюк, Л. Сень, П. Шагай, В. Захаріяевич, Б. Крупа, М. Зень, Н. Вересюк, М. Кузьо, Т. Глух, Я. Заяць, В. Левський, П. Сачок, І. Олексяк, С. Радьо, **3.00 дол.** — П. Гаврилів, **по 2.00 дол.** — Карашевський, В. Котлярчук, Ю. Вишневська, А. Шендюк, О. Гошовська, **по 1.00 дол.** — В. Федитник, А. Печинська, С. Цюх, П. Підляк, Музиченко, В. Когут.

99-ий Відділ СУА, Вотервіл, Н.Й. — 511.00 дол. в тому:

200.00 дол. — 99-ий Відділ СУА,

25.00 дол. — д-р Ірена Гребеняк, **20.00 дол.** — Віліям Кольдвель, **по 10.00 дол.** — Генрі і Анастасія Анніс, Іван і Галя Денчарі, Кай Ксеніч, Теодора Федак, Марія Комар, Ярослав і Дося Кушнірі, **по 5.00 дол.** — Василь Кошикар, Євген Наболотний, Ольга Білинська, Тетяна і Андрій Дурбаки, Михайло Сосяк, Яків Спак, Теодор Ракочий, Роман Маселко, Михайло Бережанський, Геральдіна Марель, Анна і Андрій Підвербецькі, Ольга Гнатишак, Микола Філь, Савицький, Василь Мокей, Ольга Сенета, Ірина Скалій, Надія і Григорій Сембрати, Ємілія і Петро Коцурі, Мері Й. Віллетс, Анна Фельок, Люба і Іван Мокії, Василь Терелецький, Петро Спак, Кася і Євстахій Мочульські, Люба Кушнір, Катерина Терелецька, Февронія Кошикар, Наталія Кушнір, Степан Кріль, **4.00 дол.** — Василь Дзюба, **3.00 дол.** — Гася Вонсович, **по 2.00 дол.** — Петро Кавка, Михайло Сало, Ван-

спіт, Дорота Дідух, Вальтер Петко, Опар, Іван Романишин, Павло Шевчук, Володимир Кошикар, Дмитро Скалій, Єва Демчар, Петро Юрах, Іванна Цюлко, Діана Пасанелля, Анна Урбан, Іван Карабін, Юлія Вацько, Джон Караландя, **по 1.00 дол.** Теодозія Шевчук, Анн Селмерман, Тереса Кавалля, Єва Кавалля, Єва Довдель, Анди Гира, Стефан Кебуза, Калина Тисяк, Аксентій Урбан, Сам Караландя, Софія Герінг, Сак, Захарій Зендрас.

100-ий Відділ СУА, Картерет, Н.Дж. — 132.00 дол. в тому:

по 5.00 дол. — Миколай Гірняк, Марія Васічко, М. Середоха, П. Коваль, Ю. Дитиняк, І. Дитиняк, Л. Снігура, Є. Шевчик, М. Подубинський, Стефанія Янів, С. Цімермен, Іванна Рачинська, Мирон Гидзік, Роман Глушик, Михайло Шманько, Осип Глушик, Іван Федак, Джордж Кашіцкий, Геня Козьо, Марія Шлушик, **4.00 дол.** — І. Сенюк, **по 3.00 дол.** — Андрій Гірняк, Розалія Теребецька, Я. Ткачик, Рузя Конів, Микола Кухта, Анна Швайсик, Іван Ульгурскі, **по 2.00 дол.** — Р. Кілик, Юрко Шманько, Зенон Юстинський, **1.00 дол.** — Тарас Ткачик.

103-ий Відділ СУА, Гемпстед, Н.Й. — 180.00 дол. в тому:

20.00 дол. Євгенія Квозко, **по 10.00 дол.** — М. Жеррай, З. Зарицька, Юлія Захарія, П. Шпачинська, В. Погорецька, І. Солтис, Міля Захарія-Гирд, Христина Леопард, С. Сагата, **по 5.00 дол.** — Ольга Курчак, Ірина Ткачук, Патрисія Копистянська, Дарія Плетеницька-Вінегер, Ярослава Щерба, Христя Подолук, Ольга Малігльвак, Анна Хома, Н. Плетеницька, Л. Белендюк, **по 3.00 дол.** Стелля Вишинська, Марія Цапик, Александра Біла, К. Середюк, **по 2.00 дол.** — І. Копистянська, Леся Гураль, М. Вакулінський, А. Юрків.

121-ий Відділ СУА, Нью Гейвен, Конн. — 204.00 дол. в тому:

20.00 дол. — Надя Рочняк, **по 10.00 дол.** — Галина Шулевська, Геня Серанець, Анна Грицишин, Ванда Мельник, Степан Плятош, Іван Фолес, **по 5.00 дол.** — Степан Перун, Анна О. Хомин, Тамара Тінішин, М. Сич, Михайло Шафран, Адам Зборовський, Павло Перун, Михайло Радьо, Іван Хомин, Василь Тінішин, Ігнатій Коник, В. Снігурович, Стефанія Дубик, Михайло Шевчук, Євдокія Лопатчук, Єва Кевелейза, Анна Білушак, Ольга Іваник, Джон Мельник, Єміль Мельник, Юлія Герент, Моллі Бонк, В. Дигус, **3.00 дол.** — Тоні Бульба, **по 2.00 дол.** — Марія Вільцінскас, Цецилія Стаски, **по 1.00 дол.** — Кай Керелейза, Люці Барровс.

Продовження буде.

Докінчення. Як Федькович став на старість...

Назвні пропагувало німецьке Астрологічне Товариство Туле наукову астрологію. Але внутрішній гурток цього товариства присвятився цілковито цілям і завданням III райху. Відразу проклямовано астрологію як "праарійську спадщину предків і як добірну таємну релігію" (als urarisches Ahnenerbe und elitare Geheimreligion). Відновлено також цілком індійську науку перевтілення (Wiederverkörperungslehre). Якраз ця гітлерівська наука святкує тепер в Західній Німеччині під назвою "Рейнкарнаціонслере" свій тріумфальний "comebeck"

В колах цієї астрологічної організації зродилися також прасимволи, думки і ідеї, які цілком пізніше перебрала гітлерівська пропаганда і запаморочувала ними мільйони німецького народу. Астрологічне Товариство Туле було головним постачальником ударних паролів, дійових картин і бомбастичних гітлерівських обрядів. Старий привіт членів астрологічного товариства "Щастя і перемога" (Heil und Sieg) замінив Гітлер, як прийшов в 1933 році до влади, на "Хай живе перемога" (Sieg heil!). Свастіку, цей пра-

старий символ індійської релігії, по-німецькому "Га-кенкройц", перейняли гітлерівці як символ своєї непереможної партії. Ці та інші символи сумної німецької минувшини святкують нині теж свій comebeck. Свастіку проголошено було протилежним символом до хреста, цього знаряддя Христових мук. Так то сталися пророкування німецьких астрологів під час гітлерівської диктатури реальною дійсністю. Але під сильними ударами альянтських армій погасли вкінці зорі німецьких астрологів та віщунів. Відродження німецької астрології йде тепер впарі з відродженням ідей старого астрологічного Товариства Туле. Його ідеї уважаються під цю пору в провідних колах Мюнхену за непроминальну спадщину німецького народу.

Просимо в дописах, списках пожертв, нотатках "замість квітів" і інших манускриптах писати виразно імена і прізвища в українській чи англійській мовах (залежно від тексту). Невирозумне письмо спричинює неприємні помилки. Дякуємо за старанне приготування матеріалів надсланих до редакції!

Радкція і адміністрація "Нашого Життя"

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ЧІКАГО

ХРОНІКА за 1982-ий рік

Відділ	Місцевість	Голова	Членки: Відділу	Сходини Нові Управи	Ширші	"Н.Ж." Передпл.	Члени УМ	
6-ий	Чікаго	Н. Завадович	новостворений Відділ — 30-го грудня 1982 р.					
16-ий	Міннеаполіс	М. Петришак	34	—	4	5	28	x
22-ий	Чікаго	М. Кецала	70	12	9	7	66	x
29-ий	Чікаго	О. Ванджура	43	3	7	8	40	x
31-ий	Вискансин- Деллс, Вис.	А. Скібіцька	18	—	3	2	14	мецен.
36-ий	Чікаго- середній південь	Т. Слободян	20	1	—	7	5	—
51-ий	Милвокі	Н. Лехман	35	1	—	6	18	x
74-ий	Чікаго- захід	О. Турула	30	2	—	5	24	x
77-ий	Чікаго	В. Косогор	20	1	—	6	9	—
84-ий	Чікаго- далекий південь	М. Ріпецька	15	—	5	2	12	x
101-ий	Чікаго	В. Хринівська	35	6	6	8	8	x
102-ий	Манстер- Гемонд, Інд	І. Куц	30	—	—	7	12	x
110-ий	Міннеаполіс	Н. Дорошак	11				3	x

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА:

На ширших сходинах Відділів відчитувано доповіді присвячені визначним постатям чи історичним подіям, спомини, нариси, поезії, гуморески, враження з подорожей, часто з висвітлюванням прозірок.

16-ий Відділ: "Гетьман Іван Мазепа" — життя і діяльність", "Голод в Україні 1933 р.", "Олена Теліга — життя і творчість", "Наші дороговкази в поході до волі" — авторства Леонтії Боднарук, Ніна Колодницька — враження з подорожі в Україну.

22-ий Відділ: В січні, на різдвяно-святкових сходинах — Ярослава Панчук відчитала спогад "Свят-вечір на галицькому приходстві". В березні, культурно-освітня референтка Ліна Басюк прочитала фейлетон "Телефонічна розмова голови з культурно-освітньою референткою"; Іванна Гор-

чинська розповіла про свою подорож до Франції, та висвітлила прозірки з Люрду. Впродовж року були ще доповіді: "Жінка в творах Т. Шевченка" — Софія Крупка, "Творчість Лесі Лисак" — Іванна Городиська, "Жінка у Листопадових днях" — Леонтія Боднарук, "Велетень із Святоюрської гори" — Іванна Горчинська. В червні Галина Коленська — членка 29-го Відділу висвітлила прозірки з подорожі до Єгипту.

29-ий Відділ: доповідь "22-ге Січня". Святкові сходини з доповіддю Марти Панасюк "Великодні звичаї". Висвітлення фільму Славка Новицького "Писанка" з доповіддю Марти Панасюк "Писанка". Зустріч із 101-им Відділом та спільна вечеря в українському ресторані "Галан". Доповідь соціолога проф. д-ра Т. Кочмана "Проблеми етнічних груп в США, на яку запрошено членів Товариства Українських Інженерів. Вечірка з веселою програмою для членок і гостей.

3.

1. "День Союзанки" Округу Чікаго. 20-го червня 1982 р. "Кругле озеро" біля Чікаго.

"Soyuzanka" Day of Chicago Region. June 20, 1982 at Round Lake near Chicago.

2. Виставка в "Civic Center" — заходами Окружної Управи, Чікаго. "Українські дні" — у вересні 1982 р. Стоїть Анна Кучма — членка 22-го Відділу СУА.

Exhibit "Ukrainian Days" at the Civic Center, September 1982. Prepared by Chicago Regional Council.

3. "День Союзанки", 20-го червня 1982 р. — "Кругле озеро" біля Чікаго. Танцювальний гурток "Незабудьки" під керівництвом Уляни Тишинської імпрезової референтки 51-го Відділу СУА, Мілвокі, Виск.

"Soyuzanka" Day, June 20, 1982 at Round Lake near Chicago. "Nezabutky" dance ensemble led by U. Tyshynska.

4. Діти членок 22-го Відділу СУА перед ялинкою в Музею Науки і Промислу — грудень 1982 р.

Children of Branch 22 members by the christmas tree at the Museum of Science and Technology. December 1982.

5. Літературний вечір Іванни Савицької "Ой верше мій верше" 1-го травня 1982 р. Зліва: Марія Кецала — голова 22-го Відділу, Іванна Савицька, Христя Карпевич, Люся Самбірська — членка 22-го Відділу.

Literary Evening of I. Savycka "Oy vershe mij vershe." May 1, 1982.

31-ий Відділ: Відчитувано цікаві статті на актуальні теми.

51-ий Відділ: Культурно-освітня референтка, Мирослава Цибрівська відчитувала на сходинах реферати після яких відбувалася дискусія.

74-ий Відділ: На ширших сходинах були виголошені доповіді: "Творчість Олеса Бердника", "Роля жінки в творчості Івана Франка", "Соломія Крушельницька", "Прогулянка по Європі". Репортаж із 4-го Конгресу СФУЖО подала Любослава Шандра.

77-ий Відділ: Особисті спогади Марії Юзефович про Олену Телігу. Іванна Городиська — курс "Як робити прикраси на ялинку".

84-ий Відділ: Реферат про Листопадовий зрив, — Надія Хойнацька. На ширших сходинах членки започаткували вишивання гуцульських китарів, для здобуття фондів на потреби Відділу.

101-ий Відділ: Оксана Яцків — про традиційне великоднє печиво. Марта Фаріон — враження з Конференції "Українська жінка у двох світах". Відбулась гутірка про Ліну

4.

Костенко, як також товариські сходина — при вечері, разом з 29-им Відділом.

102-ий Відділ: Крім гутірок на ширших сходинах, плянували участь у громадських імпрезах. В червні — пікнік у городі подружжя Головатих, на якому голова Окружної Управи розповіла про З'їзд голів Окружних Управ в Нью-Йорку.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

16-ий Відділ: Відбув коляду — дохід на придбання фондів. Членки включалися в працю місцевого Відділу УККА та допомагали при громадських імпрезах.

22-ий Відділ: Літературний вечір Іванни Савицької при співучасті співачки Христини Карпевич; два базари, весняний і осінній; переведено двічі продаж уживаного одягу.

5.

Іванна Городинська перевела курс традиційних прикрас на ялинку. Голова Відділу разом з членками Управи прикрашували "українську ялинку" в Музеї Науки й Промислу. В цьогорічній програмі виступив з колядками хор при церкві св. Андрія в Едізон, Ілл. та танцювальний ансамбль СУМА "Україна". Відділ брав активну участь у переведенні "Дня Союзянки" та у відзначенні 50-літнього ювілею СУА в Чикаго.

29-ий Відділ: В травні — виставка картин колишньої членки Відділу Роксоляни Гіліцінської з Оклахоми. Слово про мисткиню виголосила Марта Панасюк. В листопаді — виставка кераміки членки Олександри Дяченко-Кочман. Слово про мисткиню виголосила Галина Коленська, як також перевела з нею інтерв'ю на радіо-передачі Союзянок. Вокальний ансамбль "Пісня" (Віра Джулинська, Наталка Масник, Люся Олексюк, Оксана Оришкевич) виступав на бенкеті 50-ліття СУА в Чикаго, 10-літті 77-го Відділу та на громадських імпрезах.

36-ий Відділ: відзначив своє 50-ліття святочним бенкетом, який відбувся 5-го вересня 1982 р.; приготував великодній базар — продаж писанок і святочного печива.

51-ий Відділ: В травні "Свято Матері" — програму виконали шкільні діти та студуюча молодь, а членки приготували перекуску для гостей. Зорганізував прогульку автобусом на "День Союзянки" — над "Кругле Озеро" біля Чикаго. В програмі брала участь діточа танцювальна група "Незабудьки", під керівництвом імпрезової референтки Відділу, Уляни Тишинської. У вересні відбулася інформативна програма про українських політичних в'язнів получена з фото-монтажем. В листопадовій академії виступав хор і тріо союзянок 51-го Відділу. Відділ вклав багато праці при приготуванні українських традиційних страв на "Інтернаціональному базарі". Перевів 4 рази "бінго", а восени влаштував продаж печива.

74-ий Відділ: Перевів різдвяний ярмарок при церкві св. Йосифа та продаж уживаного одягу. Щороку завідував кіоском з експонатами українського народнього мистецтва на парафіяльному фестивалі.

77-ий Відділ: — відзначив свій 10-літній ювілей 14-го листопада 1982 р. — Раїса Мороз відчитала доповідь про патронку Відділу Аллу Горську. Влаштував продаж уживаного одягу й домашнього печива.

84-ий Відділ: — Літературний вечір Божени Коваленко й Дмитра Нитченка-Чуба з Австралії; два базари, а в червні традиційний пікнік в городі д-ра Пилипа й Володимири Демусів. Був спонзором у відзначуванні 40-ліття УПА, яке відбулося в Манстер, Інд. Володимира Демус провела показ писання писанок для американського жіноцтва в Моке-на, Ілл., як також з Олександром Д. Кочман влаштували виставки українського народнього мистецтва в НВ університеті.

101-ий Відділ: — Влаштував "Вишивані вечериці"; перевів показ святочного одягу з приміненням вишивки в часі "Дня Союзянки". Влаштував забаву для дітей "Маскарада павуків", та "Ляльковий театр". Зорганізував виставку українського народнього мистецтва в домівці СУМА, як також в "Копернікус Центр", з чого були подані зразки на телевізійних новинах. Брав участь у відкритті різдвяного сезону в Музеї Науки й Промислу та в підготовці й переведенні бенкету з нагоди 50-ліття СУА. Віра Самиця виголосила доповідь і перевела показ писання писанок в УНМ-Чикаго.

102-ий Відділ: — успішною імпрезою Відділу був великодній базар. Відділ брав активну участь у відзначуванні святкувань 40-ліття УПА.

Виставка кераміки О. Дяченко-Кочман, влаштована 29-им Відділом в листопаді 1982 р. О. Дяченко-Кочман, друга зліва, серед членок 29-го Відділу.

Exhibit of the ceramics of O. Diachenko-Kochman, prepared by Branch 29. November 1982.

СУСПІЛЬНА ОПІКА

16-ий Відділ: Допомагав політичним в'язням в Україні. Частинно опікується двома членками, які перебувають у захисті. Вислав пакунки з одягом до Австрії і Бразилії.

22-ий Відділ: Одною із головних ділянок Відділу є допомогова акція. Із фондів суспільної опіки вислано 8 посилок з одягом до Європи, як також до сиротинця в Бразилії. Через Централю СУА Відділ вислав грошеві допомоги в'язням, біженцям з Польщі, священникові в Європі, сестрам Василіянкам в Аргентині. Оплачував стипендію в Європі, та 5 передплат журналу "Наше Життя" до Бразилії. Опікувався "бабусею". Склав даток на Фонд "Воєнних інвалідів". Загальна сума видатків у 1982 р. на суспільну опіку була 1,559.72 дол. Фонди придбано жертвенною працею членства та збіркою на "коляду". Крім того поодинокі членки складали свої пожертви через СУА на добродійні цілі та Стипендійну акцію СУА. Відділ пам'ятає про хворих і немічних членок та карточками й відвідинами підтримує їх на душі.

29-ий Відділ: Допомагає "бабусі". В червні влаштував випродаж уживаного одягу. Віра Трощук — референтка суспільної опіки Округної Управи займалася висилкою одягу до Європи й Бразилії при допомозі членок Відділів Округу.

31-ий Відділ: Вислав посилки до Європи й Бразилії. Жертвував на Фонд "бабусі" та родинам політичних в'язнів.

36-ий Відділ: Вислав дві пачки бідним родинам у Європі.

51-ий Відділ: Вислав 8 посилок з одягом до українських інтернатів у Бразилії, 35 посилок з одягом і харчами до Європи та 3 — політичному в'язневі.

74-ий Відділ: Перевів збірку на місцеве бюро Суспільної Опіки та збірку на Фонд ім. Еви Сташків. Передав даток на Фонд сиріт бл. п. Віри й Юрія Олексіїв. Вислав одну стипендію до Бразилії з каси Відділу, а другу до Європи зі збірки між членством. Окремо Ольга Палас уфундувала стипендію до Бразилії. Приєднано двох спонзорів із громадянства Зиновія Петеша й Йосифа Гаджеру. Відділ передплатує також журнал "Наше Життя" для 2 "бабусь".

51-ий Відділ США Мілвокі, Виск. — Великодній базар — квітень 1982 р.

Easter Bazaar of Branch 51, Milwaukee, Wis. April 1982.

77-ий Відділ: Зложив пожертву сиротам в Чикаго. Передплатив журнал "Наше Життя" для "бабусі" в Німеччині. Пересплав даток на Фонд "Української Гельсінської Групи".

84-ий Відділ: Передав до Окружної Управи уживаний одяг для висилки до Європи й Бразилії, а також гроші на оплату посилок. Оплачує три стипендії для українських студентів у Бразилії.

101-ий Відділ: Приготував великодні кошики з харчами для бідних родин в Чикаго. Включився в акцію суспільної опіки при Окружній Управі.

102-ий Відділ: Продовжує стипендії та допомогу сиротинцеві у Бразилії.

ВИХОВНА ДІЛЯНКА

22-ий Відділ: Як минулими роками переводив щотижневу радіо-передачу. Має власну бібліотеку, якою користується членство.

29-ий Відділ: Заходами виховної референтки Ірини Олексюк відбулися 4 радіо-передачі. Протягом 21 років Відділ провадить дитячу світличку під назвою "Садочок казок". В світличці було 44 дітей, а заняття відбувалися три рази на тиждень під проводом професійних учительок, членки Відділу Марії Рихтицької та Анни Мартинець. Світличкою опікується Рада Відділу, яку очолює Юлія Кокорудз. Діти відсвяткували "День Матері", свято Т. Шевченка і св. Миколая. В травні відбулася "вишивана" забава, а в жовтні костюмова "Життя на хуторі". За довголітню працю з дітьми дошкільного віку Відділ одержав грамоту на бенкеті з нагоди святкування 50-ліття США в Чикаго.

51-ий Відділ: Займається виховною працею в Школі Українознавства, в якій директоркою і учительками є членки Відділу. Надія Шимоняк і Уляна Тишинська перевели там курс вишивання.

74-ий Відділ: Співпрацює зі Школою Українознавства при церкві св. Йосифа, якої директоркою є членка Відділу Ірина Дмитерко.

10-ліття 77-го Відділу США, 3-тя справа голова Відділу Валентина Косогор.

10th Anniversary of Branch 77.

84-ий Відділ: Як кожного року, Віра Боднарук, провадила під час літа "Лісову школу" для дітей дошкільного віку, на українській оселі в Равнд Лейку.

101-ий Відділ: Влаштував в листопаді успішну дитячу забаву "Маскарада павуків", як також "Ляльковий театр" для дітей передшкільля та дітей 1, 2 і 3-ої класи.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Окружна Управа та 31-ий Відділ є меценатами Музею.

22-ий Відділ: Через Відділ передано до УМ в Нью-Йорку 5 рушників, мужеську вишивану сорочку, порт'єри, вовняну верету та 5 знімок. Відділ є також членом Українського Національного Музею в Чикаго та брав участь у переведенні збірки на його потреби.

29-ий Відділ: Управа музею в Пеорії, Ілл., запросила членку Відділу, мисткиню Олександру Дяченко-Кочман дати керамічні твори до перехідної виставки, яка об'їде усі музеї іллінойського стејту.

51-ий Відділ: Референтка Раїса Дорошенко дбає про постійну виставку української хати в показі "Європейського села", змінюючи обстановку з кожним сезоном. У квітну неділю влаштовано показ українських великодніх традицій в місцевому музеї. В аудиторії був висвітлений фільм "Українська писанка". В програмі дня були ще традиційні веснянки й гагілки.

74-ий Відділ: Виготовлено "українські" ляльки та вишивки на вигравку до кіоску на фестиваль церкви св. Йосифа. Крім того, що є членом УМ в Нью-Йорку є також членом УНМ в Чикаго.

77-ий Відділ: Вислав до УМ в Нью-Йорку 4 плахти й 2 рушники з Полтавщини, вишиті на початку XIX ст., які подарувала Марія Бараник.

84-ий Відділ: Володимира Демус була референткою музею і мистецтва при Окружній Управі, є також членом Управи УНМ в Чикаго, в якому у вересні відбулася виставка яворівського одягу з родинної збірки подружжя Демусів. Відділ є членом УНМ в Чикаго.

102-ий Відділ: Крім членства в УМ є членом Українського Національного Музею в Чикаго.

ЗВ'ЯЗКИ

16-ий Відділ: Включився у працю місцевого УККА та при кожній нагоді інформував чужинців про відносини в Україні. В міру потреби контактувався з губернатором Мінесоти.

22-ий Відділ: Має зв'язки з американцями чи іншими національностями через влаштування ялинки в музеї Науки й Промислу в імпрезі "Різдво довкруги світу". У всіх засіданнях і товариських зустрічах перед імпрезою брала участь голова 22-го Відділу Марія Кецала та голова Окружної Управи Евстахія Струтинська. Світлина "української" ялинки була поміщена в двох місцевих американських щоденниках. В різдвяному часі, заступниця голови Іванна Горчинська, перевела інтерв'ю з представником Голосу Америки з Вашингтону про те, як приготується українська громада, зокрема українська молодь до святкування Різдва. Інтерв'ю було тричі передане в Україну.

29-ий Відділ: Писав привітання з уродинами політв'язням, на адреси подані в "Нашому Житті", як також листи до конгресменів і спростування до американської преси на перекручені факти про Україну.

51-ий Відділ: Вислав численні листи до президента США, сенаторів та конгресменів у справі оборони українських політичних в'язнів. Брав участь у "Екуменічній програмі" в обороні людських прав, яку спонзорував "Комітет поневоєних Націй".

74-ий Відділ: Вислано листи до конгресменів та сенатора Персі в справі звільнення Юрія Шухевича та Івана Світличного.

84-ий Відділ: Поодинокі членки писали листи до сенаторів у справі звільнення Юрія Шухевича й інших українських політичних в'язнів.

101-ий Відділ: На відкритті — "Різдво довкруги світу" в музеї Науки й Промислу, членки Відділу: Ляриса Кецала, Наталія Мицик, Віра Самиця інформували численних відвідувачів про Україну та українські різдвяні звичаї.

102-ий Відділ: Влаштував прийняття для сенатора Дервінського та його дружини в передвиборчій кампанії. На запрошення парафії св. Колюмба в Гегевіш Ілл. Наталія Шуя влаштувала виставку українського народного мистецтва, а її доня Марта Шуя доповідала про українські великодні звичаї.

ПРЕСОВА РЕФЕРЕНТУРА

Про "День Союзянки", "50-ліття СУА в Чикаго", "Окружний З'їзд" писала пресова референтка Окружної Управи до "Свободи", "Нової Зорі", "Нашого Життя".

У 5-ох Відділах були пресові референтки: В 22-му — Марія Юзефович, 29-му — Галина Коленська, 77-му — Неніля Бриджман, 84-му — Марта Гайдук, 101-му — Христина Соболь.

22-ий Відділ: Про Літературний вечір Іванни Савицької написала членка Відділу Ярослава Панчук до журналу "Наше Життя" та до "Нової Зорі". Збиранням передплат "Нашого Життя" у Відділі займається Любомира Шеремета.

29-ий Відділ: Пресова референтка Галина Коленська приєднала 20 передплатниць "Нашого Життя" з того 11 з-поза Відділу. Написала допис до "Нової Зорі" про виставку Роксоляни Гіліцинської, а Олександри Дяченко-Кочман до "Свободи"; подала до "Ukrainian Weekly" інтерв'ю редакторки Каролін Ленц з мисткинею Кочман, яке було поміщене в "Норт Тавн Нюс".

36-ий Відділ: Голова — Теодосія Слободян переспала допис до "Нашого Життя" про святкування 50-ліття Відділу.

84-ий Відділ: Про Літературний вечір Божени Коваленко й Дмитра Нитченка-Чуба з Австралії, поміщено два дописи — Ганни Черинь та Ірини Ковальської у "Свободі". В "Геральд Нюс" з Джоліет, Ілл. поміщено знімки й допис про показ писання писанок Володимири Демус.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

Працю усіх Відділів координувала Окружна Управа, яку очолювала Евстахія Струтинська, а їй допомагали дві заступниці — Галина Коленська й Марія Наваринська. Раз у місяць відбувалися сходи референток з головами Відділів. До успіху багатьох імпрез та у переведенні святочних і ширших сходи, базарів, причинились також господарські референтки Відділів СУА, та господарська референтка Окружної Управи Анна Кучма. Про фінанси турбувались референтки й касирки. Христина Гаст була фінансовою референткою Окружної Управи, Марія Юзефович — культурно-освітньою, Марія Гриневич — організаційною, Ірина Олексюк — виховною. Довголітні секретарки Окружної Управи, протоколярна — Олена Турула й кореспонденційна — Ліна Басюк вірцево ведуть свої референтури. Заходами Окружної Управи при співпраці Відділів відбувся дуже успішний — багатолюдний "День Союзянки" 20-го червня 1982 р., у вересні — виставка українського народного мистецтва в "Міському Центрі" з нагоди Українських Днів, які щорічно влаштовує місцевий Відділ УККА. Виставку зорганізувала заступниця голови Окружної Управи Марія Наваринська. 21-го жовтня — Окружна Управа й Відділи Окружної відзначили 50-ліття СУА в Чикаго бенкетом з участю голови СУА Іванни Рожанковської.

Та однак найбільшим досягненням Окружної в 1982 році було зорганізування нового Відділу СУА в Чикаго з наймолодшого жіноцтва, до чого причинилась організаційна референтка Окружної Управи Марія Гриневич. Відділ дістав порядкове число: 6, а патронкою вибрав собі Лесю Українку. Його очолила бувша пластова провідниця Наталка Завадович, яка приєднала уже понад 30 членів, та намітила цікавий плян праці.

Ярослава Панчук,
пресова референтка Окружної Управи

Просимо в дописах, списках пожертв, нотатках "замість квітів" і інших манускриптах писати виразно імена і прізвища в українській чи англійській мовах (залежно від тексту). Невиразне письмо спричинює неприємні помилки. Дякуємо за старання приготування матеріалів наданих до редакції!

Редакція і адміністрація "Нашого Життя"

СПОМИН ПРО "ГОЛОКОСТ"

членки 76-го Відділу СУА, Воррен, Мічиген.

10-го березня ц. р. на сходинах нашого Відділу та в присутності гостей, разом понад 50 осіб, наша членка Ольга Ласка прочитала свої спомини про табір смерти в Авшвіц.

Це було 40 років тому.

З того часу видано про Авшвіц багато книжок, накручено фільм і ведеться, до нудот, брехливу, односторонню пропаганду. Нелегко передати жах цих переживань, але наświetлення тих справ односторонньо ставить їх в категорію дешевої пропаганди. Тим самим викликає недовіря в неопіформованого читача (чи глядача) щодо правдивості тих подій.

Доповідачка підкреслює, що вона переказує події так, як в її пам'яті вони залишились. А також, що все сказане стосується до умов у тому таборі (Авшвіц) і його жіночої частини.

Безпосередніми наглядачами в'язнів були — в'язні, переважно жидівки. Знання німецької мови надавало їм цей досить сумнівний привілей.

В умовах, де смерть загрожувала однаково, важко виправдати жорстокість тих таборових "коляборантів" у стосунку до своїх товаришів недолі. Не було у них зброї, але звичайним кием, без причини, безглуздо били своїх "підлеглих". Чомусь такі факти промовчується.

Всі в'язні були відповідно позначені: червоний трикутник носили політичні в'язні, чорний — злодії, інший колір — проститутки, зірку Давида — жиди. Одним словом: різношерста публіка з усіх суспільних верств та країн завойованих Райхом — навіть німкені. А у сьогоднішніх виданнях на світлинах, всі в'язні, з усіх таборів смерті пишаються зіркою Давида. Невже ніхто інший тих таборів не пережив?

А тут ще й такі незабутні картини: повні потяги жінок і дівчат в біленьких хустках. ...Звідки ви? ...Та з України... Все село (містечко) виселили і нас сюди привезли!

Прошли роки, ніхто не наробив світлин і людей наче на світі не було.

*Оля Ласка читає спомини про табір в Авшвіц
Olha Laska reading about "Aushwitz".*

...А в пам'яті, білі хусточки так і мерехтять...

От, чому Оля Ласка рішила розказати ту другу, промовчану частину про Авшвіц. Бо скривлена і до нудот бубнена пропаганда ображає кожного колишнього в'язня, який чудом врятувався. А це тільки маленька спроба сказати, як воно справді було.

С. Строїч
пресова референтка

"СЛОВО ЯК СЛОВО"

З нагоди появи нової збірки поезій Богдана Нижанківського-Бабая, п.з. "Марципани і витрибенки", 84-й Відділ СУА та Український Інститут Модерного Мистецтва в Чікаго, влаштували 21-го травня 1983 р. Літературний вечір під назвою "Слово як Слово".

Це був вечір поезії і прози Богдана Нижанківського у виконанні Гуртка Мистецького Слова з Дітройту.

Не зважаючи на те, що в той самий час було багато інших імпрез, прегарне приміщення Українського Інституту Модерного Мистецтва ще перед означеною годиною заповнилось любителями мистецького слова.

Вечір відкрила імпрезова референтка 84-го Від. СУА, яка рівночасно є головою літературної секції в Українському Інституті Модерного Мистецтва, проф. Віра Боднарук.

Доповідь про літературну творчість Богдана Нижанківського подав проф. Богдан Рубчак.

Богдан Нижанківський не тільки поет-лірик, але і прозаїк та поет-гуморист. Його ліричні поезії легкі до сприймання-образні.

До підкреслення краси його віршів причинилося мистецьке читання їх молодими членами Гуртка Мистецького Слова, а саме Володимира Грушкевича, Люби Китас-тої, Андрія М. Лятишевського, Гени Юрків-Скипакевич, Христини Фединської.

Дуже естетичне і приємне тло до мистецького читання створила відповідно оформлена сцена:

Перед львівською кавярнею вулична лямпа, на якій напис: Cafe De la Paix. До кавярні, під звуки музики входять члени Гуртка Мистецького Слова одягнені за модою 20-их років. Займають місця при столиках та чергуючись починають читання, яке в інтервалах переплітане відповідною музикою.

Під кінець першої частини програми входить на сцену поет, тримаючи під пахою хліб загорнений в газету і сідає при одному столику і на тлі цього образу прочитано вірш: "Купивши хліб і газету".

В другій частині програми уривки з прози читав сам автор.

За оформлення сцени, технічне оформлення, світляні ефекти, музику відповідали: Марта Савчук, Роман Скипакевич, Андрій Стасів і Юрій Миськів з Чікаго.

Офіційну частину вечора закінчено подякою поетові та виконавцям тієї приємної, культурної імпрези та вручено поетові китицю квітів.

Відтак присутні ще довго розмовляли при солодкім і каві, знайомились з поетом, який радо підписував автографи на закуплених книжках.

М.Г.

25-ЛІТТЯ 71-ГО ВІДДІЛУ СУА В ДЖЕРЗІ СІТІ

До радісних подій у житті кожної організації, належать ювілейні дати й перелік досягнень проробленої праці й успіхів.

25-ліття 71-го Відділу СУА — свято радості і вдячності тим, які віддано, розуміючи прохання жінки-українки, присвятили себе праці для громади, несли поміч потребуючим тут і в далеких країнах.

Відділ засновано 25-го травня 1958 року. Ініціаторки і основоположниця, це пані: Марія Білозор, Марія Турко, Олена Назар, Євгенія Дмитрів, Марія Колодій. Голоували: Марія Турко, Олена Назар, Марія Білозор, Варка Бачинська, Богданна Грицай, Галина Білик, Євгенія Рубчак, Лідія Величковська, Надія Кух.

У різних роках мінялися голови й управи Відділу, але їх муравлина праця давала подивугідні наслідки. Тісна співпраця з Централєю СУА координувала й скеровувала роботу на правильний шлях. Потреба фінансів — запорука успіхів в надаванні допомоги зменшувала членок улаштовувати всякі імпрези, гарні, культурні, а заразом корисні. Неможливо в короткому звіті перерахувати всі національні свята, свята жінок, виставки, концерти, базари, Андріївські вечори, Свята Миколая, штудерно придумані веселі імпрези, забави, фінансово прибуткові для Відділу. Були спільні імпрези з Пластприятом, СУМА, Самопомоччю, Рідною Школою й УККА.

Відзначити одначе треба працю Суспільної Опіки. Грошева допомога Школі Українознавства, потребуючим студентам, оплата таборів, висилка пакунків до Югославії, потерпілим від повені, малі подарунки для вояків у В'єтнамі, пакунки з одягом до Бразилії, також стипендії для студентів. Пожертви для Церков обох обрядів, на Церкву в Потребі, на Гарвард, Вільний Університет, фонд Кардинала Сліпого, УККА, ЗУДК, СКВУ. Точне вплачування внесків до Централі СУА, на запасний і пресовий фонд "Нашого Життя", Музей СУА, Дім СУА й інші фонди — нараховують тисячі доларів. Не поскупив Відділ пожертв на видавничі фонди, Біографічний словник і інші.

Пригадати належить співпрацю з іншими відділами СУА і контакти з американськими середовищами влаштуванням виставок в бібліотеках, і в школах ім. Мартина Лютера Кінга, св. Домініка, святкуванням 300-ліття Джерзі Сіті і 200-ліття ЗСА.

Відділ реагував на неточні вістки в американській пресі. Членки висипали листи, телеграми до президентів, конгресменів в обороні українських в'язнів в СССР.

Союзнянки відвідують хворих, бувають на похоронах членок, чи членів їх родин, складають пожертви в пам'ять померлих на цілі СУА.

Відзначити і подякувати треба всім членкам Відділу, як і Управі, так і всім членкам, які спільно причинилися до успіхів нашого Відділу.

За віддану працю для СУА, а для 71-го Відділу зокрема, будучи на пості голови 8 років, відзначили грамотою подяки пані Євгенію Рубчак, за 6 років пані Галину Білик, а на посту голови хору впродовж 8 років пані Ніну Ковбаснюк. За віддану працю Відділ подарував диригентові хору п. інж. Дмитрові Олійникові, збірник Релігійних Творів Ол. Кошиця. Панові Іванові Цюлкові за декорування сцени до кожної імпрези Відділ вручив книжку "Спомини" Й. Гірняка.

У мистецькій програмі виступив хор Відділу під диригентурою інж. Дм. Олійника, з солісткою Євеліною Белюц, гумореску прочитала Євгенія Рубчак. Культурно-освітня референтка Є. Рубчак упаштувала виставку альбомів історії Відділу і мистецької праці членок, тобто образів, кераміки, вишивок і писанок.

З нагоди 25-ліття, Відділ зложив на Музей СУА 250.00 дол., на пресовий фонд "Нашого Життя" 100.00 дол., на фонд О. Лотоцької 250.00 дол. і з нагоди 80-ліття голови СУА пн. інж. Лідії Бурачинської на пресовий фонд "Нашого Життя" 50.00 дол.

Останні два роки головою є пані Галина Гаврилук, яка продовжує корисну працю, зберігаючи світлі традиції Відділу.

Катерина Коць,
пресова референтка

107-ИЙ ВІДДІЛ СУА, САН ХОЗЕ, КАЛІФОРНІЯ

На загальних зборах Відділу, що відбулися 10-го квітня 1983 р. уступаюча голова Галя Маренін склала звіт з діяльності Відділу.

Культурно-освітня референтура:

- 1) На сходинах Відділу зустріч союзнянок із співаком Павлом Плішкою в домі членки Оксани Сидорак.
- 2) Мистецька виставка праць мисткині В. Варварів в домі членки Галі Стеців та наступного дня в залі української православної церкви в Сан Франціско.
- 3) Подаровано писанку музеєві в Сан Хозе.
- 4) Осіння забава в Сан Франціско, на якій виставлено й продавано мистецькі твори Слави Геруляк.
- 5) Традиційна ялинка для дітей і свят-вечеря для родин союзнянок.
- 6) Коляда, дохід якої призначено для студентки в Бразилії.

Референтура суспільної опіки:

- 1) Відвідуюно хворих членок СУА.
- 2) Вислано 300.00 дол. для української студентки в Бразилії.

Виховна референтура: Опіка над українською школою і світличкою.

Я. Оренчук

Мистецька виставка В. Варварів, влаштована 107-им Відділом СУА. Зліва: Оля Візір, Вікторія Варварів, д-р Надя Сороківська, Галя Маренін, Віра Шавлач.

Art Exhibit of V. Varvariw, prepared by Branch 107.

АНДРІЙ БОНДАРЧУК

ПОМІЧНИЦЯ

У неділю Люба дома.
Що робити — невідомо:
Чи зібрати всіх ляльок
І йти бавитись в садок,
А чи може, мамі слід
Помогти варить обід?

— От що! — вирішила Люба, —
Я сидіть дарма не буду.
Я до мами побіжу —
Мамі я допоможу!

Каже мама: — Це чудово!
Тільки в мене все готово.
От хіба що на обід
Полуниць нарвати слід.

І дівча бігом од мами
По стежині прямо-прямо.
Хить та хить русява кіска,
Скаче дівчина мов кізка.

У руках у неї чашка,
А на чашці тій — ромашка.
Стриб та стриб — добігла впору
Аж до тітчиного двору.

Привіталась, як годиться:
— Я прийшла по полуниці.

Каже тета: — Йди на грядку.
І дивися по порядку,
Повну чашку через край
Найсмачніших вибирай.

Рвати ягоди не важко.
Ось уже і повна чашка.
Жодної не роздушила.
Папірцем, як слід накрила.
А тепер — мерщій до мами.
По стежині прямо-прямо.

Хить та хить русява кіска,
Скаче дівчинка, мов кізка.
У руках у неї чашка,
А на чашці тій — ромашка.

Раптом дмухнув вітерець,
Зсунув з чашки папірець.

І найбільшій полуниці
Вже у чашці не лежитья.
Хоче в рот вона до Люби.
На одну хай менше буде!
А за нею — ще одна.
Зовсім зайва тут вона.
Ще одна... Тепер до мами
По стежині прямо-прямо.

А із чашки крок за кроком,
По одненькій, ненароком,
З кожним помахом руки
В ротик скачуть ягідки...

Ось попалася хвостата —
Ця залишиться для тата.
А для брата невеличка,
Бо не слухає сестрички.

Ось велика ще одна.
Чи далеко там до дна?

Ой! А ягід в чашці трійко:
Мамі, Тату та Сергійку...
Як це сталось? Що ж це буде?
І сама не знає Люба.

Сумно звисилася кіска.
Покотилась гірко слізка.
У руках — порожня чашка,
А на чашці тій — ромашка
І зім'ятий папірець...

ЩО ЗА ШУМ?

ЛІДІЯ КОМПАНІЄЦЬ

У шпаківці,
В зелен-листі
Чути співи,
Чути свисти.
— Що за шум,
Що за гам? —
Запитала я
У гав.
Обізвлася
Чорна гав,
Мстувлива й говірна:

— Ми гуляєм,
Ми справляєм
Новосілля
У шпака!

Поясненнясловничок: шпаківня — клітка для шпаків (starling, wren); гам-гомінъ гова-ворона (crow) новосілля — святкування з нагоди переходу до нового помешкання, дому (house-warming)

Світанок

ОЛЕКСАНДР БОГАЧУК

ЛИНЕ МУЗИКА

НАД

ГАЄМ

Понад лісом — сонця коло
Сяють в росах віти.
Все прокинулось навколо,
Сонцю шле привіти.
Соловейко на сопілці
Витинає сольо
Б'є деркачик по тарілці —
Аж лящить навколо.
Взявся одуд за роботу
На своїм кларнеті.
Витяга найвищу ноту
Чайка в очереті.
Щось зозуля підбирає
На клавіатурі.
Журавлі летять над гаєм,
Грають на бандурах.
І сорока теж не хоче
Сумувати вранці,
На усі лади стрекоче
На гучній тріскавці.
Стукаю стука, вибиває
Дятел на цимбалах.
Лине музика над гаєм,
Як в концертних залах.

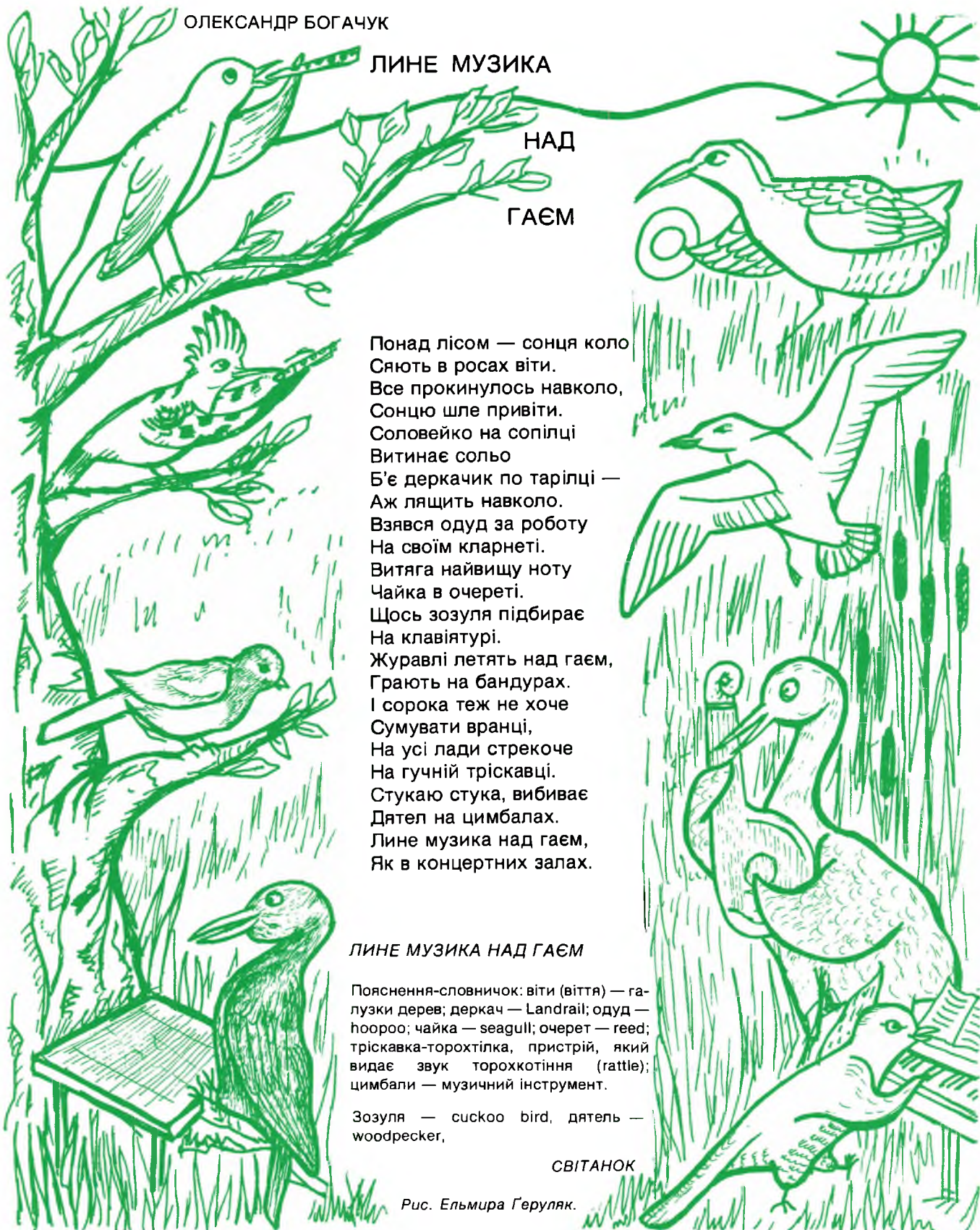
ЛИНЕ МУЗИКА НАД ГАЄМ

Пояснення-словничок: віти (віття) — га-
лузки дерев; деркач — Landrail; одуд —
hoopoe; чайка — seagull; очерет — reed;
тріскавка-торохтілка, пристрій, який
видає звук торохкотіння (rattle);
цимбали — музичний інструмент.

Зозуля — cuckoo bird, дятель —
woodpecker,

СВІТАНОК

Рис. Ельмира Геруляк.

У ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ АННИ КІЗИМИ

Проріджуються ряди наших основниць, відходять від нас заслужені та віддані членки Союзу Українок Америки.

Покійна Анна Кізіма з дому Перець, народилася на Україні, в містечку Теребовлі, недалеко від Тернополя. Молодою дівчиною вона приїхала до Америки, тут одружилася із Миколою Кізімою. У їхньому подружжі був один син Олександр. Любов до втраченої батьківщини та туга за рідним середовищем скоро завела бл. п. Анну в ряди СУА, вона стала членкою 4-го Відділу, відразу включилася в активну працю, займала різні пости в управі, а впродовж 17 років була головою 4-го Відділу СУА, який був одним з перших в нашій організації. На жаль число членок Відділу зменшувалося через похилий вік членок так, що Головна Управа СУА була змушена розв'язати його. Членки, які залишилися, перейшли до інших Відділів, а бл. п. Анна Кізіма стала членкою 1-го Відділу.

Немов грім із ясного неба, розійшлася сумна вістка про несподівану смерть бл. п. Анни Кізіми, яка наступила 20-го січня 1983 р. в наслідок нещасного випадку.

Ще у неділю 16-го січня покійна була присутня на просфорі 1-го Від-

ділу, весело і гарно провела час із численно зібраними членками, склала їм новорічні побажання, однак невблаганна смерть вже простягала руку і так скоро забрала дорогу нам членку. Як одна із наших сеньйорок вона все була на ширших сходах, працювала в управі Відділу, активно включалася в дискусію та рішення, а користаючи із свого довголітнього життєвого досвіду, давала поради. Бл. п. Анна Кізіма була непересічною

людиною, вона відзначалася глибокою релігійністю, ітелігентністю, добротою, щирим відкритим серцем, лагідністю. В неї все було усмінене обличчя та тепле ввічливе слово. Жертвенна, працююча вона зуміла, як добра українська мати, навчити свого сина рідної мови та любити і цінити все своє. За віддану працю в СУА впродовж 50 років бл. п. Анна одержала під час святкування "50-ліття 1-го Жіночого Конгресу" в червні 1982 р. "Почесну Грамоту" від Головної Управи СУА.

Численно зібрані членки 1-го Відділу СУА та інших Відділів прийшли попрощати дорогою посестру в далеку дорогу, у кращий світ, на який вона своїм чесним і працюючим життям заслужила.

Бл. п. Анна Кізіма вповні виконала свій обов'язок як член української громади, як невтомна піонерка-союзанка, якої ім'я перейде до історії українського жіноцтва в Америці. Вона відійшла, але її добрі, гідні наслідування діла і вчинки залишаться із нами назавжди.

Вічна їй пам'ять.

Лідія Магун,
голова Окружної Управи СУА,
Нью-Йорк.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу нашої членки **бл.п. Ангелини Талан** жертвуємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.,

59-ий Відділ СУА, Балтимор

Замість квітів на могилу нашої членки **бл. п. Ольги Траски** жертвуємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дітям і Родині Покійної висловлюємо щирі співчуття,

59-ий Відділ СУА, Балтимор

Замість квітів на могилу **бл.п. Емануїла Притули**, мужа нашої членки управи Анни Притули, жертвуємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол. Пані Анні з Родиною висловлюємо наше щире співчуття,

59-ий Відділ СУА, Балтимор

В пам'ять нашої Мами **бл.п. Павлини Марків**, яка відійшла у вічність 13-го травня 1983 р. складаємо 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя",

Ольга і Михайло Середа

Замість квітів на могилу **бл.п. Ірени Луків** складаємо 25.00 дол. на Сиротинець в Бразилії,

о. Микола і Ярослава Головаті, Чикаго.

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Павлини Марків** мами Ольги Середи складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя",

Марія і Петро Семків

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої приятельки **Стефанії Марії Кохановської** пересилаємо 20.00 дол. на Фонд дитячих світличок при Союзі Українок Америки,

Александра і Роман Воробкевичі.

Замість квітів на свіжу далеку могилу (Німеччина) **бл.п. незабутнього д-ра Франя Луня** зі Львова-Знесіння складаємо на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 20.00 дол., а сестрі Олі Городиській і Родині висловлюємо щирі співчуття,

Іванна і Адам Вовк з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Ольги Траски** — членки 59-го Відділу СУА, Балтимор складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дітям і Родині висловлюю щирі співчуття,

Ганна Самутин

Замість квітів на могилу **бл.п. Стефанії Кохановської** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" і 10.00 дол. на садочки СУА. Вп. Родині складаємо щирі співчуття,

Роман і Міра Грабці

**107-Й ВІДДІЛ СУА, САН
ХОЗЕ, КАЛІФОРНІЯ**

Річні Загальні Збори Відділу відбулися 10-го квітня 1983 р. Вибрано управу в такому складі: голова — Марта Ольхова, заступниця голови — Ольга Візір, секретарка — Віра Зубрицька, англомовна секретарка — Ірена Строкон, касирка — Оксана Сидорак, культурно-освітня референтка — Віра Шавлач, пресова — Ярослава Оренчук, господарські — Ганна Свансон і Ірена Недашківська.
Контрольна Комісія: Ганя Стеців — голова, Тамара Городинська і Катя Бондаренко — члени.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

До Осередку Листування СУА

Дата:

с/о

Mrs. Anna Krawczuk
26 William Street
Maplewood, New Jersey 07040 U.S.A.

Я зацікавлена/ий листуванням і подаю дані для його започаткування:

- 1) Ім'я і прізвище /латинкою/ _____
- 2) Адреса /латинкою/ _____
- 3) Вік /приблизно/ _____
- 4) Професія або заняття _____
- 5) Зацікавлення _____
- 6) Кляса /рік і факультет якщо студент/, учень _____
- 7) Можу писати мовами: _____
- 8) Бажаю листуватися з _____
- 9) Можна подати моє ім'я у бюлетені так ні

Підпис _____

УВАГА!

Просимо на звороті всіх світлин писати прізвища осіб, числа Відділів і інші дані. Брак опису спричиняє помилки. Рівночасно просимо чітко писати імена і прізвища у всіх дописах в українській і англійській мовах.

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодиноке число 1.50 дол.

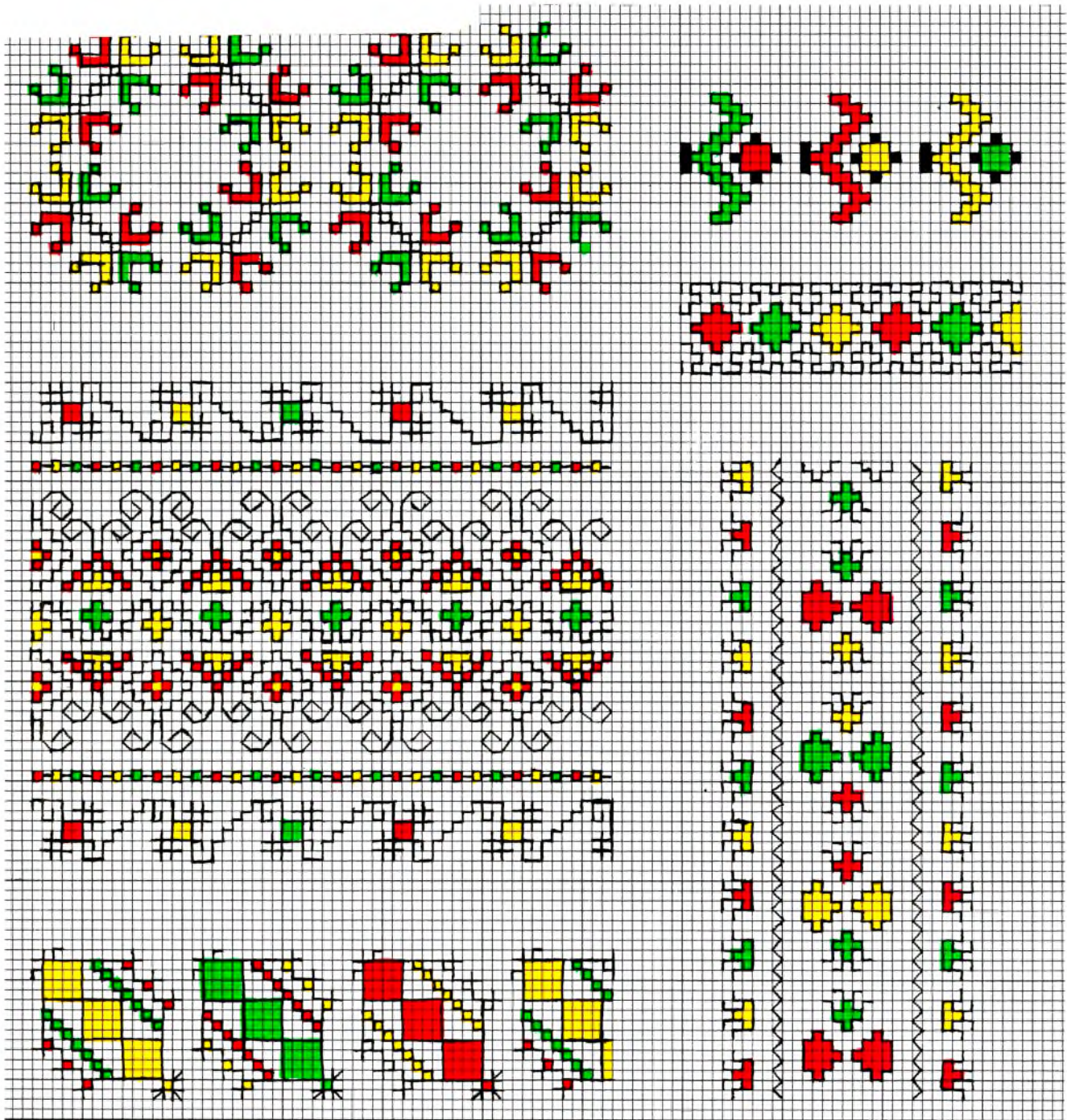
КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
Second Ave. New York, N. Y. 10003
IRN POSTAGE GUARANTEED

Буковинські взори із збірки д-ра Климента Б. Габданк-Рогозинського. Рисувала Ольга
Трачук. Нитки D.M.C.: червоні ч. 321, зелені ч. 905, жовті ч. 742.